

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3119

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3

Μήνυμα του Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στασινού για την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Σελ 1 και 4

Αλλάζει το πλαίσιο για τους επενδυτές τρίτων χωρών του προγράμματος GoldenVisa

- Νέα ΚΥΑ εξειδικεύει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για πολίτες τρίτων χωρών που πραγματοποιούν επενδύσεις σε realstate

Σελ 1 και 5

ΤΑΑ: Επενδύσεις και έργα ψηφιακής αναβάθμισης πάνω από 3,3 δις ευρώ για καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων

Σελ 1 και 6

ΥΠΕΝ: Ο Δήμος Μεγίστης αποκτά σύγχρονο χωρικό σχεδιασμό στρατηγικής σημασίας

Σελ 7

Ελληνική σφραγίδα στον ενεργειακό χάρτη ΝΑ Ευρώπης και Αν. Μεσογείου

- Πέντε ενεργειακά έργα στο προσκήνιο

Σελ 8

Υπεγράφη η ενεργειακή συμφωνία Ελλάδας - Ουκρανίας

- Δήλωση Προθέσεων Φυσικού Αερίου για τον χειμώνα 2025-2026 από τον Όμιλο NAFTOGAZ και τη ΔΕΓΠΑ Εμπορίας

Σελ 9

Κ. Χατζηδάκης: Το φθινόπωρο του 2026 η νέα σιδηροδρομική γραμμή και σύγχρονα τρένα

Σελ 10

FragorGreece: Με ρεκόρ επιβατικής κίνησης 37 εκατ. ταξιδιωτών θα κλείσει το 2025 για τα 14 αεροδρόμια

- Νέες επενδύσεις 200 εκατ. ευρώ

Σελ 11

ΟΟΣΑ: Επιβράδυνση των δράσεων για την κλιματική κρίση

- Στην πρωτοπορία η Ευρώπη που μειώνει τις εκπομπές ρύπων

Σελ 12

Τέσσερα μέτρα οικονομικής στήριξης για τους συνταξιούχους

- Νέα αύξηση των συντάξεων, ενίσχυση 250 ευρώ, σταδιακή κατάργηση της προσωπικής διαφοράς και φορολογική ανακούφιση

Σελ 13

Fitch: Αναβάθμιση το αξιόχρεο της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB με σταθερές προοπτικές

Σελ 14

Τράπεζες: Ρεκόρ 15 ετών θα καταγράψει η πιστωτική επέκταση το 2025

Σελ 15

Ο Έλληνας καθηγητής του Πανεπιστημίου Columbia που οραματίζεται ηλεκτρονικά συστήματα σε κάθε επιφάνεια

- Συνέντευξη του Ιω. Κυμίου

Σελ 16, 17, 18, 19, 20

Φόρος τιμής στην «ανώνυμη» γενιά του Πολυτεχνείου, που δεν διεκδικεί εὐσημία

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές

και οικονομικές ειδήσεις.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Με αφορμή την 52η επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός δήλωσε:

«Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας τιμά την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, μίας ύψιστης πράξης αντίστασης και αντίδρασης στο δικτατορικό καθεστώς. Διεκδικώντας Ελευθερία, Δημοκρατία και προκοπή, η νεολαία, οι φοιτητές, οι επιστήμονες, οι εργαζόμενοι και πολίτες όλων των ηλικιών, με τόλμη και ομοψυχία, ύψωσαν τη φωνή τους ενάντια στον αυταρχισμό και τον σκοταδισμό.

Η εξέγερση του Νοεμβρίου του 1973 στο ΕΜΠ αποτελεί μία ξεχωριστή στιγμή στη σύγχρονη Ιστορία μας καθώς υπενθυμίζει ότι η κοινωνική απελευθέρωση, τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα, η γνώση και η πρόοδος δεν θα πρέπει να θεωρούνται δεδομένα αλλά, αντίθετα, να προστατεύονται μέσα από την κοινωνική, συλλογική, προσωπική δράση και συμπεριφορά.

Σήμερα, περισσότερο από μισό αιώνα μετά, με πλήρη επίγνωση και υπερφάνεια αναγνωρίζουμε ότι τα αιτήματα της

εξέγερσης του Πολυτεχνείου «Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία» αποτελούν οδηγό για τη χάραξη της πορείας μας σε ένα μέλλον γεμάτο ενδιαφέρον και προκλήσεις. Σε ένα περιβάλλον με έντονες αλλαγές και αβεβαιότητες, η ελεύθερη σκέψη και πρωτοβουλία, η παραγωγή γνώσης και η έρευνα, η εργασία μας, μπορούν να αποτελέσουν έναν σταθερό σύμβουλο και μία πυξίδα στον βηματισμό μας.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου υπήρξε η κορύφωση της αντίστασης στη δικτατορία. Ταυτόχρονα, αποτέλεσε το εφαλτήριο και το τοπόσημο για την έναρξη μίας νέας πορείας σε ένα καλύτερο αύριο για την Πατρίδα συνολικά. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ως ο μεγαλύτερος επιστημονικός και επαγγελματικός φορέας της χώρας, και οι Έλληνες Διπλωματούχοι Μηχανικοί είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τα ιστορικά γεγονότα, τα πρόσωπα, τους θεσμούς, τις αξίες και τα μηνύματα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Ερχόμαστε, άλλωστε, από την ίδια ρίζα». Αναλυτικά η δήλωση στη σελ 3 και ειδικό θέμα για την εξέγερση του Πολυτεχνείου στις σελ 16-20

ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ GOLDEN VISA

Νέα ΚΥΑ εξειδικεύει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για πολίτες τρίτων χωρών που πραγματοποιούν επενδύσεις σε realstate

Σε πλήρη αναμόρφωση του προγράμματος GoldenVisa προχωρά η κυβέρνηση με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών, την ενοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών και κυρίως την κατεύθυνση των ξένων επενδύσεων σε τομείς που εξυπηρετούν ευρύτερες κοινωνικές και στεγαστικές ανάγκες. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τις προηγούμενες ημέρες, όλοι οι τύποι επένδυσης αποκτούν κοινό πλαίσιο δικαιολογητικών και δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης. Απαραίτητη είναι η βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συντάσσει τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης, με την οποία βεβαιώνονται τα στοιχεία των συμβαλλομένων μερών, τα στοιχεία του ακινήτου, το συμφωνηθέν τίμημα, κ.ά. Αντίστοιχα, είναι απαραίτητες οι βεβαιώσεις δικηγόρων και μηχανικών για την επένδυση.

Αναλυτικά στη σελ 4

ΤΑΑ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 3,3 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η Ελλάδα εισέρχεται δυναμικά στην εποχή του ψηφιακού μετασχηματισμού, επενδύοντας πάνω από 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω του εθνικού προγράμματος «Ελλάδα 2.0» και του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που φέρνει τον πολίτη στο επίκεντρο του ψηφιακού μετασχηματισμού. Ήδη έχει υλοποιήσει μέχρι

σήμερα έργα συνολικού ύψους πάνω από 2 δις. ευρώ, με το 66% αυτών να είναι συμβασιολογημένο. Βασικοί άξονες της ψηφιακής μεταρρύθμισης είναι η ανάπτυξη υποδομών, η ψηφιοποίηση αρχείων, η ενίσχυση ευρωζωνικών δικτύων και η δημιουργία ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων. Αναλυτικά στη σελ 5

ΥΠΕΝ: Ο ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΠΟΚΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΧΩΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Παρουσιάστηκαν το Σάββατο στο Καστελλόριζο τα εναλλακτικά σενάρια του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ) του Δήμου Μεγίστης.

Όπως τονίζεται από το ΥΠΕΝ, η εκπόνηση του ΤΠΣ Δήμου Μεγίστης αποτελεί προτεραιότητα εθνικού χαρακτήρα, καθώς το νησιωτικό σύμπλεγμα Μεγίστης-Ρω-Στρογγυλός, συνιστά το ανατολικότερο άκρο της ελληνικής επικράτειας, με κρίσιμο

ρόλο για την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας στην Ανατολική Μεσόγειο. Ταυτόχρονα, η περιοχική συγκέντρωση υψηλής αξίας περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων που απαιτούν οργανωμένο, σύγχρονο και θεσμικά συνεκτικό σχεδιασμό. Αναλυτικά στη σελ 6

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΗΧΟΠΕΤΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ & ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ηχοπετασμάτων (ENBF) και η Εταιρεία Μελετών Ακουστικής ACC/eagroup, υπό την αιγίδα του TEE/TKM και του Ελληνογερμανικού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, διοργανώνουν ημερίδα με θέμα: «Ηχοπετάσματα Αυτοκινητοδρόμων & Σιδηροδρόμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί & Τεχνικές Κατασκευής των Ηχοπετασμάτων».

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί την **Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2025 από τις 09:00 το πρωί**, στο αμφιθέατρο του TEE στη Θεσσαλονίκη (Μ.Αλεξάνδρου 49).

Ομιλητές θα είναι εκπρόσωποι:

- Της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας ηχοπετασμάτων – ENBF
 - Του εργαστηρίου δοκιμών ηχοπετασμάτων MFPA – LEIZPIG
 - Του εργοστασίου παραγωγής διαφανών ηχομονωτικών – ηχοανακλαστικών panels – POLYVANTIS
 - Του εργοστασίου παραγωγής διαφορετικών τύπων/αυστημάτων ηχοπετασμάτων – KOHLHAUER
 - Της Εταιρείας Μελετών Ακουστικής με εμπειρία στο σχεδιασμό και μελέτη εφαρμογής ηχοπετασμάτων – EMA E.E.
- Η ημερίδα απευθύνεται σε μηχανικούς, μελετητές, στελέχη τεχνικών εταιρειών και επαγγελματίες του χώρου των έργων υποδομής και της προστασίας του περιβάλλοντος από το θόρυβο.

Στόχοι της ημερίδας είναι:

- να αναδειχθούν οι προκλήσεις και οι λύσεις που προκύπτουν από την ανάγκη μείωσης του κυκλοφοριακού θορύβου.
- να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. για τη βιώσιμη και τεχνολογικά προηγμένη αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού θορύβου.

Η συμμετοχή είναι ελεύθερη σε μηχανικούς, φοιτητές, ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς που θα έχουν πρόσκληση από τους διοργανωτές της ημερίδας.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστιάννα Χατζηπορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοΐδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
19 Νοεμβρίου 2025	1st Energy & Sustainability Knowledge Forum: Reframing the Energy Transition	Κέντρο Βιωσιμότητας και Ενέργειας HELLENIC ENERGY, Alba Graduate Business School
19-22 Νοεμβρίου 2025	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2025	https://www.euromed-dch.eu/
28-29 Νοεμβρίου 2025	1ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Η αρχιτεκτονική της πόλης και νέοι ορίζοντες. ΣΕΡΡΕΣ ±100»	Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Σερρών

2^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΜΕΔΕ: «REDEFINING THE FUTURE HORIZONS»

Το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΜΕΔΕ) ανακοινώνει τη διοργάνωση του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου «Redefining the Future Horizons: Σχεδιάζοντας τις βιώσιμες στρατηγικές του αύριο», το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις **9 και 10 Δεκεμβρίου 2025**, στο Κτίριο του Συλλόγου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος, επί της οδού Σίνα 16, υπό την αιγίδα της Τράπεζας της Ελλάδος και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ).

Το Συνέδριο επιδιώκει να συμβάλλει στο δημόσιο διάλογο, για τη σχεδίαση και υλοποίηση ανθεκτικών υποδομών, ικανών να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης και της λειψυδρίας. Συγχρόνως, θα επιχειρήσει να χαρτογραφήσει ρεαλιστικές στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης, που συνδέουν την τεχνολογική καινοτομία, με τη θεσμική συνεργασία και τις πηγές χρηματοδότησης.

Ειδική έμφαση θα δοθεί στην ενσωμάτωση του κλιματικού κινδύνου στο σχεδιασμό των υποδομών, στη διαχείριση φυσικών πόρων και φαινομένων, όπως η λειψυδρία, καθώς και στη βιώσιμη κινητικότητα. Παράλληλα, το Συνέδριο θα

εξετάσει το μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, υπό το πρίσμα της κλιματικής κρίσης, καθώς και την ανάγκη συντονισμένων και αποτελεσματικών χρηματοδοτικών εργαλείων. Στόχος του Συνεδρίου είναι η διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου στρατηγικής και συνεργασίας, μεταξύ Πολιτείας, τεχνικού κόσμου, επιστημονικής κοινότητας και αγοράς, για τη μετάβαση σε πράσινες, έξυπνες και βιώσιμες υποδομές.

Την έναρξη των εργασιών του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου του ΤΜΕΔΕ θα κηρύξει ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γιάννης Στουρνάρας, ενώ μεταξύ των διακεκριμένων προσκεκλημένων συγκαταλέγονται Υπουργοί, Πανεπιστημιακοί καθηγητές και Ακαδημαϊκοί, εκπρόσωποι της Πολιτείας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οικονομίας και των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, του τεχνικού κόσμου, αλλά και της επιχειρηματικής κοινότητας.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα και τους συμμετέχοντες θα ανακοινωθούν προσεχώς στην ιστοσελίδα: future-horizons.gr

1^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ AI-EDUCATION2025 «ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΗΘΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ»

Το συνέδριο AI-education2025 συνδιοργανώνεται από την Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης, το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Αντιπεριφέρεια Ψηφιακής Διακυβέρνησης). Συμμετέχουν: Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε., Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και

Σύνδεσμος Εξαγωγών (ΣΕΒΕ).

Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στην Θεσσαλονίκη στις **12 & 13 Δεκεμβρίου 2025** και θα φιλοξενηθεί στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), στην Αλεξάνδρεια Πανεπιστημιούπολη, στη Σίνδο Θεσσαλονίκης.

Πληροφορίες <https://ai-education2025.gr/>, Email: info@ai-education2025.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Με αφορμή την 52η επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασίνος δήλωσε:

«Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας τιμά την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, μίας ύψιστης πράξης αντίστασης και αντίδρασης στο δικτατορικό καθεστώς. Διεκδικώντας Ελευθερία, Δημοκρατία και προκοπή, η νεολαία, οι φοιτητές, οι επιστήμονες, οι εργαζόμενοι και πολίτες όλων των ηλικιών, με ενότητα και ομοψυχία, ύψωσαν τη φωνή τους ενάντια στον αυταρχισμό και τον σκοταδισμό.

Η εξέγερση του Νοεμβρίου του 1973 στο ΕΜΠ αποτελεί μία ξεχωριστή στιγμή στη σύγχρονη Ιστορία μας καθώς υπενθυμίζει ότι η κοινωνική απελευθέρωση, τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα, η γνώση και η πρόοδος δεν θα πρέπει να θεωρούνται δεδομένα αλλά, αντίθετα, να προστατεύονται μέσα από την κοινωνική, συλλογική, προσωπική δράση και συμπεριφορά.

Σήμερα, περισσότερο από μισό αιώνα μετά, με πλήρη επίγνωση και υπερηφάνεια αναγνωρίζουμε ότι τα αιτήματα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου «Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία» αποτελούν οδηγό για τη χάραξη της πορείας μας σε ένα μέλλον γεμάτο ενδιαφέρον και προκλήσεις. Σε ένα περιβάλλον

με έντονες αλλαγές και αβεβαιότητες, η ελεύθερη σκέψη και πρωτοβουλία, η παραγωγή γνώσης και η έρευνα, η εργασία μας, μπορούν να αποτελέσουν έναν σταθερό σύμβουλο και μία πυξίδα στον βηματισμό μας.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου υπήρξε η κορύφωση της αντίστασης στη δικτατορία. Ταυτόχρονα, αποτέλεσε το εφάπτερο και το τοπόσημο για την έναρξη μίας νέας πορείας σε ένα καλύτερο αύριο για την Πατρίδα συνολικά. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ως ο μεγαλύτερος επιστημονικός και επαγγελματικός φορέας της χώρας, και οι Έλληνες Διπλωματούχοι Μηχανικοί είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τα ιστορικά γεγονότα, τα πρόσωπα, τους θεσμούς, τις αξίες και τα μηνύματα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Ερχόμαστε, άλλωστε, από την ίδια ρίζα.

Οι επιλογές που κάνουμε, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο μέσα από το ΤΕΕ, συνεισφέρουν έμπρακτα στην ανάπτυξη της χώρας, μίας ανάπτυξης βασισμένης στη γνώση, την επιστήμη και τη λογική. Με θεμέλιο την ελευθερία, τη δημοκρατία, τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα, την παιδεία και τη προκοπή, αξίες για τις οποίες πάλεψαν γενείς Ελλήνων με υπέροχο παράδειγμα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το 1973.

Στο ΤΕΕ υπηρετούμε και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε το υψηλό επίπεδο των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών Σχολών αλλά και του επαγγέλματος του μηχανικού. Θα συνεχίσουμε να είμαστε θεμέλιος λίθος για την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα της ίδιας της χώρας. Θα συνεχίσουμε να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες της εποχής μας προς όφελος των πολλών και διεκδικώντας τη συμμετοχή όλων.

Καθώς η χώρα μας τα τελευταία χρόνια βρίσκεται αντιμέτωπη με προκλήσεις και ορόσημα, οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι το μήνυμα του Πολυτεχνείου για κοινωνική και ατομική πρόοδο θα συμβαδίσει με την οικονομική πρόοδο και ανάπτυξη όλων, χωρίς εξαιρέσεις. Ο τεχνικός κόσμος της χώρας θα σταθεί και πάλι στο ύψος των περιστάσεων και θα προχωρήσουμε όλοι μαζί: μηχανικοί και τεχνικοί, επιστήμονες και εργάτες, νέοι και ηλικιωμένοι, εργαζόμενοι και άνεργοι, επιχειρηματίες και εργαζόμενοι.

Η ανάπτυξη και η ανθεκτικότητα, σε ένα περιβάλλον πιο πρᾶσινο, με ασφάλεια και κοινωνική συνοχή δεν θα είναι πραγματική αν δεν αφορά ολόκληρη την κοινωνία, χωρίς αποκλεισμούς. Για ένα καλύτερο αύριο ατομικό, συλλογικό, εθνικό».

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΑΓΝΟ Δώδεκα στρέμματα πράσινο σχεδιάζει ο Δήμος Παύλου Μελά

Μια ολόκληρη εποχή έκλεισε την Παρασκευή για τον χώρο του ΑΓΝΟ στη Σταυρούπολη καθώς ξεκίνησε η κατεδάφιση των κτισμάτων, όπου το 1955 είχε εγκατασταθεί η συνεταιριστική βιομηχανία γάλακτος της Ένωσης Αγελαδοτροφικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Εκεί γινόταν η παστερίωση, αποθήκευση και διανομή του γάλακτος, ενώ η περιοχή ταυτίστηκε με την ανάπτυξη του κλάδου καθώς η εταιρεία έγινε η πρώτη βιομηχανία παστερίωσης και εμφιάλωσης γάλακτος στη Βόρεια Ελλάδα και τα προϊόντα της βρέθηκαν σε κάθε ελληνικό σπίτι.

Την έκταση είχε παραχωρήσει στον Συνεταιρισμό, το 1955, το υπουργείο Γεωργίας, ενώ το 1972 με βασιλικό διάταγμα ο χώρος χαρακτηρίστηκε κοινόχρηστος. Το 1976, η Ένωση Αγελαδοτρόφων έκανε αίτημα να αποκαταχρηστεί, αλλά το τότε δημοτικό συμβούλιο, το 1979, με μια ιστορική, όπως αποδείχτηκε απόφαση, έκρινε ότι είναι κοινόχρηστος και έτσι θα παραμείνει για τους Σταυρουπολίτες. Προέβλεπε μάλιστα, όταν σταματήσει να υφίσταται ο σκοπός ύπαρξης της Ένωσης Αγελαδοτρόφων, να επιστρέψει στο δημόσιο και κατ'επέκταση στους δημότες του τότε Δήμου Σταυρούπολης. Το 1992 σταμάτησαν να λειτουργούν όλες οι εγκαταστάσεις που βρίσκονταν στο χώρο, εγκαταλείφθηκαν και από τότε δεν στεγάζουν καμία δραστηριότητα.

Όπως επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αντιδήμαρχος Πολεοδομίας του Δήμου Παύλου Μελά Θεολόγος Παπαδόπουλος, η ΑΓΝΟ μετεγκαταστάθηκε σε άλλον χώρο και «όταν πτώχευσε η εταιρεία, κακώς περιήλθε όλος αυτός ο χώρος και τα κτίσματα στην εκκαθάριση που συνέβη». «Η τότε Αγροτική Τράπεζα συμπεριέλαβε τον χώρο και τα ακίνητα στη μεταβίβασή τους σε ανώνυμη εταιρεία της και ακολούθως πωλήθηκαν στον σημερινό ιδιοκτήτη. Ενάντιον όλων αυτών των διαδικασιών, ο Δήμος Παύλου Μελά κινήθηκε νομικά», τονίζει ο κ. Παπαδόπουλος και προσθέτει ότι «υπάρχουν πολλές δικαστικές διαμάχες, αλλά οδεύουμε τώρα προς το τέλος».

Σύμφωνα με τον ίδιο, πρόκειται για μια διαχρονική και συλλογική διεκδίκηση. «Το 2023 βγήκε η απόφαση του Δ' τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία δικαιώνει τον Δήμο Παύλου Μελά. Αναμένουμε την απόφαση της ολομέλειας. Αυτό, το οποίο κάναμε εμείς ως σημερινή διοίκηση, λίγες μέρες αφού είχαμε αναλάβει, ήταν να έρθουμε εδώ με τους μηχανικούς της υπηρεσίας και να διενεργήσουμε μια λεπτομερή στατη αυτοψία. Είδαμε ότι υπάρχουν εκατό περίπου κτίσματα, μικρότερα και μεγαλύτερα, κάναμε την έκθεση επικινδύνου, η οποία έκρινε ότι όλα πρέπει να κατεδαφιστούν. Κοινοποιήθηκε αυτή η έκθεση στον φερόμενο ιδιοκτήτη, για να προβεί αυτός στην κατεδάφιση εντός 30 ημερών. Δεν προέβη σε

κάποια κίνηση, έκανε ένσταση, απορρίφθηκε η ένστασή του, προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας, δεν πήρε όμως δικαίωμα και επομένως αυτή η απόφασή μας είναι εκτελεστή. Και αυτό ερχόμαστε εδώ να κάνουμε σήμερα», συμπλήρωσε.

Δ. Ασλανίδης: Ιστορική μέρα για τον Δήμο Παύλου Μελά

Ιστορική χαρακτήρισε την ημέρα ο δήμαρχος Παύλου Μελά Δημήτρης Ασλανίδης καθώς, όπως τόνισε, τριάντα τρία χρόνια μετά τη μετεγκατάσταση του ΑΓΝΟ, έρχεται σήμερα ο δήμος για να απελευθερώσει και να αναγεννήσει το χώρο. «Θα κατεδαφίσουμε αυτό το τσιμεντένιο κουφάρι και στη θέση του θα αφήσουμε 12 στρέμματα ελεύθερου χώρου πρασίνου για τους Σταυρουπολίτες για όλους τους δημότες της δυτικής Θεσσαλονίκης. Είναι σημαντική αυτή η μέρα γιατί κουράστηκαν οι συμπολίτες μας τριάντα χρόνια να ζουν δίπλα σε μια υγειονομική και περιβαλλοντική βόμβα», υπογράμμισε.

Ωστόσο, επισήμανε ότι ο δρόμος θα είναι μακρύς και ζήτησε τη στήριξη της κυβέρνησης στο δύσκολο αυτό εγχείρημα. «Δεν μένουμε στις παραλείψεις του παρελθόντος, κοιτούμε μόνο μπροστά. Δεσμευτήκαμε να αλλάξουμε τον τόπο και κρατούμε την υπόσχεσή μας», πρόσθεσε.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ GOLDEN VISA Νέα ΚΥΑ εξειδικεύει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για πολίτες τρίτων χωρών που πραγματοποιούν επενδύσεις σε realstate

Σε πλήρη αναμόρφωση του προγράμματος GoldenVisa προχωρά η κυβέρνηση με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών, την ενοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών και κυρίως την κατεύθυνση των ξένων επενδύσεων σε τομείς που εξυπηρετούν ευρύτερες κοινωνικές και στεγαστικές ανάγκες.

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τις προηγούμενες ημέρες εξειδικεύει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για πολίτες τρίτων χωρών που πραγματοποιούν επενδύσεις σε realstate.

«Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ενισχύοντας την εθνική πολιτική για τις επενδύσεις και αναδιαμορφώνοντας το πλαίσιο των θεωρήσεων επενδυτή προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας, προχωρά σε στοχευμένες παρεμβάσεις», τονίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, Θάνος Πλεύρης, που υπογράφει την ΚΥΑ μαζί με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας, Κυριάκο Πιερρακίη, τον υπουργό Ανάπτυξης, Πάνο Θεοδωρικάκο και τον υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγάρα.

Προκειμένου να μειωθεί η γραφειοκρατία και να γίνει το πλαίσιο «πιο διαφανές, ενιαίο και λειτουργικό για επενδυτές, αλλά ταυτόχρονα ελεγχόμενο», ενοποιούνται και απλοποιούνται οι διαδικασίες.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ΚΥΑ, όλοι οι τύποι επένδυσης (αγορά ακινήτου, χρονομεριστική μίσθωση, διατηρητέα, αλλαγή χρήσης, οικόπεδα κ.λπ.) αποκτούν κοινό πλαίσιο δικαιολογητικών και επίσης δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης χωρίς φυσική παρουσία. Στην περίπτωση αυτή, ο επενδυτής μετά την υποβολή του αιτήματος, θα εισέρχεται στη χώρα για την υποβολή των απαιτούμενων βιομετρικών δεδομένων.

Παράλληλα, απαιτείται ασφαλιστήριο συμβόλαιο ιδιωτικού φορέα ασφάλισης και ηλεκτρονικό παράβολο ύψους δύο χιλιάδων ευρώ για κάθε αίτηση, καθώς και προξενικό τέλος 180 ευρώ για τη θεώρηση εισόδου.

Επίσης, είναι απαραίτητη η βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συντάσσει τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης, με την οποία βεβαιώνονται τα στοιχεία των συμβαλλομένων μερών, τα στοιχεία του ακινήτου, το συμφωνηθέν τίμημα, ο τρόπος καταβολής του και όλα τα ειδικότερα στοιχεία διενέργειας της πληρωμής.

Στα στοιχεία του ακινήτου, συμπεριλαμβάνεται ρητή αναφορά στα τετραγωνικά μέτρα των κύριων χώρων του ακινήτου, εφόσον πρόκειται για δομημένη ακίνητη περιουσία ή ακίνητο για το οποίο έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια, τα οποία θα πρέπει να έχουν ελάχιστη επιφάνεια κύριων χώρων τα εκατόν είκοσι τετραγωνικά μέτρα, όπου αυτή απαιτείται. Αντίστοιχα, είναι απαραίτητες οι βεβαιώσεις δικηγόρων και μηχανικών για την επένδυση.

«Κόφτης» στις Βραχυχρόνιες μισθώσεις

Η κυβέρνηση επιδιώκει να σταματήσει τη χρήση της GoldenVisa ως εργαλείο για μαζικές αγορές διαμερισμάτων που βγαίνουν άμεσα σε βραχυχρόνια μίσθωση, πρακτική που θεωρείται ότι αφαιρούσε κατοικίες από την αγορά και αύξανε τις τιμές των ενοικίων, επιδεινώνοντας με τον τρόπο αυτό το στεγαστικό πρόβλημα.

Με τον «κόφτη» που μπαίνει, επιδιώκεται η επιστροφή περισσότερων ακινήτων στη μακροχρόνια μίσθωση, η ενίσχυση της διαθεσιμότητας κατοικίας στους πολίτες και η στροφή των επενδυτών σε άλλα είδη ακινήτων (παλαιά, βιομηχανικά, διατηρητέα).

Για τον λόγο αυτό, απαγορεύεται η βραχυχρόνια μίσθωση για νέες επενδύσεις από το 2024 και μετά και επιτρέπονται μόνο οι χρονομεριστικές μισθώσεις (για συγκεκριμένο διάστημα κάθε χρόνο) και οι μακροχρόνιες συμβάσεις τουλάχιστον πέντε ετών σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα.

Επενδύσεις σε παλιά εργοστάσια και βιομηχανικά κτίρια - νέοι όροι για αλλαγή χρήσης

Προβλέπονται επίσης αλλαγές, προκειμένου να δοθεί ώθηση σε αναπλάσεις εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων που μπορούν να μετατραπούν σε κατοικίες ή σύγχρονα συγκροτήματα, αντί για περαιτέρω πίεση στο στεγαστικό από την αγορά κατοικιών αποκλειστικά για επενδυτικούς σκοπούς.

Ειδικότερα, για να μετατραπεί βιομηχανικό κτίριο σε κατοικία, απαιτείται τεχνική έκθεση μηχανικού που να πιστοποιεί ότι το κτίριο δεν λειτουργούσε ως βιομηχανία τα τελευταία 5 χρόνια κάτι που αποδεικνύεται μέσω βεβαίωσης διακοπής ηλεκτροδότησης (ΔΕΔΔΗΕ/Δήμος), εντύπων Ε2 των τελευταίων 5 ετών ή άλλων δημόσιων εγγράφων.

Επενδύσεις σε οικόπεδα ή αγροτεμάχια - ευελιξία στους υπολογισμούς

Με στόχο να ενθαρρυνθεί η πραγματική ανάπτυξη νέων κατοικιών και όχι απλή αγορά έτοιμων διαμερισμάτων που αφαιρούνται από το οικιστικό απόθεμα για την απόκτηση GoldenVisa μπορεί να υπολογίζεται είτε η αξία αγοράς του οικοπέδου/αγροτεμαχίου και το κόστος ανέγερσης είτε μόνο το κόστος ανέγερσης.

Διευκόλυνση επενδύσεων σε διατηρητέα κτίρια

Για να ενισχυθεί η αναβίωση του ιστορικού κτιριακού αποθέματος της χώρας, μέσω κινήτρων που στρέφουν τους επενδυτές σε ακίνητα υψηλής πολιτιστικής αξίας για διατηρητέα ακίνητα απαιτείται τεχνική έκθεση που να επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση εργασιών αποκατάστασης ή ανακατασκευής.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι συνολικά η νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση επιδιώκει να περιορίσει φαινόμενα κερδοσκοπίας γύρω από την αγορά κατοικίας, να αυξήσει την προσφορά ακινήτων για μακροχρόνια μίσθωση για τους πολίτες, να απλοποιήσει τις διαδικασίες για σοβαρούς επενδυτές και να κατευθύνει την επενδυτική δραστηριότητα προς παλαιά/κλειστά/βιομηχανικά κτίρια, διατηρητέα ακίνητα και νέες επενδύσεις.

Με λίγα λόγια, επιχειρείται η GoldenVisa να πάψει να λειτουργεί ως μηχανισμός αγοράς διαμερισμάτων για βραχυχρόνια μίσθωση και να γίνει εργαλείο αναβάθμισης του κτιριακού αποθέματος και στήριξης των στεγαστικών αναγκών.

«Με τη νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση για την GoldenVisa, διασφαλίζουμε την παρουσία περισσότερων ακινήτων στην αγορά, καθώς δίνουμε κίνητρα μετατροπής βιομηχανικών και εμπορικών κτιρίων σε κατοικίες, καταργούμε τη δυνατότητα βραχυχρόνιας μίσθωσης και παράλληλα αυξάνουμε το όριο των επενδύσεων», τονίζει ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, σημειώνοντας ότι «με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζουμε περισσότερες επενδύσεις στη χώρα και παράλληλα αυξάνουμε τα διαθέσιμα ακίνητα, συμβάλλοντας σε μια πιο ισορροπημένη και λειτουργική αγορά ακινήτων».

ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΠΑ ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Με απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, εντάχθηκε στο πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κлиматική Αλλαγή», του ΕΣΠΑ 2021-27, η Β' φάση του έργου «Εξωτερικά Δίκτυα Ύδρευσης Δ.Ε.Υ.Α. Δήμου Θήρας» και συμπληρωματικά Δίκτυα Ύδρευσης, συνολικού προϋπολογισμού 3.242.562,74 ευρώ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι παρεμβάσεις αφορούν στη δημιουργία

για ενός συστήματος διαχείρισης και τηλε-επιτοπείας του υδρευτικού συστήματος, καθώς και σε στοχευμένη επέκταση εξωτερικών δικτύων ύδρευσης (νέες δεξαμενές, νέα αντλητικά συγκροτήματα, νέοι αγωγοί) με στόχο την κάλυψη των οικισμών Ημεροβίγλη, Οία, Φηρά, την περιοχή Μύλων Βουρβούλου, το Τμήμα Εμπορείου, το Ακρωτήρι - Φάρος και το Τμήμα της Μεσαριάς.

Πρόκειται για ένα σημαντικό έργο για την Σαντορίνη, καθώς

συνθήκες όπως οι ιδιαίτερα χαμηλές βροχοπτώσεις, η τουριστική κίνηση, η δυσανάλογα αυξανόμενη ζήτηση πόσιμου νερού σε σχέση με την αύξηση του πληθυσμού, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, οι σημαντικές απώλειες του δικτύου ύδρευσης και η υπερεκμετάλλευση των υπόγειων νερών, που δημιουργούν συνθήκες υφαλμύρυνσης, κάνουν επιτακτική την ανάγκη εκσυγχρονισμού του υφιστάμενου δικτύου ύδρευσης στο νησί.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΑΑ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 3,3 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η Ελλάδα εισέρχεται δυναμικά στην εποχή του ψηφιακού μετασχηματισμού, επενδύοντας πάνω από 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω του εθνικού προγράμματος «Ελλάδα 2.0» και του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με το μεγαλύτερο μέρος των έργων ήδη σε εξέλιξη, η χώρα μας επιχειρεί να δημιουργήσει ένα σύγχρονο, προσβάσιμο και αποδοτικό ψηφιακό περιβάλλον για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της, περνώντας από τη μηχανογράφηση στην τεχνητή νοημοσύνη, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Από την ανάπτυξη μικροδορυφόρων μέχρι την ψηφιοποίηση αρχείων και την ενίσχυση ευρυζωνικών δικτύων, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που φέρνει τον πολίτη στο επίκεντρο του ψηφιακού μετασχηματισμού. Ήδη έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα έργα συνολικού ύψους πάνω από 2 δισ. ευρώ, με το 66% αυτών να είναι συμβασιολογημένο, επιβεβαιώνοντας την ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση. Βασικοί άξονες της ψηφιακής αυτής μεταρρύθμισης είναι η ανάπτυξη υποδομών, η ψηφιοποίηση αρχείων, η ενίσχυση ευρυζωνικών δικτύων και η δημιουργία ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων.

Συνδεσιμότητα και δορυφορική τεχνολογία

Ένα από τα πιο σημαντικά έργα αποτελεί η ανάπτυξη μικροδορυφόρων με προϋπολογισμό 200 εκατομμυρίων ευρώ,

που θα προσφέρει δορυφορική αυτονομία στη χώρα και θα συμβάλει στην έγκαιρη ανίχνευση και διαχείριση καταστροφών, όπως φωτιές και πλημμύρες. Παράλληλα, η αποτύπωση γεωχωρικών δεδομένων μέσω δορυφορικών εικόνων θα διευκολύνει την καταγραφή βοσκοτόπων και τη διαχείριση κτηματογραφικών ζητημάτων.

Όσον αφορά στις δικτυακές υποδομές, υλοποιείται ένα σημαντικό πρόγραμμα χρηματοδότησης ύψους 34 εκατομμυρίων ευρώ με στόχο την επέκταση του έργου ΣΥΖΕΥΣ II, το οποίο θα ενισχύσει την ευρυζωνική σύνδεση σε δημόσια κτίρια και υπηρεσίες. Επιπλέον, μέσω του προγράμματος GigabitVoucher, θα διατεθούν 200 ευρώ ανά πολίτη σε 340.000 νοικοκυριά και 50.000 κτίρια, για την ενίσχυση της ευρυζωνικής πρόσβασης σε αστικές περιοχές.

Πληροφοριακά συστήματα και ψηφιοποίηση

Στον τομέα των πληροφοριακών συστημάτων, η χώρα μας προχωρά στην υλοποίηση μιας σειράς έργων που θα αναβαθμίσουν την ψηφιακή εξυπηρέτηση των πολιτών. Αναπτύσσεται ο εθνικός ηλεκτρονικός φάκελος υγείας, η εφαρμογή MyHealthApp, το ολοκληρωμένο σύστημα δικαιώσεων και η ψηφιακή πύλη κράτους-πολίτη, με στόχο την ταχύτερη απονομή δικαιώσεων και μεγαλύτερη διαφάνεια. Ταυτόχρονα, δημιουργείται το Gov.gr Wallet, όπου οι πολίτες θα μπορούν να διαθέτουν τα κρίσιμα έγγραφα τους ψηφιακά και να αλληλεπιδρούν απευθείας με το κράτος.

Ψηφιοποίηση αρχείων και υπολογιστικές υποδομές

Πέρα από αυτές τις πρωτοβουλίες, η χώρα προχωρά στη ψηφιοποίηση 1,25 δισεκατομμυρίων σελίδων αρχείων σε τομείς όπως η υγεία, η δικαιοσύνη και η πολεοδομία, συμβάλλοντας στη μείωση κόστους και χρόνου, ενώ παράλληλα αναβαθμίζει τις υπερυπολογιστικές υποδομές με την εγκατάσταση του υπερυπολογιστή «Δαίδαλος» και την ίδρυση εργοστασίου Τεχνητής Νοημοσύνης.

Ψηφιοποίηση επιχειρήσεων και εξυπηρέτηση πολιτών

Σημαντικό μέρος της στρατηγικής αφορά την ενίσχυση των επιχειρήσεων, με πάνω από 200.000 να λαμβάνουν υλικοτεχνική και ψηφιακή υποστήριξη, αντικαθιστώντας POS και ταμειακές μηχανές. Όλα αυτά τα έργα αποδεικνύουν πως η Ελλάδα βαδίζει με σταθερά βήματα προς μια σύγχρονη ψηφιακή κοινωνία, με τον πολίτη στο επίκεντρο κάθε δράσης, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια πιο αποτελεσματική, διαφανή και καινοτόμο δημόσια διοίκηση.

Οι δράσεις αυτές στοχεύουν όχι μόνο στη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών, αλλά και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής συνοχής, δημιουργώντας μια σύγχρονη, προσβάσιμη Ελλάδα με έμφαση στη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΙΣ ΝΕΟΦΥΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Για τις ευρωπαϊκές και εθνικές πρωτοβουλίες, που ενισχύουν τις καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις (startups) μέσα από σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία, ενημερώνει το OneStopLiaison Office του Μηχανισμού Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως επισημαίνεται σε σχετική ανακοίνωση, από τα πρώτα τους βήματα, οι τεχνολογικές startups αντιμετωπίζουν το λεγόμενο χρηματοδοτικό κενό (equitygap), δηλαδή τη δυσκολία να εξασφαλίσουν επενδυτικά κεφάλαια λόγω του υψηλού ρίσκου, των μεγάλων απαιτήσεων σε χρηματοδοτικούς πόρους και της ανάγκης για εξειδικευμένη γνώση από τους επενδυτές. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει τις καινοτόμες startups, μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων που μειώνουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, προσελκύουν ιδιωτικά κεφάλαια και διευκολύνουν την πρόσβαση σε επενδύσεις. Τα σχήματα αυτά περιλαμβάνουν άμεσες επενδύσεις, εγγυήσεις και υπηρεσίες υποστήριξης για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, το EIC Fund, διαθέτοντας σημαντικά εργαλεία, όπως -για παράδειγμα- το πρόγραμμα EIC Accelerator, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων, προσφέροντας όχι μόνο επιχορηγήσεις, αλλά και άμεσες επενδύσεις, μέσω ιδίων κεφαλαίων σε startups υψηλού ρίσκου, με έμφαση σε εται-

ρείες που έχουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης στο χώρο της βαθιάς τεχνολογίας (deeptech). Παράλληλα, το EIC Fund παρέχει υπηρεσίες καθοδήγησης, mentoring και επιτάχυνσης επιχειρηματικής ανάπτυξης. Ακόμη, μέσω του χρηματοδοτικού σχήματος EIC Transition, υποστηρίζονται τεχνολογίες, που έχουν ήδη φτάσει πέρα από το αρχικό "proof-of-concept", για να προχωρήσουν στη φάση της τεχνολογικής ωρίμανσης και εμπορικής αξιοποίησης.

Συμπληρωματικά, οι Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (KICs) που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας EIT, προωθούν τη συνεργασία μεταξύ εταιρειών, ερευνητικών φορέων και πανεπιστημίων, ενισχύουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και υποστηρίζουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις για είσοδο στην ευρωπαϊκή αγορά, καθώς και πρόσβαση σε νέους πελάτες και επενδυτές. Παράλληλα, προσφέρουν καινοτόμες μορφές χρηματοδότησης, προκτρύσσοντας ανοικτές προσκλήσεις για την επιτάχυνση της ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτόμων λύσεων.

Σε ένα πιο θεσμικό επίπεδο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) αποτελεί έναν από τους βασικούς φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της καινοτομίας μέσω venturecapital. Λειτουργεί, κυρίως, μέσω του μοντέλου fund of funds, επενδύοντας σε συνεργαζόμενα επενδυτικά ταμεία που στηρίζουν καινοτόμες, τεχνολογικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, συμμετέχει σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, όπως το "InvestEU Fund", το "ESCALAR", το "COSME-EquityFacility

for Growth" και το "European TechChampionsInitiative", προσφέροντας κεφάλαια και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων. Παράλληλα, το χρηματοδοτικό πρόγραμμα InvestEU, έχοντας ήδη καταγράψει σημαντικές επενδύσεις, ενισχύει νέες πρωτοβουλίες μέσω της εγγύησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ύψους περίπου 26,2 δισ. ευρώ. Στην Ελλάδα, το πρόγραμμα EquiFund συνιστά ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχημένης χρηματοδοτικής παρέμβασης, καθώς έχει συμβάλει στην κινητοποίηση σημαντικών κεφαλαίων προς υποστήριξη καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (HDBI) προσφέρει επενδυτικά εργαλεία που ενισχύουν το οικοσύστημα καινοτομίας, όπως για παράδειγμα το εργαλείο "InnovateNow", το οποίο στοχεύει στη σύσταση επενδυτικών ταμείων για την κάλυψη επενδύσεων σε όλη την αλυσίδα χρηματοδότησης των ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων με εξωστρεφή χαρακτηριστικά και προοπτικές σημαντικής κλιμάκωσης. Ταυτόχρονα, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (HDB) προσφέρει χρηματοδοτικά σχήματα, όπως το "InnovationGuarantee Fund", που αφορά σε δάνεια με εγγύηση και επιδότηση για έργα υψηλής καινοτομίας, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κεφάλαια και ενισχύοντας την ανάπτυξη και την κλιμάκωση των επιχειρήσεων στην ελληνική και διεθνή αγορά.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΕΝ: Ο ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΠΟΚΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΧΩΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κωνσταντίνος Δοδιάδης», το Σάββατο 15 Νοεμβρίου 2025, παρουσιάστηκαν στο Καστελλόριζο τα εναλλακτικά σενάρια του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ) του Δήμου Μεγίστης, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Ο αρμόδιος υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκος Ταγαράς, δήλωσε σχετικά: «Η Μεγίστη, το Καστελλόριζο, δεν είναι ένας συνηθισμένος νησιωτικός δήμος και ο πολεοδομικός του σχεδιασμός μέσα από το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο δεν είναι απλά ένα από τα 831, συνολικά, Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που εξελίσσουμε στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω του προγράμματος Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων «Κωνσταντίνος Δοδιάδης». Το ΤΠΣ του Δήμου Μεγίστης ενέχει ευαίσθητο εθνικό χαρακτήρα με βαρύνουσα γεωστρατηγική σημασία, διότι αφορά στο ακριτικό νησιωτικό σύμπλεγμα του ανατολικότερου άκρου της πατρίδας μας, εκεί όπου η τοπική κοινωνία κρατά ζωντανή την ελληνική παρουσία σε έναν τόπο με υψηλής αξίας φυσικό και πολιτιστικό πλούτο. Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνεχίζει με συνέπεια, ταχύτητα και θεσμική ευθύνη την εφαρμογή του προγράμματος Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων «Κωνσταντίνος Δοδιάδης» που αλλάζει οριστικά τον χάρτη του πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα».

Η εκπόνηση του ΤΠΣ Δήμου Μεγίστης αποτελεί προτεραιότητα εθνικού χαρακτήρα, καθώς το νησιωτικό σύμπλεγμα Μεγίστης-Ρω-Στρογγύλης, συνιστά το ανατολικότερο άκρο της ελληνικής επικράτειας, με κρίσιμο ρόλο για την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας στην Ανατολική

Μεσόγειο. Ταυτόχρονα, η περιοχή συγκεντρώνει υψηλής αξίας περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς πόρους που απαιτούν οργανωμένο, σύγχρονο και θεσμικά συνεκτικό σχεδιασμό.

Θωράκιση των ακριτικών νησιών μας με ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων και πρόβλεψη έργων υποδομής

Σύμφωνα με το ΥΠΕΝ, το ΤΠΣ του Δήμου Μεγίστης που θα καθορίσει το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης του νησιωτικού συμπλέγματος, διαμορφώνεται από τους εξής 12 στρατηγικούς στόχους:

- Την ανάδειξη της ταυτότητας του συμπλέγματος της Μεγίστης και του εθνικού ρόλου του ως «φανοστάτη» της ελληνικής και ευρωπαϊκής επικράτειας.
- Την οργάνωση και ενίσχυση της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας του δήμου με περιορισμό της μονομερούς εξάρτησης της τοπικής οικονομίας από τον τουρισμό.
- Την ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα με γεωργικές καλλιέργειες χαμηλών αρδευτικών αναγκών.
- Την προώθηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροδιατροφικό τομέα.
- Την προώθηση του ήπιου, θεματικού τουρισμού.
- Τη διαφύλαξη, ανάδειξη και διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Την οριοθέτηση του οικισμού Μεγίστης, την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη των κοινόχρηστων χώρων.
- Την υιοθέτηση του προτύπου της «Πράσινης Νησιωτικής Κοι-

νότητας» και την προώθηση μέτρων τόσο για τη διαχείριση μηδενικών απορριμμάτων ή μηδενικής σπατάλης, όσο και μέτρων για την επίτευξη ενεργειακής αυτονομίας του δήμου με κάλυψη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

• Τη βελτίωση της διασύνδεσης του δήμου με τη Ρόδο, τα υπόλοιπα νησιά των Δωδεκανήσων, την Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα, με αναβάθμιση των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών.

• Την εξασφάλιση των απαιτούμενων τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών για την υποστήριξη της προτεινόμενης ανάπτυξης, ειδικότερα σε θέματα διαχείρισης υδάτων και υδροδότησης, διαχείρισης αστικών λυμάτων, αστικών απορριμμάτων και ανακύκλωσης.

• Την προσαρμογή του δήμου στην κλιματική αλλαγή και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων και καταστροφών.

• Την ενίσχυση της ασφάλειας πολεοδομικού δικαίου με τον καθορισμό των χρήσεων και όρων δόμησης στο σύνολο της έκτασης του δήμου.

Η παρουσίαση των τριών εναλλακτικών σεναρίων πραγματοποιήθηκε από τους ανάδοχους μελετητές στο Δημαρχείο Μεγίστης, με τη συμμετοχή του γενικού γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ευθύμιου Μπακογιάννη, του δημάρχου Μεγίστης, Νικολάου Αοβέστη, αυτοδιοικητικών και εκπροσώπων φορέων του ακριτικού, εθνικής και γεωστρατηγικής σημασίας νησιωτικού συμπλέγματος.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΛΚΜΗΝΗΣ ΣΤΗΝ Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το ριζικά ανακαινισμένο Πάρκο Αλκμήνης παραδόθηκε την Παρασκευή στους κατοίκους της Χαριλάου, στην Ε΄ Δημοτική Κοινότητα, σηματοδοτώντας μια ακόμη σημαντική παρέμβαση αναβάθμισης του αστικού χώρου από τη διοίκηση του Δήμου Θεσσαλονίκης, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Για χρόνια παραμελημένο και ουσιαστικά εγκαταλελειμμένο, το πάρκο μεταμορφώθηκε πλήρως, αποκτώντας νέα ζωή και νέες χρήσεις, που το ξαναφέρνουν στο επίκεντρο της καθημερινής ζωής της γειτονιάς. Παλαιές και φθαρμένες τσιμεντένιες κατασκευές –μεταξύ των οποίων και ένα τεράστιο, ανενεργό εδώ και δεκαετίες σιντριβάνι– κατεδαφίστηκαν, εξαλείφοντας ένα τοπίο που εκτός από άχαρο ήταν και επικίνδυνο. Στη θέση τους δημιουργήθηκε μια νέα παιδική χαρά για μεγαλύτερα παιδιά, με σύγχρονο εξοπλισμό και ασφαλή δάπεδα, ενώ η υφιστάμενη παιδική χαρά αναβαθμίστηκε πλήρως ώστε να καλύπτει τις ανάγκες όλων των ηλικιών. Παράλληλα, το γήπεδο μπάσκετ ανακαινίστηκε, αποκτώντας καθαρότερη, πιο λειτουργική και ασφαλή μορφή. Οι παρεμβάσεις στο πράσινο υπήρξαν εκτεταμένες: φυτεύτηκαν 30 νέα δέντρα, δημιουργήθηκαν νέες ζώνες φύτευσης, ενώ ολόκληρος ο χώρος καθαρίστηκε, «ανάσανε» και απέκτησε νέο χαρακτήρα.

Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, Στέλιος Αγγελούδης μίλησε για το πώς ξεκίνησαν όλα: από ένα μήνυμα που έστειλε στον δήμο ένας μικρός κάτοικος της περιοχής, ζητώντας το αυτονόητο, έναν χώρο καθαρό και ασφαλή για παιχνίδι.

«Μετά από διαβούλευση με τους κατοίκους, οι εργασίες άρχισαν και ολοκληρώθηκαν μέσα σε λίγους μήνες. Σήμερα παραδίδουμε έναν χώρο που για χρόνια ήταν εγκαταλελειμμένος. Είναι μια πολύ όμορφη και συγκινητική στιγμή για όλους μας», σημείωσε ο κ. Αγγελούδης, τονίζοντας ότι το Πάρκο Αλκμήνης είναι από τα μεγαλύτερα της Χαριλάου και από εδώ και πέρα θα αποτελεί «σήμα κατατεθέν» της γειτονιάς.

Στάθηκε ιδιαίτερα στη συνεργασία των κατοίκων, των δημοτικών υπηρεσιών και των χορηγών, τονίζοντας ότι «οι κάτοικοι, ο δήμος και η εταιρική κοινωνική ευθύνη κατάφεραν μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα να δημιουργήσουν έναν ολοκληρωμένο χώρο πράσινου στην καρδιά του Ε΄ διαμερίσματος». Κάλεσε δε τους κατοίκους να συμβάλουν στη διατήρηση του πάρκου, υπογραμμίζοντας την ανάγκη προστασίας του από βανδαλισμούς. Μεταξύ άλλων, προσηγήγει ότι στον χώρο σχεδιάζεται η δημιουργία νέου γηπέδου ποδοσφαίρου, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο τον αθλητικό χαρακτήρα της περιοχής.

Ο αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων και Βιώσιμης Κινητικότητας, Πρόδρομος Νικηφορίδης, ανέφερε πως ο δήμος είχε δεσμευτεί από πέρσι να προχωρήσει στην αναμόρφωση του πάρκου, εξηγώντας ότι ο τεράστιος όγκος μετάν και το παλιό σιντριβάνι των 400 τ.μ. έπρεπε να απομακρυνθούν. Όπως τόνισε, η κατεδάφιση ολοκληρώθηκε μέσα σε μία εβδομάδα τον Αύγουστο, χάρη σε χορηγίες που επέτρεψαν στο έργο να γίνει χωρίς κόστος για τον δήμο, ενώ εξέφρασε την ευχή το νέο πάρκο να διατηρηθεί από τους κατοίκους.

Από την πλευρά του, ο αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος Βασίλης Διαμαντάκης υπογράμμισε ότι η παρέμβαση στο Πάρκο Αλκμήνης αποτελεί την αρχή μιας συνολικής προσπάθειας αναβάθμισης του πράσινου στην πόλη. Επισήμανε ότι ήδη ετοιμάζεται η ανάπλαση του Πάρκου Παπάζογλου, ενώ συνολικά περίπου 60 πάρκα βρίσκονται σε κακή κατάσταση και χρειάζονται παρεμβάσεις σε αρδευτικά και φυτεύσεις. Τόνισε ακόμη πως τον χειμώνα ο δήμος θα επιταχύνει τις ανακαινίσεις, καλώντας τους κατοίκους να συμβάλουν στη διατήρηση των ανανεωμένων χώρων.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΣΤΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΧΑΡΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΝ. ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Πέντε ενεργειακά έργα στο προσκήνιο

Πέντε ελληνικά επιχειρηματικά σχέδια με διασυνοριακό χαρακτήρα αλλάζουν τον ενεργειακό χάρτη της Ανατολικής Μεσογείου και της ΝΑ Ευρώπης. Τα σχέδια για την ανάδειξη της χώρας σε πύλη ενεργειακού εφοδιασμού της περιοχής απέκτησαν νέα δυναμική μετά τις συμφωνίες που υπεγράφησαν με συμμετοχή και παρουσία εκπροσώπων της κυβέρνησης και του ενεργειακού τομέα των ΗΠΑ στις 6 και 7 Νοεμβρίου στο πλαίσιο της Υπουργικής Συνάντησης της Συνεργασίας για τη Διατλαντική Ενεργειακή Συνεργασία (P-TEC), στην Αθήνα, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Πρόκειται για :

- Τον «κάθετο» διάδρομο εφοδιασμού των χωρών της περιοχής με φυσικό αέριο με αφετηρία την Ελλάδα.
- Τη μακροχρόνια συμφωνία εισαγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) από τις ΗΠΑ και τις αντίστοιχες συμφωνίες επανεξαγωγής του στην περιοχή.
- Την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Αιγύπτου.
- Την πρόταση για εφοδιασμό της Κύπρου με φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα του Ισραήλ.
- Τη γεώτρηση στο Ιόνιο για τη διερεύνηση «στόχου» φυσικού αερίου.

Σε δηλώσεις προς το ΑΠΕ για τις επιχειρηματικές συμφωνίες που επιτεύχθηκαν στην P-TEC ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σταύρος Παπασταύρου επισημαίνει:

«Η 6η Σύνοδος της Σύμπραξης για τη Διατλαντική Συνεργασία στην Ενέργεια (P-TEC), που ολοκληρώθηκε πριν από λίγες ημέρες στην Αθήνα, άφησε ένα ισχυρό γεωπολιτικό αποτύπωμα για τη χώρα μας και για ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο. Ήταν μια συνάντηση, όχι λόγων και διακηρύξεων, αλλά συγκεκριμένων συμφωνιών και αποφάσεων στον τομέα της ενέργειας, με αποτελέσματα που έχουν άμεση και μελλοντική αξία.

Αξιοποιήσαμε τη μοναδική γεωγραφική θέση της Πατρίδας μας, τις υποδομές μας, την ξεκάθαρη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών για απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο, καθώς και την πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας μας. Έτσι, καταστήσαμε τη χώρα μας πύλη εισόδου αμερικανικού LNG για την Ευρώπη και ασφαλή αφετηρία του νέου αναπτυξιακού διαδρόμου προς τη Βορειοανατολική και κεντρική Ευρώπη, περιορίζοντας ταυτόχρονα τον ρόλο της Τουρκίας στον νέο ενεργειακό χάρτη.

Σε αυτή τη διαδρομή, οι ελληνικές ενεργειακές εταιρείες στάθηκαν ισότιμα και με απόλυτη επάρκεια δίπλα στους μεγαλύτερους διεθνείς ενεργειακούς κολοσσούς, επιβεβαιώνοντας την αξιοπιστία και την τεχνογνωσία τους. Κατά τη διάρκεια του P-TEC, υπέγραψαν συμβάσεις μεγάλης και πολυεπίπεδης

αξίας, για τον σημερινό ενεργειακό χάρτη αλλά και για τον ενεργειακό προσανατολισμό της επόμενης δεκαετίας.

Από εδώ και πέρα, έχουμε ακόμη περισσότερη δουλειά. Οφείλουμε να υλοποιήσουμε, με συνέπεια και ταχύτητα, όλες τις συμφωνίες που επιτύχαμε, ενισχύοντας περαιτέρω την Κεντρική Αρτηρία Ανάπτυξης και Σταθερότητας για την περιοχή μας και για ολόκληρη την Ευρώπη».

Ειδικότερα τα επιχειρηματικά σχέδια έχουν ως εξής:

1. Κάθετος διάδρομος: στο πλαίσιο της P-TEC οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Ελλάδας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Μολδαβίας και Ουκρανίας υπέγραψαν από κοινού αίτημα προς τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας, ζητώντας έγκριση για την έναρξη δύο νέων διασυνοριακών προϊόντων, το Route 2 και το Route 3. Πρόκειται αντίστοιχα για το διάδρομο εφοδιασμού με αφετηρία τον πλωτό σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου Αλεξανδρούπολης και τον διαδριατικό αγωγό (TAP) ενώ το Route 1 που έχει ήδη λάβει την έγκριση των ρυθμιστών εκκινεί από τον σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας. Η έγκριση των νέων οδύσεων σε συνδυασμό με τις αποφάσεις των Διαχειριστών να μειώσουν τα «διόδια» (ταρίφες) για τη διέλευση του φυσικού αερίου και τις αναγκαίες ενισχύσεις στο δυναμικό μεταφοράς του δικτύου θα δώσουν τη δυνατότητα διέλευσης μεγαλύτερων ποσοτήτων φυσικού αερίου μέσω Ελλάδας, υποκαθιστώντας το ρωσικό φυσικό αέριο που σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΕ θα σταματήσει να ρέει στις χώρες - μέλη έως το τέλος του 2027. Επίσης θα επιτρέψουν τον εφοδιασμό της Ουκρανίας με φυσικό αέριο.

2. LNG από τις ΗΠΑ: στο πλαίσιο της ίδιας συνεδρίασης η ATLANTIC - SEE LNG TRADE (κοινή εταιρεία του ομίλου AKTOR και της ΔΕΠΑ Εμπορίας) υπέγραψε συμφωνία με την αμερικανική VentureGlobal, για την προμήθεια 0,5 έως 1,5 εκατ. τόνων υγροποιημένου φυσικού αερίου ετησίως από τις ΗΠΑ, για 20 χρόνια αρχής γενομένης από το 2030. Πρόκειται για την πρώτη μακροχρόνια συμφωνία προμήθειας LNG με προμηθευτή από τις Ηνωμένες Πολιτείες και συγκεκριμένα έναν από τους μεγαλύτερους παραγωγούς LNG στις ΗΠΑ. Παράλληλα, η ATLANTIC - SEE LNG TRADE υπέγραψε Μνημόνια Κατανόησης για περίοδο είκοσι ετών, επίσης από το 2030, για την πώληση LNG με την ουκρανική Naftogaz (έως 0,7 εκατ. τόνους ετησίως), καθώς και με τις ρουμανικές NOVA POWER & GAS S και Transgaz για ποσότητα έως 1,4 εκατομμυρίων τόνους ετησίως.

3. Ηλεκτρική διασύνδεση με την Αίγυπτο: πρόκειται για διασύνδεση ισχύος 3000 μεγαβάτ ενώ το έργο περιλαμβάνει μονάδες ΑΠΕ (αιολικά και φωτοβολταϊκά) ισχύος 9,5 γιγαβάτ στην Αίγυπτο. Αναπτύσσεται από την ElicInterconnector

του ομίλου Κοπελούζου και βρίσκεται στο στάδιο της εκπόνησης των μελετών για την ακριβή χαρτογράφηση του βυθού. Πηγές του ομίλου ανέφεραν ότι 60 ελληνικές βιομηχανίες έχουν υπογράψει συμφωνίες για αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τη διασύνδεση. Σημειώνεται ότι το ένα τρίτο της ενέργειας θα προορίζεται για επανεξαγωγή.

4. Προμήθεια φυσικού αερίου στην Κύπρο: Εκτός Ελλάδας αλλά ελληνικού ενδιαφέροντος είναι η πρόταση της, ελληνικών συμφερόντων, Energean για εφοδιασμό της Κύπρου με φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα του Ισραήλ που διαχειρίζεται η ίδια. Σύμφωνα με την πρόταση που απευθύνεται στις Κυβερνήσεις της Κύπρου και του Ισραήλ η Energean θα κατασκευάσει έναν νέο υποθαλάσσιο αγωγό που θα συνδέει την πλωτή μονάδα παραγωγής και αποθήκευσης (FPSO) «EnergeanPower», η οποία δραστηριοποιείται στην θάλασσα του Ισραήλ, απευθείας με την Κύπρο. Υπέρ του σχεδίου τάχθηκε ο Υπουργός Ενέργειας και Υποδομών του Ισραήλ EliCohen ο οποίος δήλωσε ότι «Η πώληση φυσικού αερίου στην Κύπρο θα ενισχύσει τη διεθνή θέση του Ισραήλ στην περιοχή και στην Ευρώπη, θα συμβάλει στη σταθερότητα και την ευημερία, και θα αποφέρει σημαντικά έσοδα για το κράτος». Το αέριο θα προέρχεται από το Ισραηλινό κοιτάσμα Katlan.

5. Γεώτρηση στο Ιόνιο: η υλοποίηση της γεώτρησης, τάξης μεγέθους 100 εκατ. Δολαρίων στο «μπλοκ 2» δυτικά της Κέρκυρας, αποτελεί ρεαλιστική προοπτική μετά τη συμφωνία για είσοδο της ExxonMobil στην κοινοπραξία που έχει τα δικαιώματα έρευνας στην περιοχή, εξαγοράζοντας μερίδια από την Energean και την Helleniq. Η υλοποίηση της γεώτρησης θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα της επανεκτίμησης των σεισμικών δεδομένων της περιοχής και, εφόσον τα αποτελέσματα είναι θετικά, θα ακολουθήσει η λήψη απόφασης για παραγωγικές γεωτρήσεις και εγκατάσταση του απαιτούμενου εξοπλισμού άντλησης, επεξεργασίας και μεταφοράς του φυσικού αερίου, επενδυτικού κόστους της τάξης των 5 δις. Δολαρίων. Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων σε εμπορικά εκμεταλλεύσιμες ποσότητες στην Ελλάδα θα αποτελέσει σημείο καμπής για τη χώρα αλλά και για την ΕΕ στο βαθμό που οι ποσότητες στο συγκεκριμένο μπλοκ και στις λοιπές παραχωρήσεις μπορούν να καλύψουν σημαντικό τμήμα των ενεργειακών αναγκών.

Στο τραπέζι βρίσκεται εξάλλου η διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ (Great Sea Interconnector) για την οποία συμφωνήθηκε επικαιροποίηση των μελετών και προσπάθεια εξεύρεσης νέων μετόχων που θα συμπράξουν στην επένδυση.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΕΓΡΑΦΗ Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Δήλωση Προθέσεων Φυσικού Αερίου για τον χειμώνα 2025–2026 από τον Όμιλο NAFTOGAZ και τη ΔΕΠΑ Εμπορίας

Η ΔΕΠΑ Εμπορίας και η Naftogaz της Ουκρανίας υπέγραψαν χθες Δήλωση Προθέσεων για την προμήθεια φυσικού αερίου στην αγορά της Ουκρανίας για την περίοδο του χειμώνα, από τον Δεκέμβριο 2025 έως τον Μάρτιο 2026, σηματοδοτώντας ένα ουσιαστικό βήμα στην ενίσχυση της περιφερειακής ενεργειακής συνεργασίας και της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας.

Η υπογραφή της συμφωνίας έγινε παρουσία του Κυριάκου Μητσοτάκη, του Βολοντίμιρ Ζελένσκι και της Κίμπερλι Γκίλφοϊλ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, στο πλαίσιο της μελλοντικής συμφωνίας προβλέπεται η μεταφορά ποσοτήτων Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) από τις Ηνωμένες Πολιτείες μέσω του «Route 1», που διατίθεται από κοινού από τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς (TSOs) της Ελλάδας (ΔΕΣΦΑ), της Βουλγαρίας (Bulgartransgaz), της Ρουμανίας (Transgaz), της Μολδαβίας (VestMoldTransgaz) και της Ουκρανίας (GTSOU).

«Οι δυο κρατικές εταιρείες ΔΕΠΑ Εμπορίας και Naftogaz της Ουκρανίας μέσω της εν λόγω συμφωνίας, ενώνουν τις δυνάμεις τους σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και διαρκώς εξελισσόμενο περιβάλλον για την ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας, στο οποίο η ενεργειακή αλληλεγγύη και οι κρίσιμες ενεργειακές υποδομές της Ελλάδας αναβαθμίζουν την περιφερειακή ενεργειακή ασφάλεια, και διασφαλίζουν σταθερές ροές φυσικού αερίου κατά μήκος του Κάθετου Διαδρόμου», τονίζεται στη σχετική ανακοίνωση.

Ο κ. Κωνσταντίνος Ξιφαράς, Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΠΑ Εμπορίας, τόνισε: «Η υπογραφή της Δήλωσης Προθέσεων μεταξύ της ΔΕΠΑ Εμπορίας και της Naftogaz αποτελεί μια ουσιαστική συνεισφορά στην περιφερειακή ενεργειακή συνεργασία και στην ενσωμάτωση της αγοράς σε μια κρίσιμη συγκυρία. Η παράδοση φυσικού αερίου στην Ουκρανία μέσω ενός αξιόπιστου, πολυεθνικού διαδρόμου, αποτελεί μια «γέφυρα ενέργειας» μεταξύ των υποδομών της Ελλάδας και της Ουκρανίας, στηρίζοντας την ευρύτερη ενεργειακή ανθεκτικότητα της Ευρώπης. Η προμήθεια του Αμερικανικού LNG θα πραγματοποιηθεί μέσω της εταιρείας ATLANTIC – SEE, στην οποία η ΔΕΠΑ μετέχει με 40%, σηματοδοτώντας την προσήλωση της ΔΕΠΑ, στην παροχή πρακτικών και ασφαλών ενεργειακών λύσεων σε ολόκληρη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη».

Ο κ. Sergii Koretskyi, Διευθύνων Σύμβουλος της Naftogaz, υπογράμμισε: «Η συμφωνία αυτή ανοίγει για εμάς έναν ακόμη αξιόπιστο δρόμο εισαγωγών για τον επερχόμενο χειμώνα. Διευρύνουμε σταθερά τη γεωγραφία των προμηθειών μας, ώστε να διασφαλίσουμε αξιόπιστη θέρμανση

για τους Ουκρανούς και να ενισχύσουμε την ενεργειακή ασφάλεια ολόκληρης της περιοχής. Ευχαριστώ τη ΔΕΠΑ Εμπορίας για την προθυμία της να προχωρήσουμε μαζί. Εκφράζω επίσης την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη προς τον Πρόεδρο της Ουκρανίας και την Κυβέρνηση για τη συμβολή τους ώστε να καταστεί δυνατή αυτή η συμφωνία».

Η Naftogaz Group είναι η κορυφαία, κάθετα ολοκληρωμένη ενεργειακή εταιρεία της Ουκρανίας και θεμέλιος λίθος της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας. Το χαρτοφυλάκιό της καλύπτει την εξερεύνηση και παραγωγή φυσικού αερίου και πετρελαίου, τη μεταφορά και αποθήκευση, την χονδρική και λιανική προμήθεια, καθώς και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Κεντρικό στοιχείο της στρατηγικής της είναι η διαφοροποίηση των πηγών και των διαδρομών τροφοδοσίας, αξιοποιώντας αγωγούς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης μέσω της Ukrtransgaz, ενώ η Naftogaz Trading δραστηριοποιείται ενεργά στις διεθνείς αγορές φυσικού αερίου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Η εταιρεία επενδύει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, περιλαμβανομένων φωτοβολταϊκών, μικρής κλίμακας LNG, πράσινου υδρογόνου και βιομεθανίου, ενισχύοντας τον ρόλο της Ουκρανίας ως αξιόπιστου ενεργειακού κόμβου και υποστηρίζοντας τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο και σύγχρονο ενεργειακό σύστημα.

Η ΔΕΠΑ Εμπορίας αποτελεί έναν από τους πιο σύγχρονους και ολοκληρωμένους ενεργειακούς ομίλους στην Ελλάδα, με ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση της εγχώριας ενεργειακής αγοράς και βασικό πυλώνα της εθνικής ενεργειακής ασφάλειας. Το δυναμικό της χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει προμήθεια και εμπορία φυσικού αερίου, ηλεκτρική ενέργεια, παραγωγή ισχύος, ΑΠΕ και εναλλακτικά καύσιμα, όπως υδρογόνο, βιομεθάνιο και small-scale LNG. Στο επίκεντρο της στρατηγικής της βρίσκεται η διαφοροποίηση πηγών και οδούσεων, με ευέλικτο χαρτοφυλάκιο LNG και ενεργή διεθνή παρουσία. Μέσω της νέας κοινοπραξίας ATLANTIC – SEE LNG TRADE ενισχύει το περιφερειακό LNG trading και τις ενεργειακές διασυνδέσεις, ενώ παράλληλα επενδύει στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την πράσινη μετάβαση, διαμορφώνοντας το ενεργειακό μέλλον της Ελλάδας.

Κ. Μητσοτάκης: Η Ελλάδα καθίσταται κόμβος τροφοδοσίας της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης με αμερικανικό LNG

Οι σχέσεις Ελλάδας και Ουκρανίας αποκτούν τώρα μια νέα κρίσιμη πτυχή, αυτή της νέας ασφαλούς ενεργειακής αρτηρίας που χαράσσεται από το νότιο προς το βορρά, από την Ελλάδα μέχρι την Ουκρανία μέσω του υπό διαμόρφωση

Κάθετου Ενεργειακού Διαδρόμου και του διασυνδεδεμένου άξονα Αλεξανδρούπολης – Οδησσού, ανέφερε στο μεταξύ ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στις δηλώσεις που έκανε με τον Βολοντίμιρ Ζελένσκι μετά τη συνάντησή τους στο Μέγαρο Μαξίμου.

«Ετσι η Ουκρανία αποκτά άμεσα πρόσβαση σε διαφοροποιημένες και αξιόπιστες πηγές ενέργειας ενώ η Ελλάδα καθίσταται πλέον κόμβος τροφοδοσίας της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης με αμερικανικό υδροποιημένο φυσικό αέριο. Είναι μια καθοριστική συμβολή στην ενεργειακή σταθερότητα, την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια. Πρόκειται για ένα σχέδιο το οποίο τώρα γίνεται εφικτό μετά από πολύ συστηματική δουλειά της ελληνικής κυβέρνησης, χάρη στη γεωγραφική θέση, τις υποδομές αλλά και τις στρατηγικές συνεργασίες της Ελλάδας, κυρίως αυτές που συνάφθηκαν στην Αθήνα στο πλαίσιο της πολύ σημαντικής υπουργικής συνάντησης για τη διατλαντική ενεργειακή συνεργασία μόλις την περασμένη εβδομάδα», υπογράμμισε ο πρωθυπουργός.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόσθεσε πως αυτές οι συμφωνίες δηλώνουν ότι η χώρα μας αναγνωρίζεται διεθνώς ως ένα σημείο αναφοράς στην ευρύτερη περιοχή ενώ παράλληλα αναφέρθηκε και στη δήλωση πρόθεσης για τη συμφωνία πώλησης φυσικού αερίου που υπέγραψαν η ΔΕΠΑ και η Naftogaz για την κάλυψη των άμεσων αναγκών της Ουκρανίας για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις ενός δύσκολου χειμώνα. «Αυτή η συμφωνία έρχεται σε συνέχεια και σε εφαρμογή των συμφωνιών της προηγούμενης εβδομάδας για την εξασφάλιση και τροφοδοσία αμερικανικού φυσικού αερίου. Μιλάμε ουσιαστικά για την άμεση ενεργοποίηση του Κάθετου Διαδρόμου που συνδέει την Ελλάδα με την Ουκρανία, ενώ ταυτόχρονα θέλω να κάνω και μια μνεία στη συμφωνία την οποία υπέγραψε η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ με την Ucranian Energy. Σηματοδοτεί και αυτή την πρόσθετη υλοποίηση ενός έργου αντιληπσιαιμύνης το οποίο θα σταθεροποιήσει το ενεργειακό δίκτυο της Ουκρανίας», συμπλήρωσε ο πρωθυπουργός.

«Η Ελλάδα έτσι καθίσταται ένας πάροχος ενεργειακής ασφάλειας για την πατρίδα σας και αναμφίβολα όλες αυτές είναι καταλυτικές εξελίξεις στον δρόμο για την οριστική απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο. Γιατί η Ευρώπη θα σταματήσει να αγοράζει ρωσικό φυσικό αέριο το οποίο δεν θα μπορεί πια να εισέρχεται μεταμφιεσμένο στην ήπειρό μας, με τη χώρα μας να πρωταγωνιστεί στις περιφερειακές πρωτοβουλίες με αυτόν τον στόχο, έχοντας ως αιχμή την Αλεξανδρούπολη, το σημείο «κλειδί», από το οποίο εξάλλου περνά ήδη συμμαχική και ανθρωπιστική βοήθεια προς την Ουκρανία», υπογράμμισε ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΤΟΥ 2026 Η ΝΕΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΤΡΕΝΑ

Το φθινόπωρο του 2026 θα έχει ολοκληρωθεί η ανάταξη της βασικής σιδηροδρομικής γραμμής και την ίδια περίοδο –σύμφωνα με το νέο πλαίσιο συνεργασίας με την ιταλική πλευρά για το οποίο είναι σε εξέλιξη οι διαπραγματεύσεις– θα ξεκινήσει η παραλαβή είτε νέων, είτε αναβαθμισμένων τρένων, που θα τρέχουν με υψηλότερες ταχύτητες.

Αυτά επισήμανε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Κωστής Χατζηδάκης, απαντώντας σε ερωτήσεις στο πλαίσιο συζήτησης στο συνέδριο «GreeceTalks», με τον πρόεδρο του ΣΕΒ Σπύρο Θεοδωρόπουλο, τον πρόεδρο του ΔΣ της Alpha Bank Δημήτρη Τσιτσιράγκο και τον επιχειρηματία Νίκο Δρανδάκη, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Γίνεται μεγάλη προσπάθεια από την κυβέρνηση, το Υπουργείο Μεταφορών και τον αρμόδιο αναπληρωτή υπουργό Κωνσταντίνο Κυρανάκη», τόνισε ο κ. Χατζηδάκης. Σε ό,τι αφορά την ανάταξη της βασικής γραμμής, ανέφερε ότι θα περιλαμβάνει διπλή γραμμή με ηλεκτροκίνηση και τηλεδιο-

κηση. «Κάνουμε», προσέθεσε, «τις τελευταίες ημέρες συζητήσεις με την ιταλική πλευρά και φαίνεται ότι καταλήγουμε σε ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας. Από τη μια πλευρά θα κλείνει οριστικά τις οικονομικές διαφορές μεταξύ των δύο πλευρών και από την άλλη θα ξεκαθαρίζει απολύτως τις υποχρεώσεις της ιταλικής πλευράς για νέα, σύγχρονα τρένα τα οποία θα μπορούν να αναπτύσσουν ταχύτητες μέχρι 200 κλμ. την ώρα», συμπλήρωσε.

Απαντώντας σε ερωτήσεις ο κ. Χατζηδάκης ανέφερε:

- Για τη βελτίωση της παραγωγικότητας: «Την ερχόμενη εβδομάδα θα ανακοινωθούν τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων στη Δικαιοσύνη (νέος δικαστικός χάρτης, Κώδικες) που είναι περισσότερο από θετικά. Φαίνεται ότι ο στόχος να πάμε από τις 1.500 ημέρες που χρειάζονται σήμερα για να τελεσιδικήσει μια υπόθεση, στις 650 έως το 2027, θα επιτευχθεί. Επιπλέον, το επόμενο διάστημα θα γίνουν παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση «ιστοριών καθημερινής τρέλας»

που αντιμετωπίζουν πολίτες και επιχειρήσεις στις συναλλαγές με το Δημόσιο. Παράλληλα ολοκληρώνεται μέσω της πλατφόρμας Μίτος η καταγραφή των διαδικασιών στην επαφή με το Δημόσιο. Έχουν καταγραφεί ως τώρα 4.050 διαδικασίες, εκτιμάται ότι απομένουν άλλες 1.000 και έχουν προτεραιοποιηθεί 400 για να προχωρήσει σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία η απλούστευση ή κατάργησή τους».

- Για το Ταμείο Ανάκαμψης: «Η Ελλάδα είναι πρώτη στην ΕΕ στις απορροφήσεις σε σχέση με το ΑΕΠ και στην 6η έως 8η θέση σε απόλυτα ποσοστά. Με την αίτηση εκταμίευσης που πρόκειται να υποβληθεί σύντομα, θα ανέβει ακόμη περισσότερο στην κατάταξη. Αυτό δεν σημαίνει ότι εφησυχάζουμε. Είναι σε εξέλιξη η τελευταία αναθεώρηση του προγράμματος, οι ρυθμοί όπως συμβαίνει και στο ΕΣΠΑ αυξάνονται προς το τέλος και θεωρώ ότι το πράγμα πάει καλά».

ΥΠΟΔΟΜΩΝ: ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Η ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΥ

«Μπροστά από το χρονοδιάγραμμα που είχε θέσει ο πρωθυπουργός, ξεκινά την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου η νέα σύνδεση του Προαστιακού από τον Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης προς τη Σίνδο. Πρόκειται για μια γραμμή που δίνει πραγματική λύση σε χιλιάδες φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ) και εργαζόμενους της Βιομηχανικής Περιοχής, μειώνοντας τον χρόνο μετακίνησης σε μόλις λίγα λεπτά» τόνισε μεταξύ άλλων σε δήλωσή του ο αναπληρωτής υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Ευχαριστεί όλους όσοι εργάστηκαν μεθοδικά τις τελευταίες εβδομάδες «για να είμαστε έτοιμοι στην ώρα μας, βελτιώνοντας ουσιαστικά έναν σταθμό που για χρόνια είχε αφεθεί πίσω. Και φυσικά, αξίζουν εύσημα στο προσωπικό του ΟΣΕ και της Hellenic Train, που συνεργάστηκαν άψογα για να υλοποιηθεί ένα πάγιο αίτημα της περιοχής».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, αναλυτικά η δήλωση του αναπληρωτή υπουργού, ενόψει της έναρξης λειτουργίας του Δυτικού Προαστιακού Θεσσαλονίκης, έχει ως εξής: «Μπροστά από το χρονοδιάγραμμα που είχε θέσει ο πρωθυπουργός, ξεκινά την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου η νέα σύνδεση του Προαστιακού από τον Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης προς τη Σίνδο. Πρόκειται για μια γραμμή που δίνει πραγματική λύση σε χιλιάδες φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ) και εργαζόμενους της Βιομηχανικής Περιοχής, μειώνοντας τον χρόνο μετακίνησης σε μόλις λίγα λεπτά.

Το δρομολόγιο του Δυτικού Προαστιακού, θα φτάνει στον ανακαινισμένο σταθμό της Σίνδου σε περίπου 12 λεπτά και από εκεί οι φοιτητές θα μεταφέρονται δωρεάν εντός του campus με λεωφορεία του ΟΑΣΘ. Είναι μια μικρή αλλά ουσιαστική παρέμβαση στην καθημερινότητα νέων ανθρώπων που ζουν τα πιο δημιουργικά χρόνια της ζωής τους» επισημαίνει ο αναπληρωτής υπουργός.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους όσοι εργάστηκαν μεθοδικά τις

τελευταίες εβδομάδες για να είμαστε έτοιμοι στην ώρα μας, βελτιώνοντας ουσιαστικά έναν σταθμό που για χρόνια είχε αφεθεί πίσω. Και φυσικά, αξίζουν εύσημα στο προσωπικό του ΟΣΕ και της Hellenic Train, που συνεργάστηκαν άψογα για να υλοποιηθεί ένα πάγιο αίτημα της περιοχής.

Η δυναμική διεκδίκηση του Πρύτανη του ΔΙΠΑΕ, των βουλευτών της Α' και Β' Θεσσαλονίκης, του Αντιπεριφερειάρχη, των Δημάρχων της Δυτικής Θεσσαλονίκης και η στήριξη του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Βαρνάβα έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Όταν η Πολιτεία ακούει την κοινωνία και όλοι δουλεύουμε με καλή πίστη και σχέδιο, τα αποτελέσματα φαίνονται στην πράξη. Συνεχίζουμε με τον μεγάλο στόχο: την ολοκλήρωση του Προαστιακού Δυτικής Θεσσαλονίκης, που θα δώσει ανάσα σε ολόκληρη την πόλη».

6 νέα δρομολόγια στην σιδηροδρομική σύνδεση Θεσσαλονίκη – Σίνδος

Όπως αναφέρεται σε σχετική κοινή ανακοίνωση της Hellenic Train και της «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος» (ΟΣΕ), από την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2025, προστίθενται 6 νέα δρομολόγια ανά κατεύθυνση στα ήδη υπάρχοντα 11 μεταξύ Θεσσαλονίκης και Σίνδου, διαμορφώνοντας ένα σύνολο 17 καθημερινών δρομολογίων. Η νέα αυτή υπηρεσία διευκολύνει σημαντικά τη μετακίνηση φοιτητών και εργαζομένων της περιοχής, καθώς από τον σταθμό της Σίνδου υπάρχει διασύνδεση με λεωφορεία του ΟΑΣΘ, που εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση προς το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος και τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις της ευρύτερης περιοχής.

«Πρόκειται για ένα έργο με ξεκάθαρο κοινωνικό πρόσημο, που βελτιώνει την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την εργασία. Η ενίσχυση της γραμμής Θεσσαλονίκη-Σίνδος αποτελεί ακόμη ένα βήμα στη δέσμευσή μας να προσφέρουμε σύγχρονες, αξιόπιστες και προσιτές υπηρεσίες. Είμαστε υπερήφανοι που συμ-

βάλλουμε στη διαμόρφωση ενός πιο συνδεδεμένου αστικού περιβάλλοντος», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Hellenic Train, Roberto Rinaudo. «Με απλές, στοχευμένες παρεμβάσεις βελτιώνουμε την καθημερινότητα χιλιάδων επιβατών, διευκολύνοντας τις μετακινήσεις φοιτητών και εργαζομένων και ενισχύοντας τον ρόλο του σιδηροδρόμου στην πόλη».

Ο διευθύνων σύμβουλος της «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος» (ΟΣΕ), Χρήστος Παλνός, υπογράμμισε ότι «η ενίσχυση της σύνδεσης Θεσσαλονίκη-Σίνδος δείχνει στην πράξη πόσο αποτελεσματική μπορεί να βελτιωθεί η προαστιακή εξυπηρέτηση της πόλης. Τόνησε ότι οι αισθητικές και λειτουργικές παρεμβάσεις στον Σταθμό Σίνδου, μαζί με την προσαρμογή και πυκνότερη διάταξη των δρομολογίων, ολοκληρώθηκαν γρήγορα και μεθοδικά. Στο πρόσφατο δοκιμαστικό δρομολόγιο, παρουσία του αναπληρωτή υπουργού Μεταφορών Κωνσταντίνου Κυρανάκη, επιβεβαιώθηκε η επιχειρησιακή ετοιμότητα της γραμμής. Σε συνεργασία με τη Hellenic Train και τον ΟΑΣΘ, η πρόσβαση στο Πανεπιστήμιο και στη Βιομηχανική Περιοχή γίνεται πλέον πιο γρήγορη, αξιόπιστη και οικονομική. Η ενίσχυση αυτή αποτελεί μέρος της συνολικής στρατηγικής για τον «Δυτικό Προαστιακό Θεσσαλονίκης», βελτιώνοντας ουσιαστικά την ποιότητα και αξιοπιστία της προαστιακής μετακίνησης.

Η παρέμβαση αυτή εντάσσεται στην νέα στρατηγική της Σιδηρόδρομοι Ελλάδος (ΟΣΕ) για εμπορική ανάπτυξη και ενίσχυση του Προαστιακού, καθώς η βελτίωση της συχνότητας, η αναβάθμιση της εμπειρίας των επιβατών στον σταθμό και η διασύνδεση με τα λοιπά μέσα μεταφοράς, δημιουργούν ένα πιο ανταγωνιστικό και ελκυστικό προϊόν για τους καθημερινούς μετακινούμενους. Η σύνδεση Θεσσαλονίκη-Σίνδος αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο στοχευμένες παρεμβάσεις μπορούν άμεσα να αυξήσουν τη ζήτηση και να ενισχύσουν την εμπορική δυναμική του σιδηροδρόμου.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

FRAPORT GREECE: ΜΕ ΡΕΚΟΡ ΕΠΙΒΑΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ 37 ΕΚΑΤ. ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ ΘΑ ΚΛΕΙΣΕΙ ΤΟ 2025 ΓΙΑ ΤΑ 14 ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

Νέες επενδύσεις 200 εκατ. ευρώ

Με ρεκόρ επιβατικής κίνησης αναμένεται να κλείσει το 2025 για τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια που διαχειρίζεται η FraportGreece, όπως επισημάνθηκε σε εκπροσώπους του τύπου, στο πλαίσιο ενημερωτικής εκδήλωσης στην Αθήνα την Πέμπτη, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η εταιρεία προβλέπει ότι η χρονιά θα κλείσει με 37 εκατομμύρια επιβάτες, καθώς σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή ανάπτυξης, Γιώργο Βήλο, στο δεκάμηνο του έτους έχουν ήδη διακινηθεί 35,2 εκατομμύρια επιβάτες, περίπου ένα εκατομμύριο περισσότεροι από πέρυσι, καταγράφοντας άνοδο 2,7% σε σχέση με το 2024.

Από το 2016 - την τελευταία χρονιά πριν την παραχώρηση των αεροδρομίων - έως σήμερα, η συνολική επιβατική κίνηση έχει αυξηθεί κατά 45%, αντανακλώντας όχι μόνο τη δυναμική του ελληνικού τουρισμού αλλά και τις εκτεταμένες επενδύσεις που έχουν αλλάξει το πρόσωπο των αεροδρομίων. Ο διευθύνων σύμβουλος της FraportGreece, Alexander Zinell, τόνισε ότι «η σταθερή ανοδική πορεία των αεροδρομίων αποδεικνύει τη δυναμική του ελληνικού τουρισμού και τη σημασία των επενδύσεων στις υποδομές».

Η αύξηση, σύμφωνα με την διοίκηση της εταιρείας, οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στη διεθνή επιβατική κίνηση, σημειώθηκε αύξηση 3,5%, ενώ η κίνηση εσωτερικού παρέμεινε στάσιμη, κυρίως λόγω της Σαντορίνης (σεισμική δραστηριότητα).

«Αν δεν είχαμε το φαινόμενο της Σαντορίνης, θα καταλήγαμε με 37,5 εκατ. επιβάτες. Αυτό θα σήμαινε συνολική αύξηση 4-4,1% συγκριτικά με πέρυσι» είπε ο κος Γιώργος Βήλος, επισημαίνοντας πως το 81% των επιβατών που εξυπηρετούνται από τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια προέρχονται από το εξωτερικό.

Κορυφαία αγορά είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, ακολουθούμενο

από Γερμανία και Σκανδιναβία, παρότι καταγράφηκε πείση στους επιβάτες από την Σουηδία. Σημαντική άνοδο καταγράφουν και οι επισκέπτες από τις ΗΠΑ, που πλέον βρίσκονται στην 8η θέση με μερίδιο 2,7% ως πηγή επισκεπτών, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν απευθείας πτήσεις προς τα περιφερειακά αεροδρόμια και τροφοδοτική πηγή είναι ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών.

«Δεν πρόκειται για παροδικό φαινόμενο, αλλά για αγορά που χτίζουμε σταθερά», υπογράμμισε ο κ. Βήλος, αναφέροντας ότι μόνο στα Χανιά οι Αμερικανοί επισκέπτες αυξήθηκαν φέτος κατά 75%. Συνολικά το 75,7% των ταξιδιωτών προέρχεται από την Ευρώπη. Οστόσο, όπως είπε, κεντρικός στόχος παραμένει η επιμήκυνση της τουριστικής σεζόν σε όλο το έτος. «Συνεργαζόμαστε με 89 αεροπορικές εταιρείες και στα 14 αεροδρόμια, συνδεόμαστε με 40 χώρες και 886 προορισμούς. Το 2025 είχαμε 48 νέα δρομολόγια». Οι πρώτες αεροπορικές εταιρείες από άποψη μεριδίου, σε αυτά τα αεροδρόμια, είναι η Ryanair (17%) και η Aegean (16%), με την Easyjet (9%), την TUI (8%) και την Jet2 (6%) να ακολουθούν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της FraportGreece, οι 12 στους 14 προορισμούς που διαχειρίζεται έχουν θετικό πρόσημο συγκριτικά με την ίδια περσινή περίοδο. Μοναδικές εξαιρέσεις είναι η Σαντορίνη και η Μύκονος.

Η Σαντορίνη αναμένεται να κλείσει με πτώση περίπου 15%, λόγω της σεισμικής δραστηριότητας στις αρχές της χρονιάς που φόβισε πολλούς επισκέπτες ακυρώνοντας ταξίδια, ενώ η Μύκονος καταγράφει τρίτο συνεχόμενο έτος κάμψης, με συνολική μείωση 6,5%. Οστόσο, όπως εξήγησε ο Γιώργος Βήλος, πρόκειται κυρίως για «διορθωτική» τάση μετά από μια μακρά περίοδο υπερ-ανάπτυξης δεδομένου ότι η Μύκονος όλα τα προηγούμενα χρόνια είχε καταγράψει «καλπάζουσα» ανοδική κίνηση. Αντίθετα, μικρότεροι προορισμοί όπως

‘Ακτιο, Σκιάθος και Μυτιλήνη εμφανίζουν ισχυρές επιδόσεις, ακολουθώντας τη διεθνή τάση των ταξιδιωτών για πιο ήσυχους και λιγότερο προβλεπόμενους προορισμούς.

Νέες επενδύσεις 200 εκ. ευρώ

Η εταιρεία προχωρά σε νέο επενδυτικό κύκλο ύψους 200 εκατ. ευρώ, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της χωρητικότητας και τη βελτίωση των υπηρεσιών στα αεροδρόμια. Μέχρι σήμερα, έχουν επενδυθεί συνολικά πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των 14 περιφερειακών αεροδρομίων, εκ των οποίων περίπου 500 εκατομμύρια αφορούσαν τις αρχικές υποχρεωτικές επενδύσεις. Η εταιρεία δαπανά επιπλέον 50 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο για συντήρηση και επιμέρους αναβαθμίσεις, ενώ στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται τα έργα των αεροδιαδρόμων που υλοποιούνται με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Καλαμάτα: Το νέο μεγάλο project

Η αναβάθμιση του αεροδρομίου της Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» αποτελεί το νέο «στοίχημα» για τη Fraport. Η παραχώρηση - διάρκειας 40 ετών - θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο και υλοποιείται σε συνεργασία με εταιρείες των ομίλων Κοπελούζου και Κωνσταντακόπουλου. Ο σχεδιασμός προβλέπει νέο τερματικό σταθμό 9.000 τ.μ. (έναντι 3.000 τ.μ. σήμερα) και αναμένεται να ολοκληρωθεί χωρύτερα από το 2028. Παράλληλα, θα υλοποιηθούν άμεσες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του αεροδρομίου, ενώ το υφιστάμενο terminal θα αξιοποιηθεί για άλλες χρήσεις. Το συνολικό ύψος της επένδυσης θα ξεπεράσει τα 75 εκατ. ευρώ. Με την ολοκλήρωση των έργων, ο αερολιμένας θα μπορεί έως το 2030 να διπλασιάσει την κίνησή του, φτάνοντας σχεδόν τους 700.000 επιβάτες, από περίπου 380.000 σήμερα.

ΑΥΞΗΣΗ 11,4% ΣΗΜΕΙΩΣΑΝ ΟΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ

Ισχυρή αύξηση των πωλήσεων για τα plug in υβριδικά αυτοκίνητα

Αύξηση 11,4% σημείωσαν οι πωλήσεις των καινούριων αυτοκινήτων στην Ελλάδα τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ταξινομήθηκαν 10.768 νέα αυτοκίνητα, έναντι 9.670 οχημάτων που κυκλοφόρησαν τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Τους πρώτους 10 μήνες οι συνολικές πωλήσεις ήταν 123.000 έναντι 117.705 αυτοκινήτων την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα ακολούθησαν πτωτική πορεία. Οι συνολικές πωλήσεις άγγιξαν τις 803 σημειώνοντας πτώση

12,5%, ενώ ισχυρή αύξηση των πωλήσεων 75% σημείωσαν τα plug in υβριδικά αυτοκίνητα με 1.313 οχήματα. Πτωτικά κινήθηκαν οι πωλήσεις των βενζινοκινήτων οχημάτων. Κατέγραψαν πτώση 5,5% τον Οκτώβριο σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Επίσης πτωτική πορεία (-1,4%) σημείωσαν τα πετρελαιοκίνητα οχήματα, ενώ οριακή αύξηση 0,4% σημείωσαν τα αυτοκίνητα διπλού καυσίμου.

Η αγαπημένη κατηγορία των Ελλήνων καταναλωτών πα-

ρέμεινε η «Β», καταλαμβάνοντας το 52% των συνολικών πωλήσεων με τα SUV να σημειώνουν το 36% των συνολικών πωλήσεων του Οκτωβρίου. Ακολούθησε η κατηγορία «C» με συνολικό μερίδιο αγοράς 31,1% και με τα SUV να παίρνουν το 26%, ενώ στην 3η θέση βρέθηκαν τα αυτοκίνητα που ανήκουν στην κατηγορία «Α» με συνολικό μερίδιο αγοράς 6,2%.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΟΣΑ: ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Στην πρωτοπορία η Ευρώπη που μειώνει τις εκπομπές ρύπων

Με τη σύνοδο κορυφής του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή (COP 30) στη Βραζιλία να ολοκληρώνεται αυτή την εβδομάδα, οι εκθέσεις διεθνών οργανισμών τις τελευταίες ημέρες δείχνουν - όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ - ότι η απόσταση μεταξύ του φιλόδοξου στόχου για μηδενικές εκπομπές ρύπων έως το 2050 (netzero), που έχουν υιοθετήσει οι περισσότερες χώρες του κόσμου και των αναγκαίων μέτρων για την επίτευξή του, μεγαλώνει.

Οι δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης επιβραδύνονται, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του ΟΟΣΑ (ClimateActionMonitor 2025), η οποία καταγράφει την πρόοδο προς τον στόχο του netzero στις 38 χώρες-μέλη του Οργανισμού και σε άλλες 14 χώρες-εταίρους του, στις οποίες αντιστοιχούν συνολικά 78% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Οι συνολικές εκπομπές ρύπων των χωρών αυτών είναι 8% υψηλότερες από τα επίπεδα που θα απαιτούνταν για να επιτύχουν τους ενδιάμεσους στόχους που έχουν θέσει οι ίδιες για το 2030.

Κατά μείζονα λόγο, η καθυστέρηση στην επιβράδυνση των εκπομπών ρύπων δεν είναι συνεπής με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι εκπομπές ρύπων αυξήθηκαν κατά 1,7% το 2023 σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, ενώ συνολικά έχουν αυξηθεί 3% από το 2015. Για τον λόγο αυτόν ο ΟΟΣΑ τονίζει ότι η παγκόσμια κοινότητα θα πρέπει να ενισχύσει την αξιοπιστία της με την ευκαιρία των νέων δεσμεύσεων για το 2035 που θα αποτελέσει τον νέο ενδιάμεσο στόχο.

Η επιβράδυνση στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης αποτελεί την άλλη όψη της επιβράδυνσης στην πράσινη μετάβαση, την οποία διαπιστώνει ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (IEA) στην ετήσια έκθεσή του για το 2025. Αν και παραμένει η πρόβλεψή του ότι η παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές (ΑΠΕ) θα αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό από κάθε

άλλη μορφή ενέργειας, αναθεώρησε ανοδικά την πρόβλεψή του για τη ζήτηση φυσικού αερίου και, σε μικρότερο βαθμό, και του πετρελαίου. Για το υδρογονοποιημένο φυσικό αέριο (LNG) σημειώνει ότι με τις μεγάλες επενδύσεις που είναι προγραμματισμένες η παραγωγή του θα αυξηθεί κατά 50% από το 2030. Η καθυστέρηση στην κλιματική αλλαγή αυξάνει βέβαια τους κινδύνους για ακραία καιρικά φαινόμενα. Ανάλογα με τα σενάρια για τις εκπομπές ρύπων, οι προβολές του ΟΟΣΑ δείχνουν ότι η μέση παγκόσμια θερμοκρασία μπορεί να αυξηθεί σημαντικά, με μία διαφορά έως 6 βαθμών Κελσίου μεταξύ των σεναρίων πολύ χαμηλών και πολύ υψηλών θερμοκρασιών, «αναδεικνύοντας το κόστος της καθυστέρησης στη δράση», όπως αναφέρει.

Τόσο ο ΟΟΣΑ όσο και ο ΙΕΑ συμφωνούν ότι η μέση παγκόσμια θερμοκρασία θα παραμείνει σταθερά υψηλότερη από τον στόχο που είχε τεθεί στην εμβληματική σύνοδο του Παρισιού του 2025 - να μην υπερβαίνει η αύξηση της θερμοκρασίας τους 2 βαθμούς Κελσίου σε σχέση με τα επίπεδα της προβιομηχανικής εποχής. Αυτό δεν είναι πλέον εφικτό, έως ότου επιτευχθεί το netzero.

Μετά την επικύρωση της Συνθήκης του Παρισιού, οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι χώρες για το κλίμα συνέβαλαν στον περιορισμό της προβλεπόμενης υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 2,4-2,6 βαθμούς Κελσίου στα τέλη του 21ου αιώνα, από τους 3,7 έως 4,8 βαθμούς προηγουμένως. Ωστόσο, οι σημερινές δεσμεύσεις δεν είναι αρκετά φιλόδοξες για τον περιορισμό της θερμοκρασίας στα παραπάνω επίπεδα και επίσης δεν υλοποιούνται στο ακέραιο.

Ο κίνδυνος για καύσωνες και άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα αφορά ιδιαίτερα και την Ελλάδα η οποία, σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ, έχει τη μεγαλύτερη έκθεση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, με 79 ημέρες τον χρόνο να υφίσταται επίπονους καύσωνες έναντι 67 ημερών στην Ιταλία και 65 στην Ισπανία. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ινδία είναι η χώρα που έχει

τη μεγαλύτερη έκθεση, με 267 ημέρες επίπονου καύσωνα. Η Ινδία, όμως, που έχει τον μεγαλύτερο πληθυσμό παγκοσμίως, έχει παράλληλα και ένα από τα χαμηλότερα κατά κεφαλήν ΑΕΠ και επομένως μεγαλύτερη οικονομική δυσκολία για να κινηθεί με ταχύτητα στην πράσινη μετάβαση. Το ίδιο ισχύει για πολλές αναπτυσσόμενες χώρες και γι' αυτό ο ΟΟΣΑ, όπως και το ΔΝΤ και άλλοι διεθνείς Οργανισμοί, τονίζει ότι το χάσμα στην κλιματική ανθεκτικότητα μεταξύ των αναπτυγμένων και των αναδυόμενων οικονομιών θα συνεχίσει να αυξάνεται, διογκώνοντας τις παγκόσμιες ανισότητες, αν δεν υπάρξει οικονομική στήριξη των κλιματικών πολιτικών των δεύτερων από τις πρώτες.

Όπως προκύπτει από την έκθεση του ΟΟΣΑ, υπάρχουν διαφορετικές ταχύτητες στην υλοποίηση πολιτικών κατά τις κλιματικές αλλαγές μεταξύ των χωρών. Οι χώρες της ΕΕ βρίσκονται στην πρώτη ταχύτητα καθώς έχουν μειώσει τις εκπομπές ρύπων και έχουν δεσμευτεί νομοθετικά για τον στόχο του netzero, μαζί με άλλες 30 χώρες, των οποίων οι συνολικές εκπομπές ρύπων αντιστοιχούν όμως μόλις στο 17,7% των παγκόσμιων εκπομπών. Το 2023, η ΕΕ μείωσε τους ρύπους κατά 9% σε σχέση με το 2022.

Οι 38 χώρες του ΟΟΣΑ κατέγραψαν μείωση 3,6% στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου το 2023 σε σχέση με το 2022 και κατά 10% από το 2015. Από την άλλη πλευρά, η μόλυνση συνέχισε να αυξάνεται σε χώρες-εταίρους του ΟΟΣΑ - κατά 4,1% σε σχέση με το 2022 και κατά 12% σε σχέση με το 2015. Στην Κίνα - στην οποία αντιστοιχεί περίπου το 30% των παγκόσμιων ρύπων - σημειώθηκε αύξηση 5% το 2023 και στην Ινδία 7,5%. Επιπλέον, οι δύο αυτές μεγαλύτερες σε πληθυσμό χώρες του κόσμου έχουν διαφορετικό χρονικό στόχο για το netzero - η Κίνα το 2060 και η Ινδία το 2070. Σημειώνεται ότι έως τον περασμένο Σεπτέμβριο 114 χώρες μαζί με τις 27 της ΕΕ είχαν υιοθετήσει στόχους για μηδενικές εκπομπές ρύπων.

ΙΡΑΝ: ΣΠΟΡΑ ΝΕΦΩΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΧΕΙΡΟΤΕΡΗ ΞΗΡΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

Οι ιρανικές αρχές ξεκίνησαν το Σάββατο κύριο επιχειρήσεις σποράς νεφών για πρόκληση βροχοπτώσεων, καθώς το Ιράν αντιμετωπίζει τη χειρότερη ξηρασία εδώ και δεκαετίες, μετάδωσαν κρατικά μέσα ενημέρωσης.

«Σήμερα, πραγματοποιήθηκε μια πτήση σποράς νεφών στη λεκάνη της λίμνης Ούρμια για πρώτη φορά αυτό το υδρολογικό έτος», που ξεκινά τον Σεπτέμβριο, τόνισε αργά το Σάββατο το ιρανικό πρακτορείο ειδήσεων IRNA, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η λίμνη, η μεγαλύτερη του Ιράν, που βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας, έχει συρρικνωθεί σημαντικά λόγω της ανομβρίας.

Σύμφωνα με το IRNA, σχεδιάζονται περαιτέρω επιχειρήσεις στις επαρχίες του Ανατολικού και Δυτικού Αζερμπαϊτζάν.

Πέρυσι, η Τεχεράνη ανακοίνωσε ότι είχε αναπτύξει τη δική του τεχνολογία για την πρακτική σποράς νεφών με αεροσκάφη. Σε μεγάλο βαθμό άνυδρη, η χώρα υποφέρει εδώ και χρόνια από ξηρασίες και καύσωνες, οι οποίοι αναμένεται να επιδεινωθούν με την κλιματική αλλαγή.

Σύμφωνα με την εθνική μετεωρολογική υπηρεσία οι βροχοπτώσεις φέτος είναι 89% κάτω από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο.

Ωστόσο, το Σάββατο, το IRNA ανέφερε βροχές σε τοποθεσίες σε δυτικά και βορειοδυτικά τμήματα της χώρας. Τοπικά μέσα ενημέρωσης μετέδωσαν βίντεο που με έντονες βροχοπτώσεις που μάλιστα σε ορισμένες περιοχές προκάλεσαν πλημμύρες.

Η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με μια κρίσιμη κατάσταση με το νερό και στην Τεχεράνη το χαμηλό επίπεδο βροχής είναι

«σχεδόν πρωτόγνωρο εδώ και έναν αιώνα», είχε δηλώσει τον Οκτώβριο ένας τοπικός αξιωματούχος. Εκ των 31 ιρανικών επαρχιών, σε 15 δεν έπεσε σταγόνα βροχής αυτό το φθινόπωρο, μεταδίδουν ιρανικά μμε.

Τα επίπεδα νερού στις δεξαμενές που τροφοδοτούν πολλές επαρχίες έχουν φτάσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

Νωρίτερα τον μήνα, ο πρόεδρος του Ιράν προειδοποίησε πως η Τεχεράνη θα μπορούσε να εκκενωθεί εξαιτίας της λειψυδρίας, εάν δεν βρέξει έως τα τέλη του έτους. Η κυβέρνηση αργότερα διευκρίνισε ότι η πρόθεσή της ήταν να ενημερώσει το κοινό για τη σοβαρότητα της κατάστασης, όχι να ανακοινώσει ένα συγκεκριμένο σχέδιο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΕΣΣΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

Νέα αύξηση των συντάξεων, ενίσχυση 250 ευρώ, σταδιακή κατάργηση της προσωπικής διαφοράς και φορολογική ανακούφιση

Τέσσερα μέτρα για τη βελτίωση του εισοδήματος εκατομμυρίων συνταξιούχων πρόκειται να ενεργοποιήσει η κυβέρνηση το προσεχές χρονικό διάστημα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Τα μέτρα περιλαμβάνουν τη νέα αύξηση των συντάξεων, τη σταδιακή κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, την ενίσχυση των 250 ευρώ και τη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος μέσω της νέας φορολογικής μεταρρύθμισης.

Σύμφωνα με όσα δήλωσε πρόσφατα η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Νίκη Κεραμέως, η επίσημη οικονομική ενίσχυση των 250 ευρώ, που έχει μόνιμο χαρακτήρα, αναμένεται να καταβληθεί μέχρι το τέλος Νοεμβρίου του 2025 σε περίπου 1,4 εκατομμύρια συνταξιούχους.

Δικαιούχοι είναι οι συνταξιούχοι άνω των 65 ετών, που συμπλήρωσαν το 65ο έτος της ηλικίας τους έως 31 Δεκεμβρίου του 2024 και πληρούν τα ακόλουθα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια: συνολικό εισόδημα έως 14.000 ευρώ για άγαμους/ες ή χήρους/ες και έως 26.000 ευρώ για έγγαμους/ες,

ενώ η αξία της ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 200.000 ευρώ για άγαμους και τις 300.000 ευρώ για έγγαμους. Η μόνιμη παροχή των 250 ευρώ θα καταβάλλεται χωρίς κριτήρια σε δικαιούχους αναπηρικών συντάξεων και συντάξεων ανασφάλιστων υπερηλίκων. Η καταβολή θα γίνει αυτόματα, χωρίς αιτήσεις, ενώ το ποσό είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο.

Τον Δεκέμβριο του 2025 θα εφαρμοστεί το δεύτερο μέτρο στήριξης, με την καταβολή των συντάξεων του Ιανουαρίου, οι οποίες θα είναι αυξημένες, βάσει πληθωρισμού και ΑΕΠ.

Η αύξηση των συντάξεων προκύπτει από το άθροισμα του πληθωρισμού και του ρυθμού ανάπτυξης, διαιρούμενο διά του δύο, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο.

Το 2023 αποτέλεσε την πρώτη χρονιά μετά από 12 έτη κατά την οποία εφαρμόστηκαν αυξήσεις στις συντάξεις.

Η σωρευτική αύξηση της περιόδου 2023-2025 ανήλθε σε 13,6% (+7,75% το 2023, +3% το 2024 και +2,4% το 2025).

Παράλληλα, από τον Ιανουάριο του 2026 ξεκινά η σταδιακή κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, με ωφελούμενους περίπου 671.000 συνταξιούχους.

Συγκεκριμένα, από τον Ιανουάριο του 2026, δεν θα συμψηφίζεται το 50% της προσωπικής διαφοράς με την αύξηση της σύνταξης, ενώ, από τον Ιανουάριο του 2027, καταργείται πλήρως ο συμψηφισμός της προσωπικής διαφοράς.

Τέλος, οι συνταξιούχοι θα ωφεληθούν και από την αναμόρφωση της φορολογικής κλίμακας εισοδήματος.

Σύμφωνα με παράδειγμα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, συνταξιούχος με φορολογητέο εισόδημα 14.000 ευρώ και μηνιαίο καθαρό εισόδημα 1.080 ευρώ θα λάβει:

- 263 ευρώ καθαρά από την αύξηση, βάσει ΑΕΠ και πληθωρισμού.
- 250 ευρώ από την ενίσχυση του Νοεμβρίου και
- 80 ευρώ από τη μείωση του φόρου εισοδήματος, δηλαδή 593 ευρώ καθαρά συνολικά.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2025

Ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους ανακοίνωσε ότι δεν θα προχωρήσει αυτή την εβδομάδα (19 Νοεμβρίου)

στην προγραμματισμένη δημοπρασία ομολόγων. Παράλληλα, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, έκανε γνωστό ότι οι εκδόσεις

Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου για το έτος 2025 έχουν ολοκληρωθεί.

ΕΛΑΦΡΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ MANAGEMENT ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ 2025

Το τρίτο τρίμηνο του 2025 καταγράφηκε περιορισμένη βελτίωση της αισιοδοξίας των συμβούλων μάντζμεντ για την πορεία της ελληνικής οικονομίας κατά το επόμενο έτος, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με το βαρόμετρο του Συνδέσμου Εταιρειών Συμβούλων Μάντζμεντ (ΣΕΣΜΑ), ο γενικός δείκτης GRe+1, ο οποίος υπολογίζεται ως ο μέσος των δεικτών Οικονομικής Συγκυρίας και Παραγωγικών Συντελεστών, ανήλθε σε 11,2%, έναντι 8,6% το Β' τρίμηνο του 2025. Παρά τη μικρή αυτή άνοδο, ο δείκτης παραμένει στην χαμηλότερη τιμή από το Β' τρίμηνο του 2020, ενώ υπολείπεται σημαντικά του αντίστοιχου περυσινού επιπέδου (15,4% το γ' τρίμηνο 2024). Η εικόνα αυτή οφείλεται και στις δύο συνιστώσες του GRe+1, δηλαδή, τόσο στις εκτιμήσεις για τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη όσο και σε αυτές για τους παραγωγικούς συντελεστές. Συγκεκριμένα, η τιμή του δείκτη οικονομικής συγκυρίας, ο οποίος προκύπτει ως ο μέσος όρος της διαφοράς μεταξύ των ποσοστών «θετικών» και «αρνητικών» απαντήσεων για πέντε βασικές μεταβλητές (ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης,

ανεργία, ιδιωτικές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών και ποσοστό μεταβολής του γενικού επιπέδου των τιμών) διαμορφώθηκε σε 12,4% το γ' τρίμηνο 2025, έναντι 9,6% το προηγούμενο τρίμηνο και 21,8% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024. Η ελαφρά αυτή βελτίωση αποδίδεται κυρίως στην ενίσχυση των προσδοκιών για επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και στην βελτίωση των εκτιμήσεων για τον πληθωρισμό, ενώ οι υπόλοιποι δείκτες, ιδιαίτερα ο ρυθμός μεγέθυνσης, σημείωσαν κάμψη.

Παράλληλα, ο δείκτης παραγωγικών συντελεστών, που αποτυπώνει τις εκτιμήσεις για το ανθρώπινο δυναμικό, τις συνθήκες χρηματοδότησης, τις δημόσιες υποδομές, την επιχειρηματικότητα και το θεσμικό πλαίσιο ανήλθε σε 9,9%, έναντι 7,6% το προηγούμενο τρίμηνο και 9,0% το γ' τρίμηνο 2024. Η βελτίωση αυτή προήλθε από αυξημένη αισιοδοξία ως προς την αποτελεσματικότητα του ανθρώπινου δυναμικού, το θεσμικό πλαίσιο και την επιχειρηματικότητα, ενώ επιδεινώθηκαν οι προσδοκίες για τις συνθήκες χρηματοδότησης και τις δημόσιες υποδομές.

Τα τρία σημαντικότερα προσκόμματα στην επιχειρηματική δραστηριότητα που αναδείχθηκαν από την έρευνα το τρίμηνο αυτό σχετίζονται με τις διαρθρωτικές αδυναμίες του δημόσιου τομέα και της οικονομίας:

- Η λειτουργία του συστήματος απονομής δικαιοσύνης (βαθμολογία 4,09 σε κλίμακα 1-5)
- Η διαφθορά (3,96)
- Η λειτουργία της δημόσιας διοίκησης (3,95).

Συμπληρωματικά, οι ερωτώμενοι ανέφεραν ως σημαντικά εμπόδια τις ελλείψεις σε κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και τη χαμηλή παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2021 η ανησυχία για τη λειτουργία της δικαιοσύνης έχει αυξηθεί αισθητά, καθιστώντας την έναν από τους σημαντικότερους ανασταλτικούς παράγοντες για την επιχειρηματική δράση. Παράλληλα, ενισχύεται η ευαισθητοποίηση απέναντι στο ζήτημα της διαφθοράς, ενώ μειώνεται η σχετική σημασία που αποδίδεται στη φορολογική επιβάρυνση και στη σταθερότητα του φορολογικού συστήματος.

ΑΥΞΗΣΗ 0,4% ΣΗΜΕΙΩΣΕ Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Αύξηση 0,4% σημείωσε ο γενικός δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία τον Σεπτέμβριο εφέτος σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Σεπτεμβρίου 2024, έναντι μείωσης 10,6% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών το 2024 με το 2023.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει η ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση

αυτή στον λεγόμενο «εισαγόμενο πληθωρισμό» (με τον δείκτη της βιομηχανίας τροφίμων να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση κατά 6,9%), οφείλεται:

- Α. Στην αύξηση του δείκτη τιμών εισαγωγών από χώρες εκτός ευρωζώνης κατά 0,03%.
- Β. Στη μηδενική μεταβολή του δείκτη τιμών εισαγωγών από

χώρες ευρωζώνης.

Παράλληλα, ο γενικός δείκτης παρουσίασε μείωση 0,2% τον Σεπτέμβριο 2025 σε σύγκριση με τον δείκτη του Αυγούστου 2025, έναντι μείωσης 2,9% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών το 2024.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

FITCH: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕ ΤΟ ΑΞΙΟΧΡΕΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ BBB ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch αναβάθμισε την Παρασκευή το αξιόχρεο της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB με σταθερές προοπτικές, από BBB- με θετικές προοπτικές, αναφέροντας τη σταθερή μείωση του δημόσιου χρέους, το οποίο αναμένει να μειωθεί στο 120% του ΑΕΠ το 2030, το συνετό και αξιόπιστο δημοσιονομικό πλαίσιο, τους χαμηλούς κινδύνους χρηματοδότησης και την ανθεκτική οικονομική ανάπτυξη με ρυθμούς υψηλότερους από της Ευρωζώνης.

Ο Fitch είχε δώσει την επενδυτική βαθμίδα στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο του 2023 και φέτος τον Μάιο αναβάθμισε τις προοπτικές του αξιόχρεου της σε θετικές.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η αναβάθμιση του αξιόχρεου της Ελλάδας αντικατοπτρίζει τους εξής κύριους παράγοντες αξιολόγησης και τη σχετική βαρύτητά τους:

Λόγοι με υψηλή βαρύτητα

Σταθερή μείωση του χρέους: Ο Fitch προβλέπει ότι το ακαθάριστο δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 9 ποσοστιαίες μονάδες το 2025, φτάνοντας στο 145%, ύστερα από μείωση 10 ποσοστιαίων μονάδων το 2024. Αυτό εξακολουθεί να είναι σχεδόν τριπλάσιο από το μέσο επίπεδο των χωρών με αξιόχρεο «BBB» (52%), αλλά είναι περισσότερο από 60 μονάδες μειωμένο σε σχέση με το υψηλό επίπεδο του 2020 (209%), αντανakλώντας τη μεγαλύτερη μείωση μετά την πανδημία μεταξύ των κρατών που αξιολογούνται από τον Fitch. «Αναμένουμε ότι το χρέος θα συνεχίσει να μειώνεται ραγδαία μεσοπρόθεσμα, προσεγγίζοντας το 120% έως το 2030, σύμφωνα με το βασικό μας σενάριο, υποστηριζόμενο από αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ κατά 4% και από πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ μετά το 2027. Τα ταμειακά αποθέματα παραμένουν σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, περίπου στο 18% του ΑΕΠ, επιτρέποντας την πρόωρη αποπληρωμή διακρατικών δανείων και καλύπτοντας τις λήξεις των εφόμενων τριών ετών», αναφέρει ο οίκος.

Συνεχιζόμενη ισχυρή δημοσιονομική απόδοση: Ο Fitch προβλέπει πλεόνασμα στον προϋπολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης κοντά στο 1% του ΑΕΠ φέτος, παρόμοιο με την ισχυρή απόδοση του 2024 (1,3%), και πρωτογενές πλεόνασμα 4,8%. Πρόκειται για σημαντική βελτίωση σε σχέση με το έλλειμμα 1,4% του ΑΕΠ το 2023 και συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με το τρέχον μέσο έλλειμμα 3,7% των χωρών με αξιολόγηση BBB. Η ισχυρή απόδοση αντανakλά τα διαρθρωτικά υψηλότερα έσοδα, λόγω της βελτίωσης της εισπραξής φόρων και του αυστηρού ελέγχου των δαπανών, σημειώνει ο οίκος.

Μέτρια δημοσιονομική χαλάρωση: Δεδομένης της ισχυρής αρχικής θέσης, «αναμένουμε ότι ο προϋπολογισμός του 2026 θα παραμείνει πλεονασματικός, παρά τα μέτρα δημοσιονομικής χαλάρωσης που περιλαμβάνονται στο προσχέδιο του προϋπολογισμού», σημειώνει ο Fitch. Οι προγραμματισμένες μειώσεις του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων θα έχουν τον μεγαλύτερο δημοσιονομικό αντίκτυπο, ο οποίος εκτιμάται από την κυβέρνηση σε 1,2 δισεκ. ευρώ (0,5 % του ΑΕΠ) και θα αυξηθεί σε 1,6 δισεκ. ευρώ το 2027. Αυτό θα

ενισχύσει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, κυρίως των νοικοκυριών με μεσαία εισοδήματα, το οποίο με τη σειρά του θα στηρίξει την ανάπτυξη. Επιπλέον 600 εκατ. ευρώ θα δαπανηθούν για επιδοτήσεις ενοικίου και στήριξη χαμηλο-συνταξιούχων και 300 εκατ. ευρώ για αυξήσεις των μισθών στον τομέα της Άμυνας.

Συνετό και αξιόπιστο δημοσιονομικό πλαίσιο: Τα πρόσφατα δημοσιονομικά αποτελέσματα και το προσχέδιο για τον προϋπολογισμό του 2026 υπογραμμίζουν τη σταθερή δέσμευση της κυβέρνησης στη δημοσιονομική σύνεση, σημειώνει ο οίκος. «Θεωρούμε ότι αυτή η δέσμευση είναι ιδιαίτερα αξιόπιστη, καθώς υποστηρίζεται από τα αποτελέσματα της μεταπανδημικής περιόδου και την ευρεία κοινωνική συναίνεση για την εφαρμογή υγιών δημοσιονομικών πολιτικών». Τον Ιούλιο του 2025, το κοινοβούλιο ενέκρινε με μεγάλη πλειοψηφία έναν εγχώριο δημοσιονομικό κανόνα που απαιτεί ισοσκελισμένο πρωτογενές ισοζύγιο. Η Ελλάδα υπερέβη τις απαιτήσεις του νέου δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ το 2024, το πρώτο έτος εφαρμογής του.

Χαμηλοί χρηματοδοτικοί κίνδυνοι: Το ευνοϊκό προφίλ χρέους της Ελλάδας, με μακρά μέση διάρκεια 19 ετών και ευνοϊκά επιτόκια, καθώς και τα πολύ μεγάλα ταμειακά διαθέσιμα, μειώνουν σημαντικά τους κινδύνους της αγοράς και λειτουργούν ως προστασία από πιθανές διαταραχές λόγω μεταβλητότητας της αγοράς ομολόγων. Η διαφορά μεταξύ του ρυθμού ανάπτυξης και του επιτοκίου είναι ευνοϊκή, με το μέσο επιτόκιο του χρέους να κυμαίνεται περίπου στο 1,5%, πολύ χαμηλότερο από την εκτιμώμενη πορεία της αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται σε περίπου 4%.

Μεσαία βαρύτητα

Ανθεκτική οικονομική ανάπτυξη: Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης, παρά τις πρόσφατες εξωτερικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των γεωπολιτικών και εμπορικών αναταραχών. Η αύξηση του ΑΕΠ κυμαίνεται κατά μέσο όρο γύρω στο 2% από το 2023, ξεπερνώντας το ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης. «Προβλέπουμε ότι η ανάπτυξη θα παραμείνει γύρω στο 2%, τουλάχιστον μέχρι το 2027, με συνεχιζόμενη σύγκλιση προς το επίπεδο εισοδήματος της Ευρωζώνης. Η εγχώρια ζήτηση θα παραμείνει ο βασικός μοχλός ανάπτυξης, επωφελούμενη από τα τελευταία χρόνια της επενδυτικής ώθησης από το NextGeneration EU (Ταμείο Ανάκαμψης), την περαιτέρω βελτίωση των ισολογισμών των νοικοκυριών και τη σταθερή αύξηση της απασχόλησης.

Άλλοι παράγοντες της αξιολόγησης

Θεμελιώδης πιστωτική ισχύς και αδυναμίες: Οι αξιολογήσεις υποστηρίζονται από επίπεδα του κατά κεφαλήν εισοδήματος υψηλότερα του μέσου όρου των χωρών με αξιολόγηση BBB και δείκτες διακυβέρνησης αντίστοιχους με αυτόν, καθώς και από ένα αξιόπιστο πλαίσιο πολιτικής που υποστηρίζεται από την ένταξη στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Η

δημοσιονομική και μακροοικονομική προσαρμογή έχουν επιταχυνθεί τα τελευταία χρόνια, βασισμένες στη βελτίωση των θεμελιωδών μεγεθών και την αξιοπιστία της πολιτικής. Αυτά τα πλεονεκτήματα αντιπροσωπεύονται από την κληρονομιά της κρίσης του δημόσιου χρέους, ιδίως το πολύ υψηλό αλλά σταθερά μειούμενο δημόσιο χρέος, τη σημαντική απώλεια οικονομικής παραγωγής, τις επίμονες εξωτερικές ανισορροπίες και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του τραπεζικού τομέα.

Μεγάλο και επίμονο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών: Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών κυμαίνεται γύρω στο 6% του ΑΕΠ από το 2023, σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο χωρών «BBB» που είναι 0,3 %.

Από δομική άποψη, το χαμηλό ποσοστό αποταμίευσης είναι ο κύριος λόγος για το σημαντικό έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, ενώ οι επενδύσεις με έντονη εισαγωγική διάσταση αναμένεται να εντείνουν την πίεση μεσοπρόθεσμα. «Η συμμετοχή στην Ευρωζώνη μετράει τους κινδύνους εξωτερικής χρηματοδότησης και δεν αναμένουμε διαταραχές στις εξωτερικές ροές κεφαλαίων», σημειώνει ο Fitch.

Ενίσχυση του τραπεζικού τομέα: Ο Fitch αναβάθμισε τις αξιολογήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών σε επενδυτική βαθμίδα κατά τη διάρκεια του 2025, αντανakλώντας τις βελτιώσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον της Ελλάδας και στα πιστωτικά προφίλ των τραπεζών, συμπεριλαμβανομένου ενός μεγαλύτερης διάρκειας ιστορικού υγιών κερδών, της ολοκλήρωσης του μεγαλύτερου μέρους της εξυγίανσης της ποιότητας του ενεργητικού τους, της ενίσχυσης της κεφαλαιακής τους θέσης και της σταθερής χρηματοδότησης τους με βάση τις καταθέσεις. Ο Fitch αναμένει ότι ο τραπεζικός τομέας θα επωφεληθεί από την ανθεκτική οικονομική ανάπτυξη, τη διαρκή ανάπτυξη των επιχειρήσεων και τη σταδιακή ανάκαμψη του λιανικού τομέα.

Διασύνδεση τραπεζών-κρατών: Ένα ζήτημα που έχει μείνει ως κατάλοιπο της κρίσης χρέους είναι η μοναδικά στενή διασύνδεση μεταξύ του κράτους και των τραπεζών λόγω του μεγάλου ποσοστού των αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων (DTC) στο κεφάλαιο των τραπεζών (τέλος Ιουνίου 2025: 12 δισεκ. ευρώ ή 45% του κοινού κεφαλαίου Tier 1). Οι DTC παραμένουν ενδεχόμενη υποχρέωση για το κράτος, η οποία δεν υφίσταται σε κανένα άλλο κράτος-μέλος της ευρωζώνης, παρά τα πρόσφατα σχέδια των τραπεζών να επιταχύνουν την απόσβεση των DTC, κάτι που θα συμβάλει στην ομαλοποίηση της κεφαλαιακής τους διάρθρωσης. Επιπλέον, οι εγγυήσεις του Δημοσίου για τις ανώτερες σειρές του προγράμματος Ηρακλής, το οποίο αποσκοπούσε στην επιτάχυνση της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τραπεζικό σύστημα, ανέχονται σε περίπου 18 δισεκ. ευρώ ή 8% του ΑΕΠ του 2025 στο τέλος Σεπτεμβρίου 2025.

ESG-Διακυβέρνηση: Η Ελλάδα έχει βαθμολογία ESG «5[+]» για την πολιτική σταθερότητα και τα δικαιώματα, καθώς και για το κράτος δικαίου, την ποιότητα των θεσμών και των κανονιστικών ρυθμίσεων και τον έλεγχο της διαφθοράς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ: ΡΕΚΟΡ 15 ΕΤΩΝ ΘΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ Η ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟ 2025

Για να διατηρήσουν την κερδοφορία τους και τα επόμενα χρόνια, με δεδομένη τη μείωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ και του γεγονότος ότι η κερδοφορία βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στα επιτοκιακά δάνεια, οι τράπεζες θα πρέπει να αυξήσουν κυρίως το δανειακό τους χαρτοφυλάκιο. Όπως αναφέρουν αναλυτές, με δεδομένη τη μείωση των επιτοκίων, η ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης αποτελεί τον βασικό μοχλό για μία βιώσιμη και ισχυρή κερδοφορία των τραπεζών.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2025 οι τέσσερις συστημικές τράπεζες αύξησαν τα ενήμερα δανειά τους και κατ' επέκταση τη βάση εσόδων τους κατά περίπου 10,5 δισ. ευρώ.

Η καθαρή πιστωτική επέκταση στην Eurobank διαμορφώθηκε στα 3,3 δισ., στην Εθνική στα 1,8 δισ. ευρώ, στην Πειραιώς στα 3,2 δισ. ευρώ και στην Alpha Bank στα 2,2 δισ. ευρώ (+14%).

Η πιστωτική επέκταση συνεχίστηκε και το γ' τρίμηνο με τις καθαρές χορηγήσεις να διαμορφώνονται σε 3 δισ. ευρώ ανεβάζοντας το σύνολο στο εννεάμηνο στα 10,5 δισ. ευρώ έναντι αρχικού ετήσιου στόχου 12 δισ. ευρώ. Οι Έλληνες τραπεζίτες, όπως έχουν δηλώσει, στα τέλη του 2024, σε συναντήσεις τους με μεγάλους διεθνείς επενδυτικούς οίκους είχαν στόχο για νέα δάνεια τουλάχιστον ύψους 10 δισ. ευρώ το 2025. Όμως με βάση το εννεάμηνο, οι διοικήσεις των συστημικών τραπεζών προχώρησαν σε αναβάθμιση των στόχων πιστωτικής επέκτασης και με βάση τις νέες εκτιμήσεις θα ξεπεράσουν τα 13,8 δισ. ευρώ του 2024.

Την περασμένη χρονιά οι τέσσερις συστημικές τράπεζες αύξησαν τα ενήμερα δανειά τους και κατ' επέκταση τη βάση εσόδων τους κατά περίπου 13,8 δισ. ευρώ, που αποτελεί την ισχυρότερη επίδοση των 15 τελευταίων ετών, έναντι 5,8 δισ. το 2023.

Το 2024 η καθαρή πιστωτική επέκταση στην Eurobank διαμορφώθηκε στα 3,9 δισ. από 1,8 δισ. το 2023, στην Εθνική στα 3,1 δισ. ευρώ από 1,3 δισ. ευρώ, στην Πειραιώς στα 3,6 δισ. ευρώ από 1,5 δισ. ευρώ και στην Alpha Bank στα 3,2 δισ. ευρώ από 1,2 δισ. ευρώ το 2023.

Η πιστωτική επέκταση ενισχύθηκε κατά 9% για το 2024 και με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ. Ενισχύθηκε κατά 9% περίπου στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα, κατά 13,8% στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, κατά 0,7% σε ότι αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες αγρότες και τις ατομικές επιχειρήσεις και κατά 6,3% σε ότι αφορά τα καταναλωτικά δάνεια σε ιδιώτες. Αντιθέτως η πιστωτική

επέκταση παρέμεινε αρνητική σε ότι αφορά τα στεγαστικά δάνεια κατά 2,6%.

Η κερδοφορία

Οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες (Alpha Bank, Eurobank, Εθνική Τράπεζα και Τράπεζα Πειραιώς) ανακοίνωσαν συνολικά καθαρά κέρδη ύψους 3,509 δισ. ευρώ για το εννεάμηνο του 2025, έναντι 3,7 45 δισ. ευρώ σημειώνοντας μείωση 6,3% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο.

Η καθαρή κερδοφορία, στο γ' τρίμηνο έκλεισε στο 1,06 δισ. ευρώ η οποία είναι μεν η χαμηλότερη επίδοση για τα τρία τρίμηνα της χρονιάς αποτελεί ωστόσο ένα πολύ ενθαρρυντικό στοιχείο σταθεροποίησης της κερδοφορίας σε επίπεδα ανώτερα του ενός δισ. ευρώ. Όλα δείχνουν ότι και το 2025 οι τέσσερις συστημικοί πυλώνες της αγοράς θα ξεπεράσουν με άνεση τα 4 δισ. ευρώ. Με αυτή την επίδοση θα μπορούν να συνεχίσουν να μοιράζουν καλά μερίσματα αλλά και να δημιουργήσουν κεφάλαια απαραίτητα για χορήγηση νέων δανείων.

Τα έσοδα από τόκους των τεσσάρων συστημικών τραπεζών ανήλθαν στο εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2025 στα 6,131 δισ. ευρώ από 6,428 δισ. ευρώ το περσινό αντίστοιχο χρονικό διάστημα, καταγράφοντας πτώση 4,6%.

Η Eurobank κατέγραψε έσοδα από τόκους στα 1,902 δισ. ευρώ αυξημένα κατά 4,0%, η Alpha Bank 1,197 δισ. ευρώ μειωμένα κατά 3,6%, η Εθνική στα 1,606 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 9,8% και η Πειραιώς παρουσίασε έσοδα από τόκους 1,426 δισ. ευρώ μειωμένα κατά 9,5%.

Το σύνολο των εσόδων από τόκους στο γ' τρίμηνο 2025 παρέμεινε πάνω από τα 2 δισ. ευρώ οριακά χαμηλότερα από το β' τρίμηνο (-0,2%) και 8,7% χαμηλότερα από πέρσι με το καθαρό περιθώριο από τόκους να κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα (2,42% από 2,46%).

Σύμφωνα με αναλυτές, όλα δείχνουν ότι το επόμενο τρίμηνο η τάση επιβράδυνσης των εσόδων από τόκους θα αντιστραφεί καθώς το επιτόκιο αναφοράς της ΕΚΤ θα παραμείνει σταθερό αν όχι σε όλο, σίγουρα στο μεγαλύτερο μέρος του δ' τριμήνου. Τα υψηλότερα υπόλοιπα στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων (1,7% στο τρίμηνο, +10,2% στο έτος) θα υποστηρίζουν καλύτερα έσοδα από τόκους.

Οι ελληνικές τράπεζες ωφελούνται σημαντικά από το ελληνικό story ανάκαμψης και την αύξηση του εταιρικού δανεισμού, σύμφωνα με εκτιμήσεις διεθνών οίκων.

Σε εκτιμήσεις της, για τις ελληνικές τράπεζες, η S&P προβλέπει ότι το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας θα αυξηθεί κατά 2,4% κατά μέσο όρο την περίοδο 2024-2027, υπεραποδίδοντας των υπόλοιπων χωρών της ευρωζώνης. Η συνεχιζόμενη απορρόφηση των κονδυλίων στήριξης της ΕΕ θα ενισχύσει τη ζήτηση για νέα εταιρικά δάνεια. Η S&P αναμένει ότι τα χαρτοφυλάκια δανείων των τραπεζών θα αυξηθούν κατά 4% το 2025.

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του δημοσίου αναβαθμίζει και το αξιόχρεο των τραπεζών, οι οποίες θα μπορούν να δανείζονται με πιο χαμηλά επιτόκια.

Σύμφωνα τον οίκο αξιολόγησης DBRS οι δομές εσόδων των ελληνικών τραπεζών βασίζονται σημαντικά στα καθαρά έσοδα από τόκους (NII), γι' αυτό και η συνεχιζόμενη μείωση των επιτοκίων θα επηρεάσει αρνητικά τη δημιουργία εσόδων τους. Ωστόσο, οι νέες δανειακές ροές, που φαίνεται να είναι ισχυρότερες στην Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη, θα συμβάλλουν στην μερική αντιστάθμιση της αρνητικής επίδρασης στα NII από τα χαμηλότερα επιτόκια.

Η Τράπεζα της Ελλάδος

Σύμφωνα με την ΤτΕ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των νοικοκυριών από τα εγχώρια Νομισματικά και Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (NXI) τον Ιούνιο του 2025 έγινε θετικός για πρώτη φορά μετά από 15 έτη διαρκούς απομόχλευσης και τον Αύγουστο του 2025 διαμορφώθηκε σε 0,8% . Η αύξηση αυτή οφείλεται αποκλειστικά στα καταναλωτικά και λοιπά δάνεια (Αύγουστος 2025: 6,1%), καθώς ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των στεγαστικών δανείων και των δανείων προς ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις παρέμεινε αρνητικός (-0,8% και -0,5% αντίστοιχα).

Σύμφωνα πάντα με την ΤτΕ τον Μάιο του 2025 η ετήσια αύξηση της χρηματοδότησης προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (MXE) διαμορφώθηκε στο 17,4%. Πρόκειται για το υψηλότερο επίπεδο από τις αρχές του 2009, πριν δηλαδή τη χρεοκοπία του ελληνικού δημοσίου και την πολυετή περιπέτεια στην οποία εισήλθε η οικονομία και ο τραπεζικός κλάδος.

Τον Ιούνιο του 2025 η πιστωτική επέκταση στα δάνεια προς φυσικά πρόσωπα έγινε θετική για πρώτη φορά μετά από 15 χρόνια και παρέμεινε πάνω από το μηδέν μέχρι και τον Αύγουστο, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ COLUMBIA ΠΟΥ ΟΡΑΜΑΤΙΖΕΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

Συνέντευξη του Ιω. Κυμίου

Αυθεντία στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων λεπτού υμενίου (thin-filmelectronics), ο ελληνικής καταγωγής καθηγητής του Πανεπιστημίου Columbia, Ιωάννης Κυμίου (JohnKymissis), οραματίζεται ένα μέλλον όπου τα ηλεκτρονικά θα μπορούν να τοποθετηθούν πάνω σε κάθε επιφάνεια, με στόχο την ανάπτυξη μιας νέας γενιάς συσκευών με εφαρμογές στην ιατρική, την ενέργεια, την ασφάλεια, την επικοινωνία και την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών αλλαγών. Με το ίδιο πάθος επιχειρεί να γεφυρώσει την ελληνική ακαδημαϊκή έρευνα με την αγορά μέσα από το πρόγραμμα «Labto Market», στο οποίο είναι επικεφαλής.

Η ανάπτυξη ανόργανων και οργανικών ηλεκτρονικών λεπτού υμενίου έχει ξεκινήσει μια νέα εποχή στα ηλεκτρονικά συστήματα δίνοντας τη δυνατότητα επεξεργασίας ηλεκτρονικά ενεργών υλικών σε χαμηλές θερμοκρασίες, σε σχέση με τα ευρέως χρησιμοποιούμενα τα ηλεκτρονικά πυριτίου (siliconelectronics), όπου οι υψηλές θερμοκρασίες που απαιτούνται για τη δημιουργία τους έχουν περιορίσει την εφαρμογή του υλικού.

Έχοντας ως εφόδια τις προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του MIT, ο Ιωάννης Κυμίους γοητεύτηκε από τον κόσμο των οθονών και αποφάσισε να εμβαθύνει στην τεχνολογία των λεπτών υμενίων που βρίσκονται στις σύγχρονες οθόνες. Το 2006 εντάχθηκε ως καθηγητής στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Columbia, όπου σήμερα τελεί και αντιπρύτανης Υποδομών και Καινοτομίας.

«Παρόλο που οι περισσότεροι άνθρωποι δεν τα έχουν ακούσει, τα ηλεκτρονικά λεπτού υμενίου χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των οθονών στις τηλεοράσεις και τα κινητά τηλέφωνα», εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Ιωάννης Κυμίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτει, περίπου το 20% της παγκόσμιας αγοράς ηλεκτρονικών, αξίας άνω των 160 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως, αφορά σε τέτοια συστήματα. Όμως, εκτός από τις οθόνες, ο κ. Κυμίους εντοπίζει και άλλους σημαντικούς τομείς αξιοποίησης των ηλεκτρονικών λεπτού υμενίου, όπως τους αισθητήρες ακτίνων Χ. «Γενικότερα, υπάρχει μεγάλη δυναμική και τεράστια ευκαιρία για την τοποθέτησή τους σε κάθε επιφάνεια», τονίζει.

Οι εφαρμογές που έχει αναπτύξει η ομάδα του κ. Κυμίου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, νέους αισθητήρες

για την ανάλυση της ροής του αίματος στον εγκέφαλο για τη χαρτογράφηση επιληπτικών κρίσεων, εμφυτεύσιμα μικρόφωνα σε κοχλιακά εμφυτεύματα, αλλά και συσκευές για αποθήκευση και μετατροπή ενέργειας υψηλής απόδοσης. Μία από τις εταιρείες στην οποία είναι συνιδρυτής εργάζεται αυτή την περίοδο στην τοποθέτηση περισσότερων ηλεκτρονικών λεπτού υμενίου πάνω σε ένα ρομποτικό χέρι. Άλλη έρευνα που διεξάγει σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Κολοράντο στοχεύει στην κατασκευή ενός πολύ μικρού μικροσκοπίου που εμφυτεύεται στον εγκέφαλο ποντικών για να παρακολουθεί πώς αντιδρά ο εγκέφαλος.

Η έρευνα στο αντικείμενο αυτό είναι διεπιστημονική και η ομάδα συνεργάζεται στενά με γιατρούς, χημικούς, επιστήμονες υλικών, φυσικούς, για την εφαρμογή μιας σειράς λύσεων και για τη μελέτη της απόδοσης των συσκευών και των υλικών που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή αυτής της νέας γενιάς ηλεκτρονικών συστημάτων. «Συνολικά, χρησιμοποιούμε τις ίδιες τεχνικές, κατασκευάζουμε συγκεκριμένους τύπους συσκευών και άλλοι μας προσεγγίζουν με ιδέες για πιθανές εφαρμογές τους. Μου αρέσει στη δουλειά μου ότι βρίσκει παντού εφαρμογή», επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Κυμίου.

Δεν είναι, ωστόσο, το συγκεκριμένο αντικείμενο έρευνας το μόνο που γεμίζει ενθουσιασμό τον Ιωάννη Κυμίου. Σπεύδει να προσθέσει ότι το καλύτερο στοιχείο της δουλειάς του είναι «ότι δουλεύω με φοιτητές και μεταδιδασκοντικούς ερευνητές. Έχω την ευκαιρία να συνεργαστώ με μερικούς από τους πιο έξυπνους ανθρώπους στον κόσμο».

Το πρόγραμμα «Labto Market» στην Ελλάδα

Εκτός από τα ηλεκτρονικά συστήματα, ο Ιωάννης Κυμίου ασχολείται ιδιαίτερα και με τα προγράμματα Επιχειρηματικότητας της Σχολής Μηχανικών του Columbia ενθαρρύνοντας τη μετατροπή της ακαδημαϊκής έρευνας σε βιώσιμα προϊόντα. Εξάλλου, έχει αναλάβει επικεφαλής καθηγητής του Πανεπιστημίου στο πρόγραμμα «Labto Market», μια πενταετή πρωτοβουλία του Columbia και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με χρηματοδότηση από το BlavatnikFamilyFoundation, που επιχειρεί να χτίσει γέφυρες ανάμεσα στην έρευνα και στην αγορά, προσφέροντας σε ερευνητές και φοιτητές επιχειρηματικές δεξιότητες, καθοδήγηση και διασυνδέ-

σεις για να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα υλοποιείται από το ColumbiaGlobalCenter in Athens και συνεργάζονται επίσης ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός «EndeavorGreece» και η πρωτοβουλία «Hellenic Initiative for AdvancedStudies».

Ο κ. Κυμίους εξηγεί ότι «στόχος του προγράμματος είναι να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν την αγορά στην οποία εισέρχονται και να αναπτύξουν τις δεξιότητες για να παρουσιάσουν την πρόταση αξίας (valueproposition) της ιδέας τους. Δεν ερχόμαστε λοιπόν εμείς με μια ιδέα, οι ιδέες προέρχονται από τους συμμετέχοντες, οι οποίοι πρέπει να κατανοήσουν πού υπάρχουν ανάγκες, τις οποίες μπορούν να καλύψουν με τις τεχνικές τους γνώσεις».

Τον ρωτάμε εάν υπάρχει μεγάλη απόσταση στην Ελλάδα από την έρευνα ως την υλοποίηση και την εμπορική αξιοποίησή της. «Στην Ελλάδα συμβαίνει το ίδιο που συμβαίνει παντού», απαντά και προσθέτει: «Πάντως, η Ελλάδα έχει ένα πολύ ισχυρό δίκτυο, τόσο εντός της χώρας όσο και με τους μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων και πιστεύω ότι το ΕΜΠ έχει πολύ υψηλό επίπεδο τεχνολογικής ανάπτυξης και επίσης εξαιρετικούς φοιτητές και ερευνητές. Οπότε πιστεύω ότι όλα τα συστατικά υπάρχουν εδώ, όπως και μια σειρά από επιτυχίες στον τεχνολογικό τομέα».

Ο Ιωάννης Κυμίους γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Νέα Υόρκη, αλλά ο πατέρας του είναι από την Κύπρο και η μητέρα του από την Ελλάδα. Οι γονείς του γνωρίστηκαν ως φοιτητές Ιατρικής στην Ελλάδα και το 1972 μετακόμισαν στις ΗΠΑ στοχεύοντας να παραμείνουν για λίγα χρόνια. Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 τους οδήγησε στην απόφαση να μείνουν στις ΗΠΑ περισσότερο και τελικά μόνιμα, αλλά η σύνδεση της οικογένειας με την Ελλάδα και την Κύπρο παραμένει ισχυρή.

Νιώθετε έμπνευση από τις ελληνικές ρίζες σας, τον ρωτάμε. «Σίγουρα. Γι' αυτό βρίσκομαι με το συγκεκριμένο πρόγραμμα εδώ. Ξέρετε, μου αρέσει να βρίσκομαι στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Είναι πραγματικά υπέροχο να βλέπεις πόσο ενθουσιασμένοι είναι όλοι και πόσο υψηλό είναι το τεχνικό επίπεδο - πρόκειται για μια παράδοση χιλιάδων ετών και είναι απλά υπέροχο να μπορείς να είσαι μέρος αυτής».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΩΝΥΜΗ» ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕ ΕΥΣΗΜΑ

Ειδικό θέμα του ΑΠΕ-ΜΠΕ με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Της Τόνιας Α. Μανιατέα

«Τα ποιήματά σας παρεπέμφθησαν στον Υποτομέα Συναισθηματικών Μικροβιολογικών Εξετάσεων. Τα ανέλυσαν λεπτομερώς. Το πόρισμα της ανάλυσεως είναι πολύ επιβαρυντικό για σας, πάρα πολύ! Σας ενοχοποιεί απολύτως! Γιατί τα ποιήματά σας αποκαλύπτουν ότι πάσχετε από καθίζηση επαναστατικού πνεύματος...».

Στο διήγημά του «Το διαβατήριο», ο Αντώνης Σαμαράκης παρουσιάζει τον «ένοχο» δημόσιο υπάλληλο-ποιητή να βρίσκεται απολογούμενος, επειδή εμπνεύστηκε ποιήματα περί «μελαγχολικής φθινοπωρινής βροχής», σε μία εποχή, κατά την οποία όλα τελούν υπό τον πλήρη έλεγχο ενός «Συστήματος», που υπαγορεύει ακόμη και την ψυχική ευφορία. Γράφοντας ο Σαμαράκης το 1972, μέσα στην κορύφωση της χουντικής παραφροσύνης στην Ελλάδα, με μία έξοχη αλληγορία αποτυπώνει τα δεινά του ανελεύθερου ανθρώπου, που καθίσταται υπόλογος απέναντι στο καθεστώς για τις μύχιες σκέψεις και τα συναισθήματά του. Έναν χρόνο μετά, η χώρα θα ζει στον πυρετό μίας αυθόρμητης μαζικής κινητοποίησης, με τη γενναία νεανική καρδιά της να χτυπά μέσα στο Πολυτεχνείο της Αθήνας και τα πεισματάρικα μέλη της να τραυματίζονται, να κόβονται από τους διώκτες τους και να αναγεννιούνται πιο δυνατά, πιο αποφασισμένα. «Ήμουν από την πλευρά του λαού που μαθαίνει πάντα τελευταίος αυτό που θα του συμβεί μέσα από αυτά που έχει ήδη πάθει. Τις πράξεις του κανείς συχνά, από την εποχή ακόμα του Οιδίποδα δεν τις πράττει, τις παθαίνει» θα δηλώσει κάποτε η Πέπη Ρηγοπούλου, φοιτήτρια Νομικής τότε, που βρέθηκε σκαρφαλωμένη στην πύλη του Πολυτεχνείου και πλήρωσε με σοβαρό τραυματισμό στα πόδια την εισβολή του τανκ.

Μία χώρα χρόνια τώρα στον γύψο, με πολίτες που βασικά περιφρονούν, απεχθάνονται, κοροϊδεύουν τη χούντα, αλλά και τη φοβούνται. Βιώνουν τη θαυμαστή λησμονιά της κατανάλωσης, ταξιδεύουν, απολαμβάνουν το ουίσκι τους, καθηλώνονται μπροστά στο νέο φρούτο που λέγεται μικρή θόνη. Η δικτατορία είναι μία περίοδος σιδερόφρακτης ευημερίας με το παρακράτος να ελέγχει και να κατευθύνει τις ανάσες όλων. Κι όσο κάποιες χιλιάδες ανθρώπων αντιτίθενται και βασανίζονται, άλλο τόσο και περισσότεροι κάποιοι άλλοι σκαρφαλώνουν την κλίμακα ενός νέου επαγγέλματος. Του χαφιέ, που υποσχεται πολλά.

Η Δημοκρατία προ πολλού έχει πάει περίπατο. Οι Συνταγματάρχες οργιάζουν. «Η δικτατορία δεν έχει ιδεολογία, μονάχα δύναμη, μα κι αυτή δεν μπορεί να παρουσιάζεται γυμνή - γίνεται αποκρουστική. Είναι ανάγκη να βρει και να φορέσει κάποια ιδεολογία. Η δική μας

δικτατορία αναζήτησε και βρήκε εύκολα τη δική της ιδεολογία. Βοήθησαν οι καιροί» θα καταθέσει ο δικαστής της χούντας, Γιάννης Ντεγιάννης.

Η Ελλάδα διάγει περίοδο βαθιάς πολιτικής κρίσης. Παλάτι, Αμερικανοί, Στρατός ανησυχούν για το αποτέλεσμα ΚΑΙ των επικείμενων (28 Μαΐου 1967) εκλογών. Από το 1952 έως τώρα έχουν σχηματισθεί 16 διαφορετικές κυβερνήσεις από τέσσερις διαφορετικές Βουλές και κατέλαβαν το αξίωμα του πρωθυπουργού 12 πρόσωπα.

Επιπλέον, δεν έχει περάσει 20ετία από τη λήξη του Εμφυλίου στην Ελλάδα, πολέμου που άφησε πίσω του οδύνη και πίκρα, με θηριωδίες εκατέρωθεν των πλευρών και με την απειλή της επανεμφάνισης των «κομμουνιστοσυμμοριτών» να συντηρείται μέχρι την αποκατάσταση της ηρεμίας. Αυτός ο φόβος, που χρόνο με τον χρόνο ξεθωριάζει, γίνεται το εργαλείο της χούντας. Επαναφέροντάς τον με τα εντονότερα χρώματα, μία χούφτα γαλονάδων του στρατού βρίσκουν υπόσταση. Υψώνουν το λάβαρο της εθνικοφροσύνης και του αντικομμουνισμού.

«Η χώρα διήρχετο μίαν κρίσιν αναζητούσα διέξοδο εξ ενός πολιτικού αδιεξόδου εις το οποίον είχε εισέλθει η χώρα [...] Η κατάσταση αυτή προστιθεμένη εις μίαν αναρχικήν αντίληψιν η οποία είχε επιβληθεί σχεδόν εις όλα τα άτομα της κοινωνίας είχε δημιουργήσει τον έσχατον κίνδυνον δια την χώραν. Είχε δημιουργήσει τον κίνδυνον να αλωθεί η χώρα κάποια στιγμή της πορείας της προς τα εμπρός από τον κομμουνισμόν» διατυπώνει, σε άπαιστη «χωρο-πληκτική» γλώσσα, στην πρώτη δημόσια εμφάνισή του μετά την κατάλυση της Δημοκρατίας ο αρχι-πραξικοπηματίας Παπαδόπουλος.

Η πρώτη πραγματική απειλή κατά των Απριλιανών

Φθινόπωρο 1973. Αυτή την περίοδο, στην Ταϊλάνδη είναι σε εξέλιξη ο αγώνας των φοιτητών κατά της φασιστικής κυβέρνησης του στρατάρχη Κίτικαχόρν. Με γενναίους προστάρηνδες τους νέους, στις 13 Οκτωβρίου, 500.000 άνθρωποι βγαίνουν στους δρόμους της Μπανγκόκ διαδηλώνοντας κατά του δικτατορικού καθεστώτος. Την επομένη, οι δρόμοι της πόλης πλημμυρίζουν με τεθωρακισμένα, που θερίζουν πολίτες. Τουλάχιστον 77 πέφτουν νεκροί. Για τους τραυματίες ουκ έστιν αριθμός. Το καθεστώς πέφτει. Στις 16 Οκτωβρίου του 1973, η μισητή ηγεσία της Ταϊλάνδης εγκαταλείπει κρυφά τη χώρα. Το δόρυ της αντίστασης με τη νεολαία στην αιχμή του, νίκησε τη χούντα.

«Οι δικτατορίες -ο ενικός δεν υπάρχει γι αυτές παρά

μόνο επειδή το θέλει η γραμματική- προβάλλουν χωρίς να προηγείται κανένα γλυκοκάραμα. Προβάλλουν συνήθως τη νύχτα. Και η πτώση τους, ακόμα κι όταν υπάρχουν προμηνύματα, είναι πάντοτε κατακόρυφη» θα σημειώσει ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Υπάρχει πάντα η νεότης, να κομίζει την ελπίδα. «Οι νέοι ξέρουν τι δεν θέλουν, πριν να ξέρουν τι θέλουν» (Κοκτώ) και τα νιάτα της Ελλάδας, ύστερα από έξι χρόνια δικτατορίας, ήρθε η στιγμή να αποδείξουν, με όποιο τίμημα, πως δεν θέλουν τον έλεγχο της ζωής τους, δεν θέλουν την περικαρράκωση της σκέψης και των ονείρων τους, δεν θέλουν την υπονόμευση του παρόντος και του μέλλοντός τους, δεν θέλουν τη χούντα. Ρίχνονται με αυταπάρηση στη μάχη ελπίζοντας σε μία επανάληψη του ταϊλανδέζικου σκηνικού.

Βέβαια, τη θρυαλλίδα της αντίδρασης καλλιεργεί έναν χρόνο τώρα η Νομική Σχολή, της οποίας φοιτητές προσφεύγουν μαζικά στα πρωτοδικεία, επειδή η ελεύθερη διεξαγωγή εκλογών στα πανεπιστήμια υπονομεύεται από τους φοιτητικούς συλλόγους, που βρίσκονται υπό τον έλεγχο διορισμένων διοικήσεων, επιλεγμένων από την Ασφάλεια. Ουσιαστικά, κινδυνεύει ο κάθε φοιτητής που θα προσέλθει να ψηφίσει, καθώς η συμμετοχή του απαιτείται να γίνει επώνυμα, οπότε κάθε υπογραφή είναι σίγουρο πως καταλήξει στα γραφεία της ΕΣΑ. Περισσότεροι από 4.000 φοιτητές της Νομικής προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη. Ασφαλώς, και ο' αυτήν την περίπτωση, τα ονόματα των αιτουμένων πέφτουν στα λάθος χέρια, πυροδοτώντας σειρά συλλήψεων και κακοποιήσεων.

«Η Ελληνική Αστυνομία επιβάλλει σιωπή στους ατίθασους φοιτητές ξυλοκοπώντας τους» αναφέρει σε ανταπόκριση από την Αθήνα στο φύλλο του της 18ης Μαΐου 1972, ο Guardian. Ο «υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ» Βύρων Σταματόπουλος καλεί τους φοιτητές «να απομονώσουν τους προβοκάτορας εκείνους, οι οποίοι φρονούν ότι δια της διατυπώσεως απλώς ενός αιτήματος περί αιρετών διοικήσεων, είναι δυνατόν να προκαλέσουν γενικότερα ψυχολογικά ζητήματα και εις την κοινωνίαν μας και εις την Κυβέρνησιν».

Τα ελληνικά πανεπιστήμια και ειδικά η Νομική Αθήνας «βράζουν». Το καθεστώς επιχειρεί να δημιουργήσει την ψευδαίσθηση υποχώρησης στο αίτημα των φοιτητών, επιτρέποντάς τους να διεξαγάγουν ελεύθερες εκλογές, ελέγχοντας ωστόσο τις επιλογές τους μέσω αντιδημοκρατικών διατάξεων,

Συνέχεια στη σελ 17

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΩΝΥΜΗ» ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕ ΕΥΣΗΜΑ Ειδικό θέμα του ΑΠΕ-ΜΠΕ με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Συνέχεια από σελ 16

που έχει επιβάλει στα καταστατικά των συλλόγων, κυρίως μετατρέποντας τις διορισμένες διοικήσεις σε «εκλεγμένες», μέσω ενός λεπτομερούς σχεδίου βίας και νοθείας. Αλλά, στις 20 Νοεμβρίου του 1972, ημέρα των φοιτητικών εκλογών, οι κάλπες είναι ασφράγιστες και οι εκπρόσωποι των φοιτητών εμποδίζονται στο να παρίστανται στην εκλογική διαδικασία. Οι δημοκρατικοί υποψήφιοι αποσύρουν τις υποψηφιότητές τους και καλούν τους συναδέλφους τους σε αποχή. Η προσπάθεια του καθεστώτος να εξαπατήσει τους οργισμένους νέους σηματοδοτεί την αρχή του τέλους του. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες. Μαζικές αποχές από τα μαθήματα, καταλήψεις σχολών, διαδηλώσεις, συλλήψεις, ξυλοδαρμοί, βασανιστήρια είναι το σκηνικό των επόμενων μηνών.

Τον Ιανουάριο του 1973 η μία μετά την άλλη οι σχολές του Πολυτεχνείου κηρύσσουν αποχή από τα μαθήματα, εντάσσοντας στα αιτήματά τους και την κατάργηση νομοθετημάτων, που δημιουργούν συνθήκες ασφυξίας στην ανώτατη παιδεία. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος αναγκάζεται να αναστείλει επ' αόριστον τη λειτουργία του. Ο Παπαδόπουλος υπογράφει διάταγμα με το οποίο οι φοιτητές κλητεύονται σε στράτευση. Περισσότεροι από 120 δραστήριοι αντικαθεστωτικοί νέοι σέρνονται διά της βίας σε στρατόπεδα. Στα μέσα του Φεβρουαρίου, ενώ η Σύγκλητος του Πολυτεχνείου συνεδριάζει στο αμφιθέατρο παρουσία εκατοντάδων φοιτητών, εισβάλλουν στο Ίδρυμα ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις καταδιώκοντας, τραυματίζοντας και συλλαμβάνοντας τα «αντιδραστικά στοιχεία». Ογδόντα τέσσερα άτομα οδηγούνται στην Ασφάλεια, όπου κακοποιούνται. Στο δικαστήριο, οι «αδίστακτοι δράστες» παρουσιάζονται ισχυρά φρουρούμενοι, μελανιασμένοι από το ξύλο. Κάποιοι καταδικάζονται. Εκείνοι που κρίνονται πιο «επικίνδυνοι», στρατεύονται. Να φύγουν μακριά από τους πυρήνες αντίστασης...

Το πρωί της 16ης Φεβρουαρίου βρίσκει 2.500 φοιτητές Νομικής και Φιλοσοφικής κλεισμένους στη Σόλωνος να διαμαρτύρονται για τα κρατούμενα και τα στρατευμένα αδελφια τους. Έχουν καταλάβει τους δύο τελευταίους ορόφους του κτηρίου. Από την ταράτσα φωνάζουν συνθήματα κατά του καθεστώτος, απαιτούν την απελευθέρωση των συμφοιτητών τους και ψέλνουν τον εθνικό ύμνο πλάι στη μεσίστια σημαία. Η φωτογραφία τους κάνει τον γύρο του κόσμου. **Πρόκειται για την πρώτη πραγματική απειλή που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση της 21ης Απριλίου**, σχολιάζει το αμερικανικό δίκτυο AssociatedPress.

Σε λίγες μέρες η Νομική πλημμυρίζει από 4.000 και πλέον

φοιτητές, που έχουν σπεύσει και από άλλες σχολές. Στις 21 Φεβρουαρίου οχυρώνονται στο κτήριο και δηλώνουν αποφασισμένοι να παραμείνουν εδώ για όσο χρειαστεί. Επί 30 ώρες χιλιάδες νέοι ενώνουν τη φωνή τους και τη στέλνουν μακριά: «Κάτω η χούντα», «Δεν περνά ο φασισμός», «Ελευθερία και Δημοκρατία», «Συμπαράσταση, λαέ». Γύρω από τη Νομική ένα συγκεντρωμένο πλήθος διογκώνεται ώρα με την ώρα. Οι πρυτανικές Αρχές διαβεβαιώνουν τους καταληψίες ότι έχουν αποσπάσει την υποσχέση του καθεστώτος για απελευθέρωση των συμφοιτητών τους και τους καλούν να διαλυθούν «ησυχώς» χωρίς τιμωρία. Αποσύρονται σε αναμονή. Οι μέρες περνούν με εύθραυστη σιωπή. Οι φοιτητές περιμένουν την τήρηση της υπόσχεσης. Όταν διαπιστώνουν ότι εξαπατήθηκαν, επικειρούν ανεπιτυχώς δεύτερη κατάληψη της Νομικής. Είναι πλέον Μάρτιος. Βρίσκουν αστυνομικούς παρατεταγμένους έξω από το κτήριο και πύλες σφραγισμένες «λόγω Απόκρεω»!

Αλλά στο πεδίο της μάχης έχουν αποφασίσει πια να ριχτούν και η Φιλοσοφική και η Ιατρική και το Πολυτεχνείο και το Χημικό. Η επόμενη προσπάθεια κατάληψης της Σόλωνος στέφεται με επιτυχία. Στις 20 Μαρτίου οι φοιτητές καταλαμβάνουν το αποκλεισμένο από την αστυνομία κτήριο και ανεβαίνουν στην ταράτσα ψάλλοντας τον εθνικό ύμνο. Αυτή τη φορά το καθεστώς είναι προετοιμασμένο. Οχήματα της Πυροσβεστικής καταφθάνουν σε χρόνο μηδέν και σκάνουν τις κλίμακές τους δίνοντας πρόσβαση στους αστυνομικούς, που περικυκλώνουν τους καταληψίες στην ταράτσα. **«Μας ξυλοκοπούσαν αφηνιασμένοι... Γύρω σου έβλεπες αίματα από ανοιγμένα κεφάλια...»** θα περιγράψει αργότερα ο δικηγόρος και πολιτευτής Νίκος Μπίστης.

Συλλήψεις για παράβαση του Ν. 4000 περί tenτιμποϊσμού!

Οι φοιτητές είναι αποφασισμένοι. Παρά το ανελέητο ξύλο, το κυνηγητό, τις συλλήψεις, δεν σταματούν τον αγώνα. Διαδηλώσεις, καταλήψεις πανεπιστημιακών σχολών, θορυβώδεις διαμαρτυρίες στα προαύλια, με σταθερή την παρουσία των ξένων δημοσιογράφων, γίνονται ο μόνιμος νοκοκέφαλος για τη χούντα, που δεν μπορεί πλέον να κρύψει το φασιστικό πρόσωπό της. Το νεανικό πάθος ενισχύουν επώνυμες δηλώσεις συμπαράστασης από στρατιωτικούς που εξ αρχής διαχώρισαν τη θέση τους «από την επανάσταση», το κίνημα του Ναυτικού (Μάιος), που σχεδιάζει να ανατρέψει το καθεστώς και η κηδεία του Γεωργίου Παπανδρέου (4 Νοεμβρίου) στην Αθήνα, όπου από ένα εντυπωσιακό πλήθος παρισταμένων ακούγονται δυνατά αντικαθεστωτικά συνθήματα: **«Κάτω η χούντα»**,

«Κάτω ο Παπαδόπουλος», **«Θάνατος στους τυράννους»**, **«Έξι χρόνια αρκετά, δεν θα γίνουνε εφτά»**. Την κηδεία ακολουθεί πορεία προς το Σύνταγμα με τους αστυνομικούς να προσπαθούν να την ανακόψουν, πυροβολώντας στον αέρα, χτυπώντας και συλλαμβάνοντας τους συμμετέχοντες. Οι κλούβες γεμίζουν κόσμο. Οι κατηγορίες ποικίλουν: **θρασύτητα, αντίσταση κατά της αρχής και περιύβριση, επικίνδυνες σωματικές βλάβες, φθορές κατά συρροή, απελευθέρωση συλληφθέντων και παράβαση του ν. 4000 περί tenτυμποϊσμού (!)** (ο νόμος που ψηφίστηκε το 1958 προς τιμωρίαν των απειθαρχών νεαρών, που πετούσαν γιαούρτια στους αντιπαθείς ενήλικες, είναι τώρα «Βούτυρο στο ψωμί» της χούντας...).

«Ολίγος άνεμος Δημοκρατίας εις την πλατεία Συντάγματος δεν θα έβλαπτε την Ελλάδα. Θα έβλαπτε μόνον τους εχθρούς της Δημοκρατίας» σχολιάζει ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Η μαρτυρία του φοιτητή Ιατρικής Γιώργου Παυλάκη για το πώς ξεκίνησε, την Τετάρτη 14 Νοεμβρίου, η συγκέντρωση στο Πολυτεχνείο είναι ενδεικτική: **Μπήκα στη συνέλευση που είχε εκείνη τη μέρα η Νομική, επειδή δούλευα και δεν πρόλαβα να πάω στην Ιατρική, στου Γουδή [...]** **Στα σκαλάκια της Νομικής μίλαγαν ο Τζουμάκας με την Καρυστιάνη [...]** **Ακούγεται μία φωνή ότι γίνονται φασαρίες στο Πολυτεχνείο. «Πάμε να στηρίξουμε τα αδελφια μας»...**

«[Το Πολυτεχνείο για μένα είναι ό,τι καλύτερο θυμάμαι στη ζωή μου, ό,τι καλύτερο έζησα και γεύτηκα, μια στιγμή ανάτασης και ηρωισμού, που ξέπλυνε εκατομμύρια σοφών μα άψυχων γονικών συμβουλών. Εσύ θα σώσεις τον κόσμο; Ναι, εγώ, εμείς, το θέλουμε και το μπορούμε, για μια ώρα, για μια στιγμή, αδιάφορο, όσο μπορούμε, πριν νοιαστούμε για το γάλα του μωρού, πριν αποκτήσουμε θέση για να μας φοβίζει. Τους νικήσαμε γιατί τους απηφίσαμε» θα δηλώσει ο ίδιος -επικεφαλής πια του Τμήματος Ανθρωπίνων Πετροίων, στο Εθνικό Ινστιτούτο Καρκίνου των ΗΠΑ- σε μία επέτειο του Πολυτεχνείου, μισό αιώνα μετά].

Έτσι ξεκινά η κάθοδος των φοιτητών στο Πολυτεχνείο την Τετάρτη, 14 Νοεμβρίου του 1973 και ως την αποφράδα 17η το παθιασμένο πλήθος μέσα και γύρω από το Ίδρυμα διογκώνεται σε τρόπο των οργάνων της χούντας, που αναρωτιούνται πώς θα καταφέρουν να φιμώσουν τις κραυγές διαμαρτυρίας και «να επιβάλουν την τάξη». Γιατί δεν είναι μόνο οι φοιτητές.

Συνέχεια στη σελ 18

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΩΝΥΜΗ» ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕ ΕΥΣΗΜΑ

Ειδικό θέμα του ΑΠΕ-ΜΠΕ με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Συνέχεια από σελ 17

Είναι και οι μαθητές και οι εργάτες και οι υπάλληλοι και όλοι όσοι σπεύδουν να συμπαρασταθούν στους διαδηλωτές, να στηρίξουν τον αγώνα τους, να ενώσουν τη δική τους φωνή και τη φωνή εκείνων.

Οι πρώτες κινήσεις του καθεστώτος καταγράφονται την Πέμπτη, 16 Νοεμβρίου. Ο αρχηγός της Αστυνομίας, Δασκαλόπουλος, και ο επικεφαλής του τμήματος «Πνευματικής Κινήσεως» (!) της Γενικής Ασφάλειας, Καραπαναγιώτης, επισκέπτονται τον υπουργό Παιδείας, Σιφναίο. Είναι ανήσυχτοι εξαιτίας της αυξημένης κινητικότητας μέσα κι έξω από το Πολυτεχνείο. Ο Σιφναίος επικοινωνεί με τον Παπαδόπουλο, που δεν φαίνεται να συμμερίζεται την αγωνία των υπολοίπων. Για την ώρα αποφασίζουν να τοποθετήσουν σε ευρεία ακτίνα γύρω από το Ίδρυμα πεζούς αστυνομικούς προκειμένου να αποτρέψουν την προσέγγιση κι άλλων πολιτών. Προηγουμένως έχουν να διαχειριστούν τις διαδηλώσεις, που προκύπτουν αυθόρμητα από διάφορες ομάδες σε δρόμους της πόλης. Οι συγκρούσεις αστυνομικών και διαδηλωτών είναι σφοδρές και αιματηρές. Περί τις 20:30 ένα πυκνό σύννεφο καπνού από δακρυγόνα βρίσκει τον 57χρονο δικηγόρο Σπύρο Κοντομάρη (πρώην Βουλευτή της Ενώσεως Κέντρου) και την εξαδέλφη του στη γωνία Σταδίου και Γεωργίου Σταύρου. Ο άνδρας εισπνέει μία γερή ποσότητα χημικού και πέφτει λιπόθυμος στο οδόστρωμα. Μεταφέρεται στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών, όπου διαπιστώνεται ο θάνατός του από έμφραγμα του μυοκαρδίου. Καταγράφεται ως ο πρώτος νεκρός του Πολυτεχνείου.

Ένα ανυποχώρητο παθιασμένο πλήθος απαιτεί Δημοκρατία

Οι ρίψεις των δακρυγόνων αδειάζουν τη Σταδίου. Οι διαδηλωτές, που σπεύδουν όπως-όπως να προφυλαχτούν από τα αέρια αφήνουν πίσω τη σφραγίδα του αγώνα τους... Παπούτσια, τσάντες, πανωφόρια πλημμυρίζουν το οδόστρωμα. Αλλά δεν πτοούνται. Συγκροτώντας ένα νέο σώμα διαδηλώσης κατευθύνονται προς τα Χαυτεία και στη διαδρομή ενισχύονται από 15χρονους, 16χρονους και 17χρονους μαθητές φροντιστηρίων. Καθώς τα δακρυγόνα αποδεικνύονται αναποτελεσματικά, το καθεστώς επιστρατεύει σφαίρες. Αρχικά στον αέρα κι ύστερα στο ψαχνό. Η 16χρονη Ειρήνη Μουστάκα βγαίνοντας από το φροντιστήριό της στην Κάνιγγος βρίσκεται μέσα στο σώμα των διαδηλωτών. Δέχεται χτυπήματα με γκλοπ από τους αστυνομικούς και παρά τούτα παραμένει στο σημείο για να κατευθυνθεί προς την πλατεία Βικτωρίας και να πά-

ρει τον Ηλεκτρικό για το σπίτι της, αφού προηγουμένως σταματήσει σε έναν τηλεφωνικό θάλαμο για να μιλήσει με τους γονείς της και να τους διαβεβαιώσει ότι είναι καλά. Εκεί δέχεται μία σφαίρα στο μάγουλο, που της κόβει τη γλώσσα!

Παρά τις διαβεβαιώσεις των υπηρετών του κράτους ότι γίνεται χρήση άσφαιρων, ακίνδυνων πυρών, αδέσποτες σφαίρες έρχονται από παντού και καρφώνονται σε πόδια, χέρια, κοιλιές διαδηλωτών και περαστικών. Πολλοί από τους τραυματίες, ωστόσο, αρνούνται να σπεύσουν για βοήθεια στα νοσοκομεία της πόλης, και δη στο Ρυθμιστικό Κέντρο Διαλογής Ασθενών (κατοπινό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Γ. Γεννηματάς») όπου έχουν εγκατασταθεί ασφαλίτες και Ξυλοκοπούν ανελήπτα τους προσερχόμενους διαδηλωτές, ασχέτως των τραυμάτων τους. Όσοι οδηγούνται εκεί με ασθενοφόρα, πρώτα περιθάλπονται και ύστερα γρονθοκοπούνται, ενίοτε και το ανάποδο! Νεαροί γιατροί, που προσφέρουν τις πρώτες βοήθειες στους τραυματίες, τους συμβουλεύουν να φύγουν από τα παράθυρα, γιατί οι πόρτες είναι φραγμένες από καθεστωτικούς! Οι ασφαλίτες μπαίνουν ακόμη και στα χειρουργεία και πιέζουν τους γιατρούς να τελειώνουν... «Ωραία, λοιπόν! Έλα να τον ράψεις εσύ!» ουρλιάζει κάποια στιγμή αγανακτισμένος γιατρός σε άνδρα της Ασφάλειας, που του ζητά επίμονα να ολοκληρωθεί την επέμβαση σε σοβαρά τραυματισμένο διαδηλωτή!

Εν τω μεταξύ, η κυκλοφορία λεωφορείων και Ι.Χ. αυτοκινήτων μπροστά από το Πολυτεχνείο γίνεται σημειωτόν. Η Πατρίσιων έχει «μπλοκάρει» από ένηθρους διαδηλωτές και αυτοκίνητα. Οι φοιτητές στο Πολυτεχνείο σκορπούν χειρόγραφες προκηρύξεις με αντιδικτατορικά συνθήματα. Τις κολλούν στα τζάμια των διερχόμενων αυτοκινήτων. Σταματούν τα αστικά λεωφορεία και τις μοιράζουν στους επιβάτες.

Το κρατικό ραδιόφωνο έχει σιγήσει με άνωθεν εντολή. Ό,τι ακούγεται σε όλη την πόλη είναι η φωνή των φοιτητών από τους 1.050 κιλόκυκλους. Από τον ραδιοφωνικό σταθμό που έχουν στήσει μέσα στο Πολυτεχνείο. Αυτή κανείς δεν μπορεί να τη φιμώσει: «Εδώ Πολυτεχνείο. Είναι η φωνή των ελεύθερων φοιτητών, των ελεύθερων Ελλήνων». Το σήμα ενισχύεται διαρκώς. Τα μηνύματα φτάνουν και στην τελευταία γειτονιά της πόλης. Καλούν σε συμπάρασταση στον αγώνα. Οι τρεις είσοδοι του Ιδρύματος κλείνουν. Όλες οι προσπάθειες των κουντικών να βγάλουν έξω τους νεαρούς, πέφτουν στο κενό. Πίσω από την κεντρική πύλη, οι φοιτητές έχουν σταθμεύσει ένα αυτοκίνητο για να διασφαλίσουν ότι δεν θα ανοίξει. «Δεν θα περάσει ο φασισμός», «απόψε θα γίνει Ταϊλάνδη».

Τραγουδούν. «Πότε θα κάνει ξαστεριά...». Από μέσα ακούνε πυροβολισμούς, αλλά δεν πτοούνται. Νομίζουν ότι είναι άσφαιρα...

Από τα κάγκελα του Πολυτεχνείου πολίτες περνούν στους «έγκλειστους» φαγητά, νερό και γλυκά. «Να φάτε, να δυναμώσετε, να θεριέψει η φωνή σας!» τους παρακινούν. Μετά τις εννιά το βράδυ, η κυκλοφορία των αυτοκινήτων διακόπτεται. Έτσι κι αλλιώς, είναι αδύνατο να πλησιάσει όχημα. Οι δημοσιογράφοι υπολογίζουν τους ανθρώπους που έχουν περικυκλώσει το Πολυτεχνείο σε περισσότερους από 15.000! Έχουν κατακλύσει την Πατρίσιων, τη Μάρνη, την Καποδιστρίου, τα ενδιάμεσα στενά. Μαθητές από τα γύρω σχολεία, 14άρηδες, 15άρηδες, σπουδαστές νυχτερινών, εργάτες που τελειώσαν κατάκοποι τη βάρδιά τους και αρνούνται να επιστρέψουν στα σπίτια τους.

Νεαροί διαδηλωτές σηκώνουν ψηλά στα χέρια μία μικροκαμωμένη γριούλα, που φωνάζει με όλη τη δύναμη της ψυχής της «Ελευθερία! Δημοκρατία!» Κρατά στο χέρι ένα ψάθινο τσαντάκι με λίγα σάντουιτς και δύο μπουκαλάκια νερό. Ήρθε να τα δώσει στα παιδιά που αγωνίζονται, λέει. Τη φιλούν. Τη χειροκροτούν.

«... Η βαρεία πολιτική ατμόσφαιρα της εποχής και η επί έτη συμπιεζόμενη πολιτική βούλησις εύρον άνοιγμα εκτονώσεως έντονον, εις τα δια των εκδηλώσεων προκαλούμενα ρήγματα εις τον δικτατορικόν μονολιθισμόν [...] Η στιγμή είναι αυτόχρονα επαναστατική και -το έτι σπουδαιότερον- εξεδηλούτο εις χώρον ελευθερίας πνευματικής και κατέκλυζε τας ψυχάς των αμετανοήτων ιδεολόγων όλων των εποχών, των νέων» θα αναφέρει έναν χρόνο μετά, στην έκθεσή του, που περιλαμβάνεται στον φάκελο της προκαταρκτικής εξέτασης για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, ο εισαγγελέας Πρωτοδικών Δημήτρης Τσεβάς.

Οι δυνάμεις καταστολής αντιλαμβάνονται πια πως ό,τι και να κάνουν στους δρόμους της πόλης, δεν θα πετύχουν αποτέλεσμα. Ο πυρήνας είναι το Πολυτεχνείο. Εκεί χτυπά η αρτηρία που αιματώνει την αντίδραση και αυτή είναι που πρέπει να σιγήσει.

Τα πρώτα δακρυγόνα ήδη έχουν αρχίσει να πέφτουν από τις 20:00 ανάμεσα στον κόσμο που συνωστίζεται έξω από το Πολυτεχνείο. Τώρα έρχεται η ώρα του Ίδρυματος. Ένα κύμα πνιγηρού καπνού σαρώνει τον προαύλιο χώρο. Οι φοιτητές αναζητούν καθαρό αέρα στα κτήρια του συγκροτήματος. Το πλήθος έξω αναζητά με τη σειρά του φρέσκες ανάσες. Κινείται προς την Αλεξάνδρας, την Αβέρωφ, τη Στουρνάρη, τη Μπουμπουλίνας.

Συνέχεια στη σελ 19

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΩΝΥΜΗ» ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕ ΕΥΣΗΜΑ

Ειδικό θέμα του ΑΠΕ-ΜΠΕ με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Συνέχεια από σελ 18

Αλλά η οργή συντηρεί τα πάθη. Οι συγκεντρωμένοι πεισμώνουν. Στήνουν οδοφράγματα, μετακινούν αυτοκίνητα και φράζουν τους δρόμους, καίνε ξύλα, εφημερίδες, χαρτιά. Από τα μπαλκόνια των παρακείμενων διαμερισμάτων, οι ένοικοι πετούν ό,τι προσφέρεται προς καύση για να τροφοδοτούν τις φωτιές και να μετριάσουν τον πνιγμό από τα δακρυγόνα. «Ολόκληρος η οδός Πατισίων προ του Πολυτεχνείου και εις ακτίνα τουλάχιστον χιλιόμετρου, ήτο πλήρης οδοφραγμάτων ως και εστιών φωτιάς» περιγράφει ο ανταποκριτής της LeMonde στην Αθήνα.

Κρατικοί και παρακρατικοί πυροβολούν, διαδηλωτές ρίχνουν νεράντζια...

Αλλά όσο χτυπάς το τέρας, τόσο αυτό επιστρατεύει όλες τις δυνάμεις του για να σταθεί όρθιο. Στο υπουργείο Δημοσίας Τάξεως (στην Γ' Σεπτεμβρίου 48 - κατοπινά γραφεία του Εργατικού Κέντρου Αθηνών), σε απόσταση βολής από το Πολυτεχνείο, ο συνταγματάρχης Καραγιάννης, επικεφαλής των περίπου 60 αξιωματικών χωροφυλάκων και αστυνόμενων, που φρουρούν το κτήριο, δίνει εντολή να διανεμηθούν στους άνδρες του υποπολυβόλου Thomson και τυφέκια Enfield και ταυτόχρονα, με την πρώτη απόπειρα διαδηλωτών να καταλάβουν το υπουργείο, επικοινωνεί στο Επιτελείο Στρατού με τον αντιστράτηγο Βαρνάβα, ζητώντας περισσότερα όπλα και σφαίρες. «Σου στέλνω. Βαράτε στο ψαχνό» έρχεται η εντολή από τον ανώτερό του. Προς ενίσχυση του «κινδυνεύοντος υπουργείου» σπεύδουν και τα τεθωρακισμένα ρίψης δακρυγόνων της Αστυνομίας Πόλεων, καθώς επίσης και πρόσθετες δυνάμεις πεζών αστυνομικών. Πέριξ του υπουργείου συγκεντρώνονται καμιά 300αριά ένοπλοι «προστάτες» με στολή και κάμποσοι παρακρατικοί με πολιτικά! Και βαράνε, πράγματι, στο ψαχνό. Είναι κι άλλοι, που ακροβολίζονται όπου έχουν καλύτερη εικόνα. Στην ταράτσα του υπουργείου, στο ξενοδοχείο «Ακροπόλ» απέναντι από το Πολυτεχνείο, όπου έχουν στήσει ένα πρόχειρο στρατηγείο σχεδιασμού κινήσεων, σε παρακείμενες πολυκατοικίες. Στο κατοπινό βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών θα αναφέρεται: «Εις την ταράτσαν (σσ: του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως) είχαν ανέλθει χωροφύλακες και είχαν τοποθετήσει οπλοπολυβόλον επί τρίποδος και από της θέσεως ταύτης άρχισαν να πυροβολούν δια των ατομικών τυφεκίων, αυτομάτων όπλων και πολυβόλων προς τας οδούς Αβέρωφ, Τσοτίτσα, την πλατεϊαν Βάθης και την οδόν Αβέρωφ κάτω από την οδόν 3ης Σεπτεμβρίου». [Την επομένη τα σταθμευμένα στην περιοχή οχήματα ήταν

διάτρητα από τις σφαίρες και οι τζαμαρίες καταστημάτων και εισόδων πολυκατοικιών και αρκετών διαμερισμάτων είχαν κατεδαφιστεί. Στην ορθομαρμάρωση της εισόδου της πολυκατοικίας στο 15 της Αβέρωφ τα σημάδια από εκείνες τις σφαίρες θα είναι εμφανή μισό αιώνα μετά]. Λίγο μετά τις 20:30, διαδηλωτές, κάτοικοι της περιοχής, περαστικοί αρχίζουν να πέφτουν σαν τα κοτόπουλα στα πεζοδρόμια από σφαίρες, των οποίων την προέλευση αδυνατούν να εντοπίσουν για να προστατευτούν. «Αστυνομικοί και χωροφύλακες στην είσοδο του υπουργείου και την ταράτσα του κτηρίου πυροβολούσαν αδιακρίτως κατά του πλήθους που βρισκόταν στο τρίγωνο Αβέρωφ - Μάρνη - Γ' Σεπτεμβρίου» θα καταθέσει αργότερα στη δίκη του Πολυτεχνείου ο γιατρός Εμ. Ηλιαδελής, που παρακολουθούσε τα επεισόδια από το παράθυρο του ιατρείου του στην Γ' Σεπτεμβρίου. «Αυτοί μας πυροβολούσαν κι εμείς τους ρίχναμε νεράντζια από τα δένδρα των πεζοδρομίων» θα διευκρινίσει στη δίκη ο 20χρονος σπουδαστής Αν. Κακριδής που δέχθηκε στη μέση σφαίρα, που διαπέρασε τον πνεύμόν του και βγήκε από τη μασχάλη. Τα φώτα στο υπουργείο είναι σβηστά. Είναι όλα σκοτεινά. «Διακρίναμε μόνο τα πηλίκια και φλόγες. Οι σφαίρες έπεφταν βροχή. Ήταν ένα εκτελεστικό απόσπασμα. Ναι, αυτό ήταν» θα καταθέσει με τη σειρά του ο 34χρονος επιλοποιός Λ. Πρέκας, που εκείνο το βράδυ είχε ξεκινήσει από το σπίτι του, στο Περιστερί, για να φέρει φάρμακα στους φοιτητές του Πολυτεχνείου.

Ούτε σφαίρες, ούτε δακρυγόνα, ούτε κυνηγητό στους δρόμους και ευλοδαρμοί με γκλοπς και σιδερόβεργες αποδίδουν. Είναι περασμένες 10, νύχτα Παρασκευής, 16 Νοεμβρίου. Το πάθος της αντίστασης θεριεύει και οι συγκεντρωμένοι δεν αποχωρούν από το σημείο του Πολυτεχνείου. Αντίθετα, η προσέλευση των πολιτών, που ανταποκρίνονται στο κάλεσμα των φοιτητών, δεν σταματά. Το πλήθος φτάνει ίσα με τη διασταύρωση της Χαριλάου Τρικούπη στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, όπου έχουν στηθεί οδοφράγματα και καίνε φωτιές. Στην πλατεία Αιγύπτου, στη συμβολή με τη Μαυρομματαίων, έχουν ακινητοποιηθεί λεωφορεία και ιδιωτικά οχήματα, που δυσκολεύουν την πρόσβαση περιπολικών.

Τότε ο Παπαδόπουλος αποφασίζει να ρίξει στο... πεδίο τον στρατό και τα άρματα μάχης.

[«Ναι, εγώ απεφάσισα την ενίσχυση των αστυνομικών δυνάμεων διά τμημάτων Στρατού, όταν οι αστυνομικοί δυνάμεις απώλεσαν την ικανότητα να επιβάλουν την τάξη» θα δηλώσει με παρηγορία στο δικαστήριο].

Κατά τις 23:30, οι συγκεντρωμένοι αντικρίζουν έντρομοι

ερπυσιοφόρα να κατηφορίζουν την Αλεξάνδρας τσαλαπατώντας ό,τι εμπόδιο βρίσκουν στον δρόμο τους, ώσπου φτάνουν στη διασταύρωση με την Πατισίων. Η φάλαγγα είναι υπό τις διαταγές του συνταγματάρχη Γιοβάννι. Στον πύργο του πρώτου άρματος βρίσκεται και εκτελεί εντολές ο υπίλαρχος Γουνελάς. Οι διαδηλωτές αναζητούν προστασία σε εισόδους πολυκατοικιών εκατέρωθεν της λεωφόρου.

[«Κινούνταν σε απόσταση πέντε μέτρων το ένα από το άλλο και πυροβολούσαν. Γάζωναν την ασφάλτο και τους τοίχους των σπιτιών... Ήταν μία εξωφρενική κατάσταση» - Π. Ταφλαμπάς, 30 χρόνων, μάρτυρας στη δίκη].

Μία άλλη φάλαγγα τεθωρακισμένων, υπό τον υπίλαρχο Τσιάρα, προσεγγίζει το Πολυτεχνείο από τους Αμπελοκήπους μέσω της Βασιλίσσης Σοφίας και της Πανεπιστημίου. Μία ώρα μετά τα μεσάνυχτα, στην Πατισίων, σε ακτίνα βολής από το Πολυτεχνείο, παρατάσσονται δέκα άρματα μάχης και στρατιωτικά φορτηγά, που μεταφέρουν άνδρες των δυνάμεων ορεινών καταδρομών με πλήρη πολεμική εξάρτυση και αλεξιπτωτιστές. Παίρνουν θέση αντικριστοί κατά μήκος του δρόμου. «Είμαστε αδελφία σας. Είστε αδελφία μας» φωνάζουν στη θέα των στρατιωτικών δυνάμεων οι φοιτητές μέσα από το Πολυτεχνείο και τραγουδούν Βροντερά τον εθνικό ύμνο. «Εκκενώστε το Πολυτεχνείο, ειδάλλως θα επέμβομεν» φωνάζει με τηλεβόα ο Ντερτλίν. Ο Δασκαλόπουλος τηλεφωνεί στον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Φαφούτη να δώσει την έγκρισή του για στρατιωτική επέμβαση. Εκείνος αρνείται. Ο Δασκαλόπουλος επικοινωνεί τώρα με τον εισαγγελέα Μαυροειδή. Εκείνος απαντά πως ο προϊστάμενός του ήδη έχει αρνηθεί. Την έγκριση για την επέμβαση δίνει εντέλει ως «εκπρόσωπος Διοικητικής Αρχής» ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, αδελφός του Γεώργιου!

Ο βαρύς ίσκιος των αρμάτων στο φόντο της θολής από τα δακρυγόνα ατμόσφαιρας προκαλεί φόβο.

Λίγα λεπτά πριν τις 03:00 της 17ης Νοεμβρίου 1973 ο οδηγός του τανκ με αριθμ. κυκλοφορίας ΕΣ84337 θέτει το όχημα σε λειτουργία. Είναι αυτό που περιμένει σε απόσταση αναπνοής από την πύλη του Πολυτεχνείου. Η κάνη στρέφεται προς τα πίσω και ξεκινά. Οι ερπυστρίες αφήνουν έναν ανατριχιαστικό μεταλλικό θόρυβο. Το άρμα πλησιάζει με φόρα την πύλη, σταματά μπροστά της για δευτερόλεπτα κι ύστερα κινείται πάλι προς τα μπρος και τη γκρεμίζει τσαλαπατώντας και το όχημα που βρίσκεται πίσω της.

Συνέχεια στη σελ 20

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΩΝΥΜΗ» ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕ ΕΥΣΗΜΑ

Ειδικό θέμα του ΑΠΕ-ΜΠΕ με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Συνέχεια από σελ 19

Οι δυνάμεις ασφαλείας εφορμούν συλλαμβάνοντας και ξυλοκοπώντας με ράβδους και καθρόνια 866 άτομα. Αστυνομικοί με ρόπαλα στα χέρια εισβάλλουν στην αίθουσα που οι φοιτητές έχουν μετατρέψει σε πρόχειρο ιατρείο, σπάνε τους ορρούς, διαλύουν τα φιαλίδια με τα φάρμακα και χτυπούν τους ήδη τραυματισμένους.

Οι «ανώνυμοι» ήρωες που προστατεύουν τους κυνηγημένους

Εν τω μεταξύ, το κυνηγητό, οι συγκρούσεις και οι πυροβολισμοί στους δρόμους γύρω από το Πολυτεχνείο συνεχίζονται. Φοιτητές που έχουν καταφέρει να ξεφύγουν από τα αφιονισμένα «όργανα της τάξης» καταφεύγουν σε γειτονικά σπίτια, που ανοίγουν πρόθυμα για να τους προστατέψουν. Νεαρά ζευγάρια με μωρά, γηραιές μοναχικές κυρίες, επαγγελματίες γιατροί και δικηγόροι που έχουν ξωμείνει στην περιοχή εγκλωβισμένοι στα γραφεία τους, το ζεύγος Τραϊφόρου - Βέμπο, που κατοικούν στη διασταύρωση Πατισίων και Στουρνάρη, ανοίγουν αυτό το πύρινο βράδυ τις πόρτες τους και αγκαλιάζουν απροστάτευτα παιδιά.

[«Ήταν ρίσκο και γι αυτούς γιατί, όπως κι εμείς, δεν ήξεραν το ξημέρωμα τι θα 'φερνε [...] Δεν ξέρανε πόσο στρατοκρατούμενη θα ήταν το επόμενο πρωί η Αθήνα κι αν θα μπορούσαν να φύγουν τα παιδιά από αυτά τα σπίτια. Ούτε ξέρανε αν ο στρατός άρχιζε να χτυπάει ή να σπάει πόρτες και να πιάνει γυναίκες των 60 ετών, τους δημοσίους υπαλλήλους και κάτι οικογενειάρχες, οι οποίοι είχαν ανοίξει τα σπίτια τους οι άνθρωποι και μας είχαν βοηθήσει εκείνο το βράδυ» θα διηγηθεί αργότερα η φοιτήτρια τότε της Νομικής Ιωάννα Καρυστιάνη].

Το πρώτο φως της ίδια μέρας βρίσκει «βομβαρδισμένη» την περιοχή μέσα και γύρω από το Πολυτεχνείο. Ο όγκος των διαδηλωτών της προηγούμενης έχει διαλυθεί. Οι κηλίδες αίματος στους δρόμους είναι πυκνές, στα πεζοδρόμια, τα δένδρα και τα πέριξ μάρμαρα σφηνωμένες σφαίρες προδίδουν τι έχει προηγηθεί, πέτρες, ξύλα, παπούτσια, ρούχα, τσαλαπατημένα νεράντζια από τα δένδρα στο προαύλιο του Ιδρύματος, μαρτυρούν την άνιση μάχη. Το καθεστώς κηρύσσει στρατιωτικό νόμο. Η κυκλοφορία των πολιτών θα γίνεται σε συγκεκριμένη ώρα υπό αυστηρή επιτήρηση. Αστεία πράγματα. Οι διαδηλώσεις στους δρόμους συνεχίζονται με μεγαλύτερο πάθος. Το ίδιο και τα δακρυγόνα και οι σφαίρες και τα θύματα...

Την Κυριακή, 18 Νοεμβρίου, τα ρεπορτάζ των ξένων ανταποκριτών «εβρακώνουν» τη χούντα στο εξωτερικό.

κό. New York Times, Deutsche Welle, Guardian, Monde δημοσιοποιούν τις τροπές της. Τα ελληνικά κρατικά μέσα ενημέρωσης, που έχουν βρει και πάλι τη φωνή τους, βομβαρδίζουν το κοινό με την ανακοίνωση του αρχηγού των Ενόπλων Δυνάμεων, Ζαγοριανό: «Υπομνήσεται εις τους πολίτες ότι κινδυνεύει η ζωή των εις περίπτωση μη πιστής συμμορφώσεως των προς τα διαταχθέντα περιοριστικά μέτρα. Αι εντεταλμένοι διά την τήρησιν της τάξεως και ασφαλείας δυνάμεις, δι όλων των εις την διάθεσιν των μέσων και δια της χρησιμοποίησεως των όπλων, θα διατηρήσουν οπωσδήποτε την τάξιν». Προς απογοήτευσιν του καθεστώτος, η υπενθύμιση των «υποδείξεων» δεν πέφτει σε... ευήκοα ώτα. Το πάθος των πολιτών για διά παντός απαλλαγή από τους δικτάτορες προκαλεί φρενίτιδα στις δυνάμεις καταστολής, που τώρα πια έχουν κι επίσημα το πράσινο φως να χρησιμοποιούν όπλα. Στην πραγματικότητα οι όροι έχουν αντιστραφεί. Τώρα τρόμος και πανικός κυριεύουν τους υπηρέτες του καθεστώτος που βλέπουν να έρχονται οι θλιβερές συνέπειες της υποταγής τους. Κάποιοι από αυτούς ήδη διακρίνουν την ήττα της επόμενης μέρας, αρκετοί θα ομολογήσουν ότι παραπλανήθηκαν από το αφήγημα της χούντας περί κομμουνιστικού κινδύνου, ότι δεν ήξεραν τι έκαναν και κάποιοι άλλοι δεν θα μετανοήσουν ποτέ.

«Διαταγές έλαβα, διαταγές εξετέλεσα...»

Στη δίκη του Πολυτεχνείου, οι ελεύθεροι πια πολίτες θα παρακολουθήσουν τους πάλαι ποτέ «κρατικούς λειτουργούς της χούντας» να ρίχνουν ευθύνες ο ένας στον άλλον, ο άλλος στον σκύλο του κι ο σκύλος στην ουρά του... Κάποιοι θα στέκονται ευθυτενείς επιχειρώντας να κρατήσουν ίχνη «στοιχειώδους αξιοπρέπειας», κάποιοι θα λουφάζουν μιλώντας απολογητικά, κάποιοι τρίτοι, όπως ο αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων, Ζαγοριανός, θα ξεσπούν σε λυγμούς για το αιματηρό αποτέλεσμα της «αποκατάστασης της τάξης» και κάποιοι άλλοι, όπως ο ταξίαρχος Ντεριλίκης, που ο φωτογραφικός φακός τον «συνέλαβε» να κρατά περιστροφικό στον τόπο των γεγονότων, με το οποίο 13 αυτόπτες μάρτυρες κατέθεσαν ότι σκότωσε τον φοιτητή Μιχάλη Μυρογιάννη, θα υποστηρίξουν: «Είναι ψευδές. Δεν πυροβόλησα, δεν πυροβολούσα, απλώς έδειχνα στον στρατιώτη τον ορθό χειρισμό του περιστροφικού!»

«Διαταγές έλαβα, διαταγές εξετέλεσα» θα καταθέσει ο ενωμοτάρχης Μυλωνάς, που διακρίθηκε στη χρήση πυροβόλων όπλων από την πύλη του υπουργείου. «Οι διαδηλωτές μάς φώναζαν "είμαστε αδελφια, είμαστε αδελφια" κι εγώ ήθελα να τους φάω. Τους έβλεπα σαν παράσιτα» θα πει στη δίκη ο οδηγός του άρματος που

γκρέμισε την πύλη του Πολυτεχνείου, στρατιώτης Σκευοφύλαξ, ο οποίος χρόνια μετά, θα δηλώσει ντροπή και θλίψη για ό,τι έκανε εκείνο το βράδυ.

«Μου έμαθαν να μισώ τους κομμουνιστές, αλλά στο μεροκάματο η ζωή μου άλλαξε 180 μοίρες... Ντρέπομαι. Είμαι ένας άνθρωπος, που δεν υπήρξε ποτέ 20 χρόνων. Εκείνος ο έφεδρος στρατιώτης Α. Σκευοφύλαξ σκοτώθηκε σε τροχαίο...» θα εξομολογηθεί το 2004, σε αποκλειστική συνέντευξή του στον αείμνηστο δημοσιογράφο του Βήματος Κώστα Χατζιδή.

Το κεφάλαιο «Πολυτεχνείο» θα κλείσει με 25 καταγεγραμμένους νεκρούς από αδέσποτες σφαίρες πέριξ του Πολυτεχνείου και 1.100 και πλέον δηλωμένους τραυματίες, δεδομένου ότι υπήρξαν κι εκείνοι που αρνήθηκαν για ευνόητους λόγους να νοσηλευτούν σε νοσοκομεία και έλαβαν φροντίδα στα σπίτια τους ή σε ιδιωτικά ιατρεία ή νοσηλεύτηκαν κρυφά χωρίς να εγγραφούν στις λίστες των νοσοκομείων και φυγαδεύτηκαν από γιατρούς. Στην πλειονότητά τους (80%) ήταν άτομα μεταξύ 18 και 30 χρόνων.

Ήταν όλοι αυτοί και οι άλλοι που ύψωσαν τη βροντερή φωνή τους, εκείνοι δρομολόγησαν την πτώση και την καταδίκη της δικτατορίας στην Ελλάδα.

* Πηγές πληροφοριών και φωτογραφιών

- «Το Πολυτεχνείο έξω από το Πολυτεχνείο - Οι αφανείς πρωταγωνιστές της εξέγερσης του 1973» Λ. Καλλιβερέτα (Εκδ. Θεμέλιο * Ιστορική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2023)
- «Θάλαμος Ανάνηψεως - Μικρά Ασία, Πολυτεχνείο - Κύπρος - Μνημόνια» Π. Ρηγοπούλου (Εκδ. Ταξιδευτής, Αθήνα 2014)
- «Η Δίκη», Γ. Τεγιάνη (Εκδ. Γνώση * Μαρτυρίες, Αθήνα 1990)
- «Ιστορία των Ελλήνων - Σύγχρονος ελληνισμός από το 1949 έως σήμερα», ομαδικό / τ. 14 (Εκδ. Δομή, Αθήνα 2006)
- «Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και η εποχή του» επιμ. Τ. Σακελλαρόπουλος (Εκδ. Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2007)
- «Οι πρωθυπουργοί της Ελλάδος» Αντ. Μακρυδημήτρης (Εκδ. Σιδέρης, Αθήνα 1997)
- «Σύγχρονη πολιτική ιστορία της Ελλάδος» Σπ. Μαρκεζίνης / τ. Γ' (Εκδ. Πάπυρος, Αθήνα 1994)
- «Από τον εμφύλιο στη Χούντα, 1963-1967» Σπ. Λιναρδάτου (Εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1988)
- «Το διαβατήριο» Αντ. Σαμαράκη (Εκδ. Ελευθερουδάκης, Αθήνα 1991)
- «Οι απαγορευμένες δηλώσεις του Γ. Παπαδόπουλου» Γ. Λεονταρίτη (Εκδ. Ελευθέριος Ώρα, Αθήνα 2012)
- Αρχείο εφημερίδων Τ. Α. Μανιατά

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΤΟ 2026 ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,12,25

17/11/2025

Πώς διαμορφώνεται ο μέχρι στιγμής απολογισμός του γιγαντιαίου επενδυτικού project της Lamda

Τα πρώτα σημαντικά έργα της Lamda Development στο Ελληνικό ολοκληρώνονται το 2026, ορισμένα ξεκινούν το επόμενο διάστημα και για αρκετά η πρόοδος είναι ορατή. Αυτός είναι ο μέχρι στιγμής απολογισμός του γιγαντιαίου επενδυτικού project.

Η μεγαλύτερη ανάπλαση που έχει γίνει ποτέ στην Ελλάδα και μια από τις μεγαλύτερες στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή εξελίσσεται, με τη Lamda, με επικεφαλής τον διευθύνοντα σύμβουλο, Οδυσσέα Αθανασίου, να λαμβάνει ψήφο εμπιστοσύνης από το επενδυτικό κοινό, εκδίδοντας, την προηγούμενη εβδομάδα, ομολογιακό δάνειο ύψους 500 εκατ. ευρώ. Θα το διαθέσει για τη χρηματοδότηση των οικιστικών αναπτύξεων στο Ελληνικό.

Το έργο του Ελληνικού υλοποιείται από σαράντα ενεργά εργοτάξια με περίπου 2.500 εργαζόμενους από 18 κατασκευαστικές εταιρείες. Δεν λείπουν βέβαια και οι δυσκολίες και οι ανησυχίες, όπως αυτές κατοίκων όμορων περιοχών, αλλά και η αμφισβήτηση (κάτι διαχρονικό).

Ωστόσο, το επόμενο διάστημα, αρχής γενομένης από το χρόνο, ρεαλιστικότερα από το 2027, το έργο θα αρχίσει να αποκαλύπτεται. Θα περάσει στην επόμενη φάση του, , κατά την οποία το στόιχημα θα είναι η νέα πόλη να κατοικηθεί και κυρίως να προσελκύσει τον ξένο επισκέπτη, χωρίς η Αττική να είναι έτοιμη να το υποδεχτεί. Οι αποφάσεις για τις υποδομές (π.χ. οδικές) που θα πρέπει να το πλαισιώσουν δεν υπάρχουν καν σε επίπεδο απόφασης.

Η εξέλιξη των έργων

Βάσει των στοιχείων που δημοσιοποίησε η Lamda (μέσω του ενημερωτικού για το ομολογιακό δάνειο) και άλλων που συνέλεξε η «N», η αθλητική εγκατάσταση στίβου και ρίψεων αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2025 και η πλειονότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων έως το επόμενο καλοκαίρι (στίβος, ποδόσφαιρο, υγρός στίβος, αθλητικοί ξενώνες κ.λπ.). Μέχρι το τέλος του 2026 εκτιμάται ότι θα έχει περατωθεί το συγκρότημα εμπορικών καταστημάτων, Riviera Galleria, στο παραλιακό μέτωπο (23.000 τ.μ.). Το διάστημα αυτό ολοκληρώνονται οι εργασίες σκυροδέτησης σε όλα τα κτίρια του συγκροτήματος και υλοποιούνται εργασίες τοιχοποιίας και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων. Κατασκευάζεται από τη Μέτκα (Όμιλος Metlen) και θα διαθέτει 100 εμπορικά καταστήματα και χώρους εστίασης.

Οι πρώτες παραδόσεις του The Ellinikon Park, που στην τελική του μορφή θα εκτείνεται σε 2.000 στρέμματα, προγραμματίζονται για τις αρχές 2027. Υπό κατασκευή τελεί η περιοχή της λίμνης και των υποστέγων (ανάπλαση η πρώην Ολυμπιακού χώρου Canoe-Kayak και περιοχής υποστέγων).

Στον πρώτο οικιστικό πύργο στη χώρα, 200 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας, με 50 ορόφους (το πρώτο κτίριο με

αυτό το ύψος), στον Riviera Tower, έχει ξεκινήσει η κατασκευή του 35ου ορόφου από την κοινοπραξία Bouygues - Aktor.

Το έργο αυτό υποστηρίζεται από ανθρώπινο δυναμικό περίπου 800 εργαζομένων, εκ οποίων περισσότεροι από 100 είναι μηχανικοί, ενώ 20 εξειδικευμένες ομάδες μελετητών συμμετέχουν στην επίβλεψη του.

Στο έργο της υπογειοποίησης της Ποσειδώνος, που εκτελείται από τον Όμιλο ΑΒαΕ, έχουν ολοκληρωθεί 93 % των εκσκαφών και 90% των σκυροδετήσεων. Οι υπόλοιπες εργασίες ηλεκτρομηχανολογικές κ.λπ.) είναι σε εξέλιξη.

Μαρίνα Αγίου Κοσμά

Στη μαρίνα του Αγίου Κοσμά, τμήμα της ανάπτυξης του Ελληνικού, οι εργασίες αναβάθμισης υποδομών εξοπλισμού της, καθώς και η αναπροσαρμογή της διάταξης των προβλητών με νέες κατασκευές ξεκίνησαν το καλοκαίρι, με εκτίμηση ολοκλήρωσης το τέλος του α' εξαμήνου 2027. Η ανακαινισμένη μαρίνα θα διαθέτει 300 θέσεις ελλιμενισμού, εξυπηρετώντας σκάφη μήκους έως 80 μέτρων.

Οικιστικές αναπτύξεις

Σχεδόν έχουν περατωθεί οι εργασίες σκυροδέτησης των συγκροτημάτων στο παραλιακό μέτωπο της λεωφόρου Ποσειδώνος, «The Cove Residences» και «The Cove Villas». Η κατασκευή τους εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2027.

Σε προχωρημένη φάση εργασιών βρίσκεται το συγκρότημα «Promenade Heights», το οποίο εντάσσεται στη γειτονιά Little Athens στην πλευρά του Μητροπολιτικού Πάρκου στα σύνορα με τον Άλιμο. Αναμένεται να ολοκληρωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2028.

Όλες οι οικιστικές αναπτύξεις στο παραλιακό μέτωπο (315) έχουν πωληθεί, όπως και σχεδόν το 95% των διαμερισμάτων που έχουν διατεθεί στην αγορά από την περιοχή Little Athens. Ένα μεγάλο μέρος των οικιστικών αναπτύξεων αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2027 και παράλληλα θα ξεκινήσουν οι πωλήσεις για τις υπόλοιπες οικιστικές αναπτύξεις στο Little Athens.

Ο σχεδιασμός του The Ellinikon περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή περίπου 80 ανεξάρτητων καταστημάτων λιανικής εντός της οικιστικής περιοχής του Little Athens, με επιφάνεια κύριων χώρων ισογείου περί τα 10.000 τετραγωνικά μέτρα.

Το επόμενο διάστημα

Στις μεγάλες αναπτύξεις του Ελληνικού η κατασκευή των οποίων ξεκινά το επόμενο διάστημα (εντός του 2025 βάσει χρονοδιαγράμματος) δεσπόζει το The Ellinikon Mall, το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο που θα έχει κατασκευαστεί στη χώρα, με δομημένη επιφάνεια περίπου 1.55.000 τ.μ. και πρόβλεψη για λειτουργία 350 καταστημάτων. Τις εργασίες κατασκευής του οικοδομικού σκελετού του The Ellinikon Mall, που βρίσκεται στο Επαγγελματικό Κέντρο (Commercial Hub) του Ελληνικού (πλευρά λεωφόρου Βουλιαγμένης), έχει αναλάβει ο Όμιλος ΓΕΚ Τέρνα, υπογράφοντας με τη Lamda σύμβαση αξίας 497,9 εκατ. ευρώ. Οι εκσκαφές έχουν ολοκληρωθεί και εκκρεμεί η έγκριση της αναθεώρησης οικοδομικής άδειας.

Υποδομές

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Lamda, έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις σε έργα υποδομών ύψους 161 εκατ. ευρώ. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για αντιπλημμυρικά έργα (διευθετήσεις ρεμάτων Τραχωτών και Αεροδρομίου), έργα

δίκτυων αποχέτευσης, εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων, δίκτυο άρδευσης με επεξεργασμένο νερό, έργα παροχής φυσικού αερίου, ηλεκτροδότησης, δικτύου επικοινωνιών, οδοποιίας και άλλα. Η συνολική φυσική πρόοδος των έργων υποδομών ανέρχεται σε 47%.

Integrated Resort Casino

Στις μεγαλύτερες αναπτύξεις στο Ελληνικό ξεχωρίζει το ολοκληρωμένο τουριστικό συγκρότημα με καζίνο (Integrated Resort Casino-IRC), συνολική επένδυση 1,8 δισ., την οποία υλοποιεί η κοινοπραξία των ΓΕΚ και Hard Rock International. Η κατασκευή του IRC βρίσκεται σε εξέλιξη. Η ολοκλήρωση και λειτουργία του τοποθετείται στο 2028.

Το συγκρότημα θα εκτείνεται σε 42 ορόφους και θα περιλαμβάνει, εκτός από το καζίνο, ξενοδοχείο, καταστήματα εστίασης και θα πλαισιώνεται από συναυλιακούς χώρους, αρένα κλειστών θεαμάτων και ένα συνεδριακό, από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη. Η εκτίμηση των δημιουργών του είναι ότι στην περίπτωση διεξαγωγής συνεδρίων και άλλων γεγονότων η επισκεψιμότητά του θα φτάνει τα 10.000 έως 15.000 άτομα ημερησίως.

Τομέας εκπαίδευσης

Την ανάπτυξη και λειτουργία ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού ιδρύματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εντός του Ελληνικού έχει αναλάβει η εταιρεία Εκπαιδευτήρια Κωστέα-Γεϊτόνα (Costeas Geitonas School - CGS), η οποία έχει μισθώσει από τη Lamda τον αναγκαίο χώρο εντός του πρώην αεροδρομίου. Η έναρξη λειτουργίας του CGS at The Ellinikon αναμένεται τον Σεπτέμβριο του 2028. Τη δημιουργία μιας σύγχρονης πανεπιστημιούπολης στο Ελληνικό, με καθολική ενσωμάτωση της τεχνολογίας της Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence - AI) σε όλες τις λειτουργίες της, σχεδιάζει το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (UNIC). Η έναρξη των εργασιών κατασκευής προγραμματίζεται για το 2026, με στόχο να υποδεχθεί τους πρώτους φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029. Τη φοιτητική εστία του campus δυναμικότητας 1.000 δωματίων θα κατασκευάσει η Ellinikon Student Living, στην οποία η Lamda ελέγχει το 80%, με το υπόλοιπο 20% να ανήκει στην UNIC Ellinikon Campus Residences.

Κέντρο Έρευνας ION

Από τις σημαντικότερες αναπτύξεις στο Ελληνικό θεωρείται αυτή του ιταλικού ομίλου τεχνολογίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ION. Το Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας, το οποίο θα αναπτυχθεί από τον ιταλικό όμιλο, θα έχει συνολική δόμηση περίπου 250 χιλ. τ.μ. θα περιλαμβάνει 50 χιλ. τ.μ. χώρων γραφείων, αμφιθέατρο 1.000 θέσεων σχεδιασμένο για διεθνείς εκδηλώσεις, καθώς και έως 200 χιλ. τ.μ. οικιστικών αναπτύξεων για τη στέγαση των εργαζομένων (περίπου 2.000 από 44 χώρες).

Τουριστικές εγκαταστάσεις

Ο σχεδιασμός για το παραλιακό μέτωπο περιλαμβάνει την ανάπτυξη δύο σύγχρονων, πολυτελών ξενοδοχείων 5 αστέρων και αντίστοιχων του τουριστικών οικιστικών συγκροτημάτων (branded residences). Πρόκειται για έργα που θα υλοποιηθούν από τις εταιρείες Belt Riviera και Malt Riviera, οι οποίες ελέγχονται από TEMEΣ (70%) και τη θυγατρική της

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Lamda Ellinilcon Hospitality Investments (30%). Ο σχεδιασμός των δύο τουριστικών εγκαταστάσεων, που εκπονείται από διεθνές αρχιτεκτονικό γραφείο σε συνεργασία με Έλληνες μελετητές, βρίσκεται στη φάση της προμελέτης. Η διαχείριση των Ξενοδοχείων ανατεθεί σε διεθνούς φήμης εταιρείες διαχείρισης (hotel operators), με τη Mandarin Oriental να έχει αναλάβει το ένα από αυτά.

Στην περιοχή του Commercial Hub προβλέπεται και η δημιουργία ργία πύργου πύργου μικτής χρήσης (Mixed Use Tower) από την Ellinilcon Park Tower, επένδυση 500 εκατ., αποτέλεσμα συνεργασίας της Lamda με την Brook Lane Capital.

ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ- ΔΥΟ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΥΟ ΣΤΑΘΜΑ ΣΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,17,20,37

17/11/2025

Αλαλούμ με τις πολεοδομίες: άλλες εξακολουθούν να εκδίδουν οικοδομικές άδειες και άλλες όχι • Τι κρίνει τη δόμηση ανά περίπτωση • Ποιοι μπορούν να χτίσουν με τα σημερινά κριτήρια αρτιότητας

Από τα μέσα του επόμενου χρόνου αναμένεται - εκτός απροόπτου - να ξεκαθαρίσει η κατάσταση με την εκτός σχεδίου δόμηση. Στο μεταξύ, υπό τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις, άλλες πολεοδομίες εξακολουθούν να εκδίδουν οικοδομικές άδειες και άλλες όχι, με συνέπεια οι εκτός σχεδίου περιοχές να... χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: τις «τυχερές» και τις «νεκρές» πολεοδομικά, οι οποίες δεν μπορούν, έστω και περιορισμένα, να οικοδομηθούν.

Όλο αυτό το θολό τοπίο που επικρατεί προκαλεί ανασφάλεια σε δεκάδες χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων σε εκτός σχεδίου περιοχές, αφού, μέχρι να ξεκαθαρίσει η κατάσταση, δεν γνωρίζουν αν το ακίνητό τους μπορεί ή όχι να αξιοποιηθεί. Ετσι, παρατηρείται το φαινόμενο, αγροτεμάχια που πριν από μερικά χρόνια είχαν μεγάλη εμπορική αξία, να μένουν απούλητα.

Με τα έως τώρα δεδομένα, αγροτεμάχια που δεν θα έχουν πρόσωπο σε αναγνωρισμένο δρόμο δεν θα μπορούν να θεωρηθούν οικοδομήσιμα, εκτός κι αν προβλεφθεί - την τελευταία στιγμή - κάποια λύση μέσα από τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια.

«ΤΑ ΝΕΑ» παρουσιάζουν, μέσα από 10+5 ερωτήσεις - Απαντήσεις, όλες τις πληροφορίες που έχουν γίνει μέχρι στιγμής γνωστές για τη εκτός σχεδίου δόμηση και θα αποτελέσουν τους βασικούς άξονες του νέου σχεδιασμού που προωθεί το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος θα αρχίσει να εφαρμόζεται - με τον έως τώρα προγραμματισμό - στα μέσα του 2026.

• Τι ισχύει σήμερα για την έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές;

Μία λέξη χαρακτηρίζει την κατάσταση που επικρατεί: αλαλούμ. Κι αυτό διότι, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, άλλες πολε-

οδομίες εκδίδουν οικοδομικές άδειες και άλλες όχι.

• Ποια είναι τα κριτήρια αρτιότητας που συνεχίζουν να ισχύουν;

Τα γνωστά όρια των 4, 8, 12 και 16 στρεμμάτων, ανάλογα με την περιοχή και τις προβλέψεις των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων. Επιπλέον, απαιτείται πρόσωπο 25 μέτρων σε κοινόχρηστο δρόμο.

• Τι αλλάζει με τις εκκρεμείς οικοδομικές άδειες;

Με τα έως τώρα δεδομένα, οι άδειες που έχουν εκδοθεί νόμιμα δεν θίγονται. Για τις νέες, οι πολίτες θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι το αγροτεμάχιο (οικόπεδο) έχει νόμιμο πρόσωπο σε αναγνωρισμένο δρόμο.

• Ποιο θέμα υπάρχει (και είναι άλυτο μέχρι στιγμής) με τις λεγόμενες «δουλειές διόδου»;

Οι δρόμοι που είχαν δημιουργηθεί από ιδιώτες για πρόσβαση σε γήπεδα δεν θεωρούνται κοινόχρηστοι. Επομένως, τα οικόπεδα αυτά δεν μπορούν να αποκτήσουν νόμιμο δικαίωμα δόμησης μέσω τέτοιων διόδων.

• Πότε αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί το νέο πλαίσιο για την εκτός σχεδίου δόμηση;

Ο χρονικός ορίζοντας ολοκλήρωσης του σχεδιασμού - με βάση τα όσα έχουν γίνει γνωστά - είναι τα μέσα του 2026. Εως τότε, θα έχει εγκριθεί το προεδρικό διάταγμα για τα κριτήρια αναγνώρισης οδών, και θα έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες για νησιά και ηπειρωτική χώρα, λένε από το ΥΠΕΝ.

• Ποιες αεροφωτογραφίες θα χρησιμοποιηθούν ως έτος αναφοράς;

Θα χρησιμοποιηθούν οι αεροφωτογραφίες για την καταγραφή του οδικού δικτύου όπως ήταν το '77. Δεν θα λαμβάνεται υπόψη το οδικό δίκτυο προ του '23. Ετσι, η χρήση των αεροφωτογραφιών του 77 αντικαθιστά το προηγούμενο όριο του 1923. Με τον τρόπο αυτό, γίνεται προσπάθεια από το ΥΠΕΝ να βασίζει τις αποφάσεις του σε πραγματική εικόνα του χώρου, και όχι σε υποθετικά και αμφισβητούμενα παρωχημένα στοιχεία.

• Τι γίνεται με την «αναγνώριση οδών» και γιατί είναι απαραίτητη;

Η αναγνώριση οδών είναι η διαδικασία με την οποία το κράτος καταγράφει, χαρτογραφεί και θεσμοθετεί τους δρόμους που θεωρούνται κοινόχρηστοι. Είναι το πρώτο βήμα για να καθοριστεί ποια αγροτεμάχια εκτός σχεδίου, διαθέτουν νόμιμο «πρόσωπο σε δρόμο» και μπορούν να οικοδομηθούν.

• Και πώς θα γίνει η αναγνώριση;

Οι ειδικές μελέτες αναγνώρισης οδών εκπονούνται ανά δημοτική ενότητα. Χαρτογραφούνται όλοι οι δρόμοι που υπάρχουν εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών, καταγράφονται τα χαρακτηριστικά τους (μήκος, πλάτος, ρόλος) και αξιολογούνται αν πληρούν τα κριτήρια για να χαρακτηριστούν κοινόχρηστοι.

• Ποια είναι τα κριτήρια για να θεωρηθεί ένας δρόμος κοινόχρηστος;

Ένας δρόμος θα θεωρείται κοινόχρηστος εφόσον:

(Α) Υφίσταται με τη βούληση της πολιτείας ή έχει αναγνωριστεί με νόμιμο τρόπο.

(Β) Υπάρχουν μελέτες που καταγράφουν το οδικό δίκτυο του 77.

(Γ) Έχει αποτυπωθεί στο Κτηματολόγιο ή έχει αναγνωριστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

(Δ) Συνδέεται λειτουργικά με δημόσιους χώρους ή υποδομές (π.χ. παραλίες, εκκλησίες, μνημεία).

• Τι σημαίνει αυτό για τους ιδιοκτήτες που διαθέτουν ακίνητα σε εκτός σχεδίου περιοχές;

Με τη θεσμοθέτηση του οδικού δικτύου θα ξεκαθαρίσει οριστικά ποια αγροτεμάχια έχουν δικαίωμα δόμησης. Όσα διαθέτουν πρόσωπο σε κοινόχρηστο, αναγνωρισμένο δρόμο θα μπορούν να χτιστούν, σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια αρτιότητας.

• Τι θα γίνει με τα αγροτεμάχια που δεν θα έχουν πρόσωπο σε αναγνωρισμένο δρόμο;

Με τα έως τώρα δεδομένα, αυτά τα αγροτεμάχια δεν θα μπορούν να θεωρηθούν οικοδομήσιμα

• Χάνουν δηλαδή εντελώς την αξία τους, αφού στην πράξη θα είναι... άχρηστα;

Το πιθανότερο σενάριο είναι πως αυτά τα ακίνητα θα χάσουν την αξία τους, εκτός κι αν προβλεφθεί κάποια λύση, μέσα από τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια.

• Πώς θα αξιοποιηθούν οι νέες μελέτες αναγνώρισης οδών;

Οι μελέτες θα αποτελέσουν επίσημα τεχνικά και νομικά τεκμήρια. Με βάση αυτές θα καθοριστούν οι δρόμοι που θεωρούνται κοινόχρηστοι και θα εκδοθούν οι επόμενες οικοδομικές άδειες.

• Πώς συνδέεται όλη αυτή η διαδικασία με τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια;

Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια θα ενσωματώσουν τα δεδομένα των αναγνωρισμένων οδών, εξασφαλίζοντας ότι κάθε περιοχή θα έχει ενιαίο και νόμιμο πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού.

• Ποιο θα είναι το περιεχόμενο του νέου προεδρικού διατάγματος;

Το νέο ΠΔ καθορίζει τα κριτήρια αναγνώρισης των δρόμων, τις τεχνικές προδιαγραφές των μελετών και τους κανόνες παρόδιας δόμησης. Στόχος είναι η πλήρης νομική κατοχύρωση της δόμησης εκτός σχεδίου και η εξάλειψη της πολεοδομικής ανασφάλειας.

